

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**TEKİRDAĞ İLİ 2024 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

TEKİRDAĞ - 2024

ÖNSÖZ

Sorumluluk sahibi bireyler olarak en önemli vazifemiz; tabiatımızı ve çevremizi yeni nesillere teslim edinceye kadar onu en güzel şekilde korumak ve geliştirmektir. Ancak, çevrenin tahribatı ve küresel iklim değişikliği, insanlığın geleceği için giderek daha büyük bir tehdit haline dönüşmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızca çevrenin bozulmadan korunması ve iklim değişikliği ile başarılı mücadelenin yerelden geçtiği düşüncesiyle, bölgesel ve il bazında eylem planları hazırlanarak bunlar uygulamaya konulmaktadır.

Şehirlerimiz akıllı ve çevre dostu teknolojilerle yeniden planlanmakta, Millet Bahçelerimiz ile kişi başına düşen yeşil alanlarımız artmaktadır.

Tekirdağ; verimli toprakları ile bölge sanayisine sağladığı hammadde katkısı, sahip olduğu Organize Sanayi Bölgeleri ve Serbest Bölge ile ulaşım ve kaliteli işgücü imkânları, hızla gelişen sınaî yatırımlarıyla bütün sektörlerde ülke ekonomisine katkı sağlamasının yanı sıra doğal ve kültürel değerleri ile de ayrıcalıklı bir ildir. Bu nedenle ilin ekonomik anlamda büyümesi sağlanırken, çevrenin korunması önem kazanmaktadır.

Çevre sorunlarıyla etkin ve verimli mücadelenin yolu; mevcut durumu sürekli bir şekilde gözden geçirmek, çözüm odaklı ve güçlü politikalar geliştirmek, tüm bunları yerel yönetimlerimiz ve vatandaşlarımızla birlikte uygulamaktır.

Bu amaçla; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından her yıl hazırlanmakta olan “Çevre Durum Raporu”, çevre ile ilgili kurumlar ve sektörler arasındaki ilişkiyi göstermesi, ilimiz düzeyinde çevre alanında yürütülen çalışmaları ve sonuçlarını ortaya koyması bakımından çok değerlidir, kıymetlidir.

Çevremiz, doğamız ve daha sağlıklı bir Tekirdağ için son derece önemli bilgiler ihtiva eden bu kaynağın hazırlanmasında emeği geçen tüm mesai arkadaşlarıma, katkı sağlayan tüm kurum ve kuruluş temsilcilerine teşekkür eder bu raporun, çevre duyarlılığımızı arttırmasını, vatandaşlarımızın doğru ve güvenilir bilgiye erişimine katkı vermesini temenni ederim.

Ali Kemal ATLI
Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	4
A.1. HAVA KALİTESİ.....	4
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLETİCİLER	9
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	12
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	13
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	17
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	31
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	32
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	34
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	35
B. SU VE SU KAYNAKLARI	37
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	37
B.1.1. Yüzeysel Sular	37
B.1.1.1. Akarsular.....	37
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar.....	37
B.1.2. Yeraltı Suları.....	38
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	39
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	40
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	41
B.3.1. Noktasal kaynaklar	41
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....	41
B.3.1.2. Eysel Kaynaklar	42
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	42
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	42
B.3.2.2. Diğer	43
B.4. DENİZLER	43
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu.....	43
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu	44
B.4.3. Acil Müdahale Planları	45
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri	45
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri	47
B.4.6. Deniz Çöpleri	47
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	48
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu.....	48
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	48
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	50
2024 yılında Tekirdağ İlinde toplam 10 adet içme ve kullanma suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.....	50
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	51
ğın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
B.5.2. Sulama.....	51
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	52
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	52
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	53
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	54
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı	54
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	54
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri.....	54

B.6.2. <i>Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri</i>	59
B.6.3. <i>Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi</i>	61
B.6.4. <i>Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı</i>	61
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ.....	61
B.7.1. <i>Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar</i>	61
B.7.2. <i>Arıtma Çamurlarının Yönetimi</i>	62
B.7.3. <i>Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar</i>	71
B.7.4. <i>Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği</i>	71
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	72
C. ATIK	74
C.1. BELEDİYE ATIKLARI	74
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	78
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	80
C.3.1. <i>Eğitimler</i>	80
C.3.2. <i>Atık Getirme Merkezleri</i>	81
C.3.3. <i>Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı</i>	82
C.4. AMBALAJ ATIKLARI.....	84
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR.....	86
C.6. ATIK YAĞLAR.....	87
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	87
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	88
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER.....	88
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	89
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	90
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR.....	91
C.12.1 <i>Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları</i>	93
C.12.2 <i>Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül</i>	93
C.12.3 <i>Atıksu Arıtma Çamurları</i>	93
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	93
C.14. MADEN ATIKLARI	94
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	95
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI.....	96
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	96
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	96
D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI	97
D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)	97
D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	98
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK.....	99
E.1. FLORA	99
E.2. FAUNA	100
E.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	101
E.3.1. <i>Ormanlar</i>	101
E.3.2. <i>Milli Parklar</i>	101
E.3.3. <i>Tabiat Parkları</i>	102
E.4. ÇAYIR VE MERA	107
E.5. SULAK ALANLAR.....	110
E.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	111

<i>E.6.1. Tabiat Anıtları</i>	111
<i>E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları</i>	111
<i>E.6.3. Anıt Ağaçlar</i>	111
<i>E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri</i>	115
<i>E.6.5. Doğal Sit Alanları</i>	117
E.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	118
F. ARAZİ KULLANIMI	119
F.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	119
F.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	120
<i>F.2.1. Çevre Düzeni Planı</i>	120
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	122
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	123
G.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	123
G.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	124
G.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	125
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	126
H.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	126
H.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	127
H.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	127
H.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	128
H.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	129
I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI	130
İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	133

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri	7
Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları.....	8
Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi	8
Çizelge 4 –2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri	9
Çizelge 5 –2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	11
Çizelge 6 : Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı Eylemleri.....	13
Çizelge 7 - Tekirdağ İlinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	18
Çizelge 8- Tekirdağ UHKİA İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; $\text{CO}/\text{mg}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr).....	30
Çizelge 9- Tekirdağ Merkez-MTHM İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)	30
Çizelge 10-Tekirdağ Çerkezköy-MTHM İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr).....	30
Çizelge 11 - Tekirdağ Çorlu-MTHM İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	31
Çizelge 12- Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	31
Çizelge 13 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri	32
Çizelge 14- 2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı.....	34
Çizelge 15– Tamamlanan Bisiklet Yolları	34
Çizelge 16 – Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları	34
Çizelge 17– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak.....	35
Çizelge 18–İlin akarsuları (DSİ, 2024)	37
Çizelge 19- Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar (DSİ, 2024)	37
Çizelge 20– Yeraltı suyu potansiyeli (DSİ, 2024)	39
Çizelge 21- 2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları (NİBİS, 2024)	40
Çizelge 22– Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi	43
Çizelge 23– 2024 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı.....	45
Çizelge 24– Tekirdağ İlinde 2024 yılı itibariyle atık kabul tesisleri	46
Çizelge 25– Tekirdağ İlinde 2024 yılı itibariyle atık kabul gemisi	47
Çizelge 26 – 2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu (TESKİ, 2023)	57
Çizelge 27– 2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024).....	60
Çizelge 28– 2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı.....	60
Çizelge 29– 2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen artırılmış atıksu durumu	61
Çizelge 30– 2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları.....	71
Çizelge 31-2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	72
Çizelge 32-2024 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları.....	72
Çizelge 33: Tekirdağ ili 2024 yılı kış ayı atık karakterizasyonu dağılımı.....	74
Çizelge 34: İlçelere göre 2024 yılı evsel katı atık miktarları	75
Çizelge 35: Çorlu ilçesi tesis bilgileri	76
Çizelge 36: Süleymanpaşa ilçesi tesis bilgileri	76
Çizelge 37: Aktarma istasyonu bilgileri.....	76

Çizelge 38– 2024 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri	77
Çizelge 39– 2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi.....	78
Çizelge 40– 2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri	81
Çizelge 41– 2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı	82
Çizelge 42–2022 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	84
Çizelge 43- Kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	84
Çizelge 44 -2024 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	85
Çizelge 45-2024 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	85
Çizelge 46-2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*	86
Çizelge 47–2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları.....	87
Çizelge 48– Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*	88
Çizelge 49–2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	88
Çizelge 50– 2024 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler.....	89
Çizelge 51– Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	89
Çizelge 52–2024 İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet).....	90
Çizelge 53– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet).....	91
Çizelge 54–2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler	93
Çizelge 55–2021 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruv ve bertaraf yöntemi.....	93
Çizelge 56 – 2024 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	94
Çizelge 57 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı	94
Çizelge 58 –2023 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	94
Çizelge 59 – 2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*	95
Çizelge 60 – 2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı.....	96
Çizelge 61 – 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı	96
Çizelge 62–2024yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi	97
Çizelge 63: Tekirdağ İli Doğal Sit Alanları	117
Çizelge 64– Arazi kullanım sınıflandırması.....	119
Çizelge 65 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	123
Çizelge 66 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı.....	124
Çizelge 67 – 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	124
Çizelge 68-2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	124
Çizelge 69 -2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı.....	126
Çizelge 70- 2024 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	127
Çizelge 71 –2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	127
Çizelge 72: Tekirdağ İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı .	130

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik 1 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği	19
Grafik 2 -Tekirdağ UHKİA istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği.....	19
Grafik 3 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik 4-Tekirdağ UHKİA istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik 5 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik 6 -Tekirdağ UHKİA istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik 7- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	22
Grafik 8- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	22
Grafik 9- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	23
Grafik 10- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	23
Grafik 11- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	24
Grafik 12- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	24
Grafik 13- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu SO2parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	25
Grafik 14- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	25
Grafik 15- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	26
Grafik 16- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	26
Grafik 17- Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	27
Grafik 18- Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	27
Grafik 19- Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	28
Grafik 20-Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu PM2.5 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	28
Grafik 21-Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	29
Grafik 22-Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	29
Grafik 23 –2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı	32
Grafik 24 – Yıllar itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı	45
Grafik 25 - 2024 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	48
Grafik 26 – 2024 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı	53

Grafik 27 – Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı	54
Grafik 28 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	55
Grafik 29 - (Tekirdağ) ilinde 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi	55
Grafik 30– 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi.....	62
Grafik 31- 2024 yılında Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Çorlu 1 OSB, 2024).....	62
Grafik 32: 2024 Yılında Ergene-1 Organize Sanayi Bölgesi Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Ergene 1 OSB, 2024).....	63
Grafik 33- 2024 yılında Yalıboyu Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Yalıboyu OSB, 2024).....	63
Grafik 34- 2024 yılında Muratlı Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Muratlı OSB, 2024).....	64
Grafik 35- 2024 yılında Ergene 2 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Muratlı OSB, 2024).....	65
Grafik 36- 2024 yılında Kapaklı Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Kapaklı OSB, 2024)	66
Grafik 37- 2024 yılında Veliköy Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Veliköy OSB, 2024).....	67
Grafik 38- 2024 yılında Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Hayrabolu OSB, 2024)	67
Grafik 39- 2024 yılında Marmara Ereğlisi Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Marmara Ereğlisi OSB, 2024).....	68
Grafik 40- 2024 yılında Malkara Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Malkara OSB, 2024).....	68
Grafik 41- 2024 yılında Velimeşe Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Velimeşe OSB, 2024).....	69
Grafik 42- 2024 yılında Avrupa Serbest Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (ASB, 2024)	69
Grafik 43- 2024 yılında Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan	70
Grafik 44 – Tekirdağ ili 2024 yılı kış ayı Belediye atık karakterizasyonu dağılımı	75
Grafik 45 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	81
Grafik 46– Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı	83
Grafik 47– Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı	84
Grafik 48– Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	85
Grafik 49 – 2022 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*	86
Grafik 50 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &.....	87
Grafik 51 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl).....	89
Grafik 52 - Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)	90
Grafik 53 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı.....	90
Grafik 54– 2022 Yılı Atık Yönetim Uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi ..	91
Grafik 55 - Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	119
Grafik 56 –2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	123

Grafik 57–2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	124
Grafik 58 –2024 .yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı.....	125
Grafik 59 – ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	126
Grafik 60-2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı.....	127
Grafik 61-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı.....	128
Grafik 62-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı.....	128
Grafik 63 – Tekirdağ İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı.....	131
Grafik 64- Tekirdağ İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Endüstriyel Faaliyet Dağılımı.....	131

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM ₁₀ Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl).....	5
Harita 2 - NEFES Yazılımı Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi Görseli	6
Harita 3–Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	17
Harita 4–Tekirdağ İli Çorlu İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	17
Harita 5 –Tekirdağ İli Kapaklı İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri.....	18
Harita 6- Kıyı Su Kütleleri Ekolojik Kalite Değerlendirmesi	44
Harita 7– 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı (2009)	120
Harita 8 - 1/25.000 Ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzeni Planı (2011)	121
Harita 9: Tekirdağ İlinde Kirlletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Harita üzerinde gösterimi.....	131

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim.1 Tekirdağ İl Haritası	1
Resim 2 Tekirdağ İl Haritası	1
Resim 3: İstranca Nakılı- <i>Silene thymifolia</i>	100
Resim 4: Anadolu sıvacısı – <i>Sitta krueperi</i>	100
Resim 5: Tescilli Anıt Ağaçlar Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>) / Şarköy -Süleymanpaşa İlçesi, (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)	114

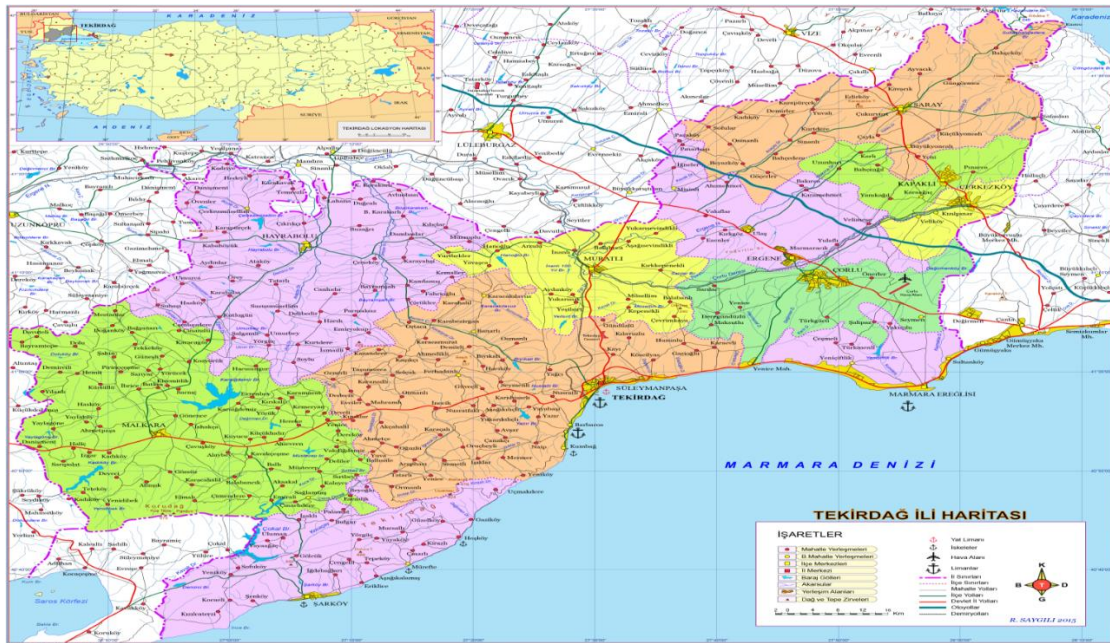
GİRİŞ

Tekirdağ Türkiye'nin Kuzeybatısında, Marmara Denizinin kuzeyinde tamamı Trakya topraklarında yer alan üç ilden biri, ayrıca Türkiye'de iki denize kıyısı olan altı ilden biridir. 6.313 km² yüzölçümüne sahip II doğudan İstanbul, kuzeyden Kırklareli, batıdan Edirne, güney-batıdan Çanakkale, güneyden Marmara Denizi ile çevrilidir. Kuzeydoğudan Karadeniz'e 2,5 km'lik bir kıyısı vardır.

Ergene Havzasının güney kesimindeki en büyük kent olan Tekirdağ, Güney Ergene yöresinden ve kuzeyden gelen yolların Marmara denizine ulaştıkları yerde, geniş bir körfezin kıyısına kurulmuştur.

Resim.1 Tekirdağ İl Haritası

Resim 2 Tekirdağ İl Haritası

Gelişmiş bir ulaşım ağı içerisinde yer alan il, 3 önemli karayoluna sahip, büyük bir dış ticaret limanı ve İstanbul-Avrupa demiryolu hattıyla İstanbul metropolüne ve komşu Avrupa ülkelerine bağlanmış durumdadır.

Tekirdağ ili, 11 ilçe, 366 mahalleye sahiptir. Tekirdağ 2024 yılı nüfusu **1.187.162** 'dür. Bu nüfus, 604.896 erkek ve 582.266 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: %50,95 erkek, %49,05 kadındır.. Tekirdağ nüfusu bir önceki yıla göre de 20.103 artmıştır. (<https://www.nufusu.com/il/tekirdag-nufusu>).

Sıcaklık ortalamaları ve genel nemlilik indisleri göz önüne alınırsa, Tekirdağ ili iklimi, ılıman yarı nemli olarak nitelenir. Kıyı kesiminden iç kesimlere girildikçe denizden uzaklığın ve yükseltinin etkisiyle sıcaklık ve yağış değerlerinde küçük farklılaşmalar görülür.

Tekirdağ İli nemlilik indekslerine göre bulunan hidrografik bölgelerden yarı nemli iklim tipine girmektedir. Yağış rejimi bakımından Akdeniz yağış rejimi kategorisinde bulunmaktadır. Akdeniz ikliminin etkileri görülen Tekirdağ sahil şeridinde yazlar sıcak kışlar ılıktır. Ergene havzasını içine alan kıyı şeridinde daha ziyade karasal iklim görülür.

Tekirdağ'da toprağa düşen yağış genellikle yağmurdur. İklimin ılıman oluşu tarımı kolaylaştırır. Şarköy'ün Gelibolu hududundan Marmara Ereğlisi'ne kadar uzanan sahil şeridinde yetişen bağ ve zeytin gibi bitkiler, iklimin burada daha ılıman olduğunu gösterir. Bu özelliği, kuzeyinin kıyıya paralel uzanan Tekir Dağlarıyla kaplı olmasındandır. Kışın kuzey rüzgârlarına açık olan Tekirdağ-Marmara Ereğlisi-Sultanköy arasında daha soğuk olmaktadır. İçeriler ise kara iklimin özelliğini gösterir. Kışın Kuzey Avrupa ülkelerinin iklimine benzer. Bu bakımdan kendisine ait özel bir iklim tipi yoktur. Yazlar genellikle kurak ve sıcak geçer. Yaz süresince görülen kuraklık ara sıra gök gürültüsü ile yağın yağmurlarla ortadan kalkar. Sibiryaya antisiklonu Balkanlar üzerinden buralara geldiğinden kışın kuru ve dondurucu soğuklar olur. Buralar Marmara'nın yumuşatıcı etkisinden yoksundur.

2024 yılının en sıcak ayları Temmuz-Ağustos, en soğuk ayları Ocak-Şubat aylarıdır. (<https://mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?m=TEKIRDAG>) Akarsular az ve yetersizdir. Başlıca akarsular Hayrabolu Deresi ve Ergene Nehri'dir. Bölgede hakim nemli iklim tipi; sahil şeridinde ılıman, iç kısımlarda karasal iklime yaklaşarak hüküm sürer. İlin toprak yapısı ve yağış rejimi kültürel tarım için oldukça elverişlidir. Tekirdağ İlinin denizden yüksekliği 10 m. ve denize olan uzaklığı merkezden 250 m'dir.

Marmara Denizi kıyısı boyunca, yaz mevsimi sıcak ve kurak, kış mevsimi ise ılık ve yağışlı geçen Akdeniz ikliminin özellikleri görülür. Ancak, Karadeniz ikliminin etkisiyle yaz kuraklığı hafıflemiştir. Kış mevsiminde kar yağışları olağandır. İç kesimlere girildikçe yaz mevsimi daha kurak, kış mevsimi daha soğuk geçen yarı karasal iklim özellikleri belirginleşir.

Tekirdağ GSYİH'sı içerisinde, sanayi sektörü % 43,5'li pay ile en fazla GSYİH oluşturan sektör konumunda iken, tarım sektörü % 12,5'lik bir pay ile ikinci, ulaştırma ve haberleşme sektörü % 12,3'lük pay ile üçüncü, ticaret sektörü % 10,7'lik pay ile dördüncü, devlet hizmetleri % 7,1'lik bir pay ile beşinci ve inşaat sektörü de % 5,9'lik bir pay ile altıncı sırada yer almaktadır.

1970 senesine kadar tarıma dayalı sanayiye sahip olan Tekirdağ ili, 1970'ten sonra hızla sanayileşmiştir. Çerkezköy, Çorlu ve Tekirdağ merkez ilçelerinde sanayi kuruluşları daha fazladır. Türkiye'nin en büyük 100 kuruluşundan 3'ü ve en büyük 500 kuruluşun 15'i bu il sınırları içindedir.

Metal eşya ve makina imalatı gelişmiştir. İstanbul'a yakınlık, ulaşım, pazarlama imkânları sanayinin gelişmesinde mühim rol oynamıştır.

Tekirdağ'da Süleymanpaşa, Malkara, Çorlu, Çerkezköy ve Hayrabolu ilçelerinde olmak üzere toplam 5 adet Ticaret ve Sanayi Odası bulunmaktadır. Ayrıca ilimizde; Süleymanpaşa, Hayrabolu, Çorlu ve Malkara ilçelerinde olmak üzere 4 adet Ticaret Borsası mevcuttur. İl genelinde bulunan 13 adet küçük sanayi sitesinin 7'si faaliyet göstermekte olup, toplam iş yeri sayısı 2.339'dır. İlimizde sektörel ağırlık itibariyle en önde gelen sektörler Makine- Metal, Gıda, İlaç, Tekstil-Hazır Giyim, Plastik Ürünler İmalatıdır.

İl genelinde 13 adet organize sanayi bölgesi ve 1 adet serbest bölge yer almakta olup, organize sanayi bölgelerinde 1300 firma faaliyet göstermektedir. İl genelindeki sanayi işletmelerinin önemli kısmı organize sanayi bölgelerinde yer almakla birlikte, ilimizde Sanayi Sicil Belgeli 3405 adet işletme vardır.

Tekirdağ yüzölçümüne göre ekili-dikili alanları en çok olan illerden biridir. Tarıma elverişli alanların oranı yüzde 80'dir. Tekirdağ ilinden çok çeşitli ve bol ürünler alınmakla beraber 'buğday, ayçiçeği, soğan, karpuz, kiraz ve üzüm' önceliklidir.

Tekirdağ'da 400 bin hektarlık alanda tarım yapılmaktadır. İlin Geleneksel ürünü buğday ve ayçiçeği Türkiye de üretilen buğdayın yaklaşık %5'i (185 bin 63 hektarlık alandan 998 bin 955 ton buğday), ayçiçeğinin ise %33ü (151 bin 290 hektarlık alanda 356 bin 750 ton) Tekirdağ'dan karşılanmaktadır.

Tekirdağ'da görülmeye değer sayısız eser bulunmaktadır. İlginç ziyaret noktaları arasında Macaristan'ın Avusturya'ya karşı mücadele etmiş bağımsızlık kahramanı Ferenc Rakoczi'nin 1720-1735 yılları arasında (başka bir deyişle, Osmanlı'nın Macaristan'ı kaybetmesinden sadece 35 yıl kadar sonra) Osmanlı İmparatorluğu'na sığındığı dönemde kaldığı 17. yüzyıl Türk evi sayılabilir. Ev bugün müze kimliğini taşımakta olup, Macaristan hükümetinin mülkiyetinde ve Türkiye'yi ziyaret eden Macarların vazgeçilmez uğrak yeri konumundadır.

Ayrıca Namık Kemal'in doğum yeri olup adına düzenlenmiş Namık Kemal Evi müzeleştirilmiştir. Şehir merkezinde Atatürk'ün birebir boyutlarındaki tek heykeli bulunmaktadır. Her sene Haziran ayında Tekirdağ Kiraz Festivali adı altında ortalama 1 hafta süren etkinlikler düzenlenmektedir. İlk olarak 1962'de Kiraz Cümbüşü adıyla başlayan festival, günümüzde kent merkezi için önemli bir turistik faaliyettir.

Müdürlüğümüz C tipi iller arasında yer aldığından Müdürlüğümüzün Çevre bölümü ÇED ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü, Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü olmak üzere iki adet şube müdürlüğünden oluşmaktadır. ÇED ve Çevre İzinleri Şubesinde toplam 10 personel ve Çevre Yönetimi ve Denetimi Şubesinde 12 personel olmak üzere toplamda 23 personel ve 2 şube müdürü ile çalışmalarına devam etmektedir.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirlenici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge 1’de verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan ”Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı” Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirlenici kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirlenicilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirlenicilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

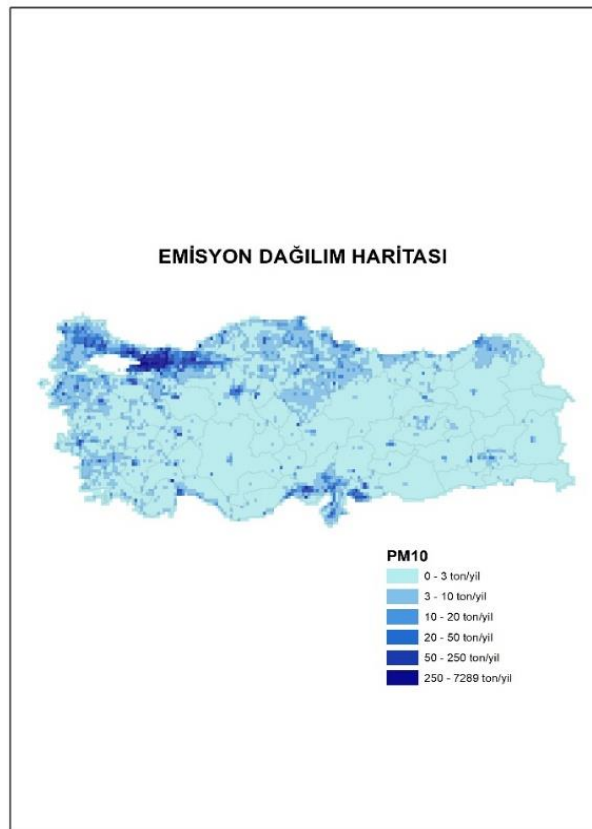
Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirlenici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM₁₀ Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Harita 2 - NEFES Yazılımı Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi Görseli

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri 81 ilimiz için ortaya konulmaktadır.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmalar 81 ilimizde yaygınlaştırılmıştır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak hava kalitesi tahmin sonuçlarını üretmektedir

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	aatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge 4 –2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri
(www.sim.csb.gov.tr)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme	2	2
Atık Yakma	3	3
Cam		
Çimento		
Enerji	3	7
Gıda	2	2
Gübre		
Kağıt	1	1
Kimya	1	1
Kireç		
Lastik		
Maden		
Metalurji	1	2
Otomotiv		
Rafineri		
Şeker		
Tekstil	7	7
Jeotermal Enerji (JES)		
TOPLAM	20	25

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı

partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂'nin ozon veya radikallerle (OH veya HO₂ gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibarı ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağılı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀ -10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'nın global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nın ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'ye maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge 5 –2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları

(Gazdaş/MarmaraGaz Çorlu, 2024)

		Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
		Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi						539.252.449		
		Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut					370.109.316			

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimizde sanayiden kaynaklanan hava kirliliğinin kontrolünün yapılması amacıyla, Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği kapsamında 20 adet işletmeye ait toplam 25 adet baca sürekli emisyon ölçüm sistemi ile donatılmış olup Bakanlığımız Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi yazılımı ile online olarak izlenmektedir.

İlimizde yaşanan sanayi kaynaklı hava kirliliğinin önüne geçilmesi amacıyla; 31.08.2009 tarihli ve 08 Karar nolu Tekirdağ İli Mahalli Çevre Kurulu'nda "Halihazırda kömür kullanan ve kullanmak isteyen sanayi tesisleri tarafından; kullanımı talep edilen kömür için Mülga İl Çevre ve Orman Müdürlüğü gözetiminde Bakanlıkça Önyeterlilik/Yeterlilik verilmiş laboratuvarca emisyon ölçümlerinin yaptırılmasına, Emisyon Ölçüm Raporunun ve işletme koşullarının uygun olması kaydı ile Mülga İl Çevre ve Orman Müdürlüğünden "Kömür Kullanım İzni" alınmasına ve kömür değişikliği yapıldığında da emisyon ölçümlerinin ve iznin yeniletilmesine" dair karar alınmıştır.

Alınan karar çerçevesinde; İlimizde bulunan sanayi tesislerinin üretimdeki enerji ihtiyaçlarını karşılamak üzere, kullanılan kömürlerin kalitesi ile oluşacak olan emisyon değerlerinin uygunluğu ve atıkların mevzuata uygun depolanması ve bertarafının sağlanması amaçlanmıştır. Bu karar ile büyük çoğunluğu tekstil tesisi olan işletmelerin buhar kazanlarında kullandıkları kömürlerin oluşturduğu emisyonların kontrolü için İl Müdürlüğümüz kontrolünde emisyon ölçümleri yapılmıştır. Alınan bu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile birlikte, Sanayi Tesislerinde kullanılan kömürün kalitesi, kömür ve kül-cürufun depolanması, yanma sonucu oluşan emisyon değerleri kontrollü sağlanmış olup, sanayide kömür yakıtından kaynaklanan hava kirliliği minimize edilmeye çalışılmıştır.

İlimizde tekstil sektörünün yaygın olarak faaliyette bulunması nedeniyle bu sektörden kaynaklanan sanayi kaynaklı hava kirliliğinin önüne geçilmesi amacıyla, polyester veya polyester elastanlı kumaşların fikse işlemlerinin gerçekleştirildiği Ram Makinası bacalarına, 27.12.2016 tarihli ve 11 karar no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile filtre sistemlerinin kurulmasına yönelik karar alınmıştır. Alınan bu karar ile tekstil işletmelerinden kaynaklanan hava kirliliğinin, insan ve çevresi üzerindeki zararlı etkilerinin azaltılması, doğaya ve çevreye zarar vermeden üretim yapılabilmesi ve aynı zamanda gereksiz yere dışarıya atılan atık ısının prosese geri kazandırılmasının sağlanması ve yine kontrolsüz olarak atılan yağın bacalarda tutularak geri kazanımının sağlanması amaçlanmıştır.

21.12.2017 tarih ve 14 no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile İlimiz Kapaklı, Çerkezköy, Çorlu ve Ergene ilçelerinde bulunan Organize Sanayi Bölgelerinde kimyasal depolama ve kimyasal ürün imaları konusunda faaliyet gösteren tesislere bazı yükümlülükler getirilmiştir. Bu yükümlülükler; depolama, dolum-boşaltım ve ürün imalatı işlemleri esnasında meydana gelen emisyonların toplanması ve bir gaz-buhar arıtım ünitesinden geçirildikten sonra baca vasıtasıyla atmosfere verilmesini, kimyasal depo tanklarında ve kara tankerleri vasıtasıyla gerçekleştirilen dolum ve boşaltım işlemlerinde ürün ve buhar geri dönüş hatlarının kara tankerlerine veya gaz arıtma sistemine bağlı olacak şekilde kapalı alanlarda ve/veya kapalı sistemlerle yapılmasını, oluşacak emisyonların gaz arıtma ünitesi hariç hiçbir şekilde atmosfere verilmemesini kapsamaktadır. Bu karar ile kimyasal madde imalatı, dolum-boşaltım işlemlerinden kaynaklanan uçucu organik bileşiklerin ve koku emisyonlarının azaltılması amaçlanmaktadır.

11.07.2019 tarih ve 19 no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile, 07.12.2016 tarihli ve 11 karar no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile tekstil sektöründe polyester veya polyester elastanlı kumaşların fikse işleminin yapıldığı RAM makinası bacalarına baca gazı arıtımı konusunda getirilen filtre kurma

zorunluluğu, 21.12.2017 tarih ve 14 no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile 31.12.2018 tarihine kadar uzatılmış ve 14.01.2019 tarih ve E.983 sayılı Valilik Oluru ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Başkanlığında RAM bacaları filtre komisyonu oluşturularak bir rapor hazırlanmasına karar verilmiş ve komisyon tarafından hazırlanan raporun Kurulca değerlendirilmesi neticesinde; a) İlimiz tekstil sektöründe faaliyet gösteren sanayi tesislerinde, polyester veya polyester elastanlı kumaşların fıkse işleminin yapıldığı RAM makinası(Ramöz) bacalarına kurulması gereken filtrelerin; verim olarak %85 Toplam Organik Karbon(TOC) ve %20 Koku giderimini birlikte sağlayacak nitelikte olmasına, b) Filtre kurulumunu yerine getirmeyen veya filtre verimini sağlamayan işletmelerin çevre izin sürecinin tamamlanmamasına karar verilmiştir.

31.05.2022 tarih ve 24 no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile, 27.12.2016 tarihli ve 11 karar no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile kullanıma zorunluluğu getirilen “Ram makinası bacalarında; dışarıya atılan atık ısının geri kazanılmasını sağlayan, oluşan yağ zerreciklerini ayırıştırarak tutan ve atık gazlarda VOC giderimi sağlayan filtre sistemlerine” alternatif olarak Mahalli Çevre Kurulu Kararında şartları belirlenen RAM önu yıkama sistemlerinin kullanılabileceğine karar verilmiştir.

İlimizde dış ortam hava kalitesini kontrol etmek amacıyla ise, 5 (beş) adet Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu bulunmaktadır. Bunlardan 2 (iki) tanesi Süleymanpaşa İlçesinde, 2 (iki) tanesi Çorlu İlçesinde, 1 (bir) tanesi de Kapaklı ilçesinde bulunmaktadır. Süleymanpaşa İlçesinde bulunan istasyonlardan birisi trafikten kaynaklanan hava kirliliğini diğeri kentsel kirliliği, Çorlu İlçesinde bulunan istasyonlardan birisi endüstriyel hava kirliliğini, diğeri kentsel hava kirliliğini, Kapaklı’ da bulunan istasyon ise kentsel ve endüstriyel kirliliğin neden olduğu hava kalitesini ölçmek için kurulmuştur.

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

Tekirdağ ilinde yaşanan hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik olarak hazırlanan "Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı (2020-2024)" 11.09.2020 tarihli ve 21 karar no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile uygulanmaya başlanmıştır. Söz konusu plan kapsamında paydaş kurum ve kuruluşlarca, Tekirdağ’da hava kirliliğinin azaltılmasına/önlenmesine yönelik toplam 26 adet eylem planı öngörülmüş olup söz konusu eylemler Çizelge A.6’de verilmektedir. İlimiz 2025-2029 yıllarını kapsayan hazırlanan "Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı" çalışmalarımız devam etmektedir.

Çizelge 6 : Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı Eylemleri

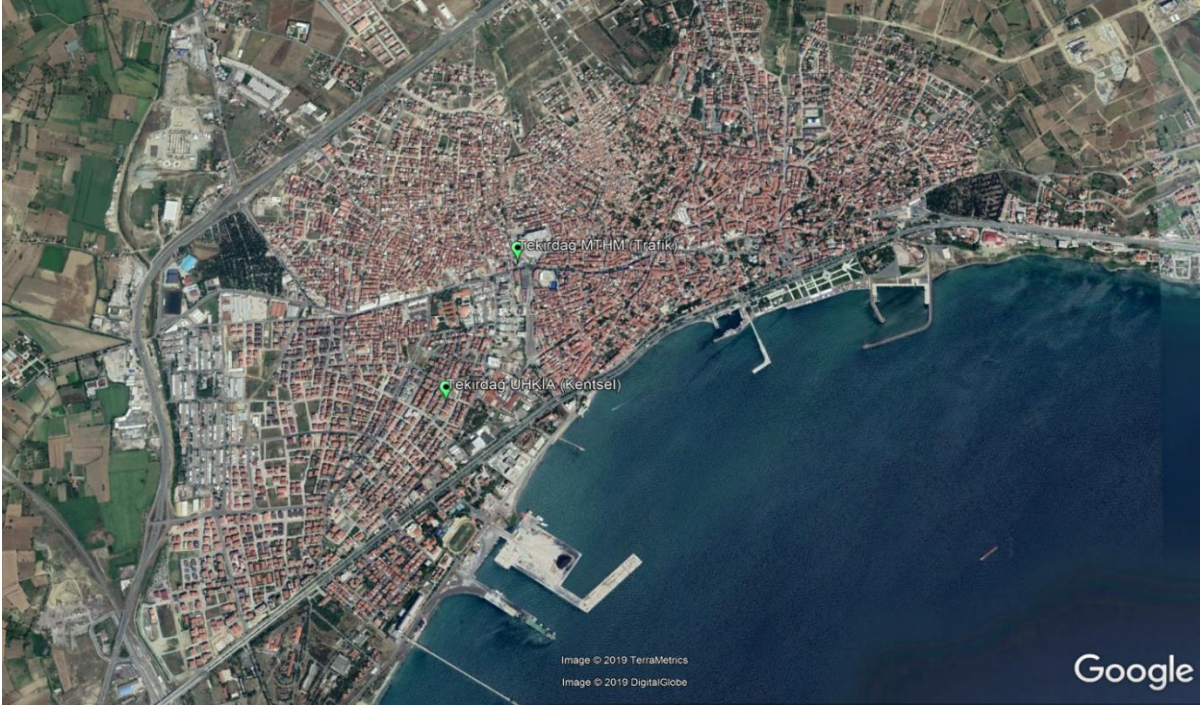
Eylem No	Eylemin Adı	Gerekçe	Hedef
H.01	Hava Kirliliğine İlişkin Eğitim Programlarının Düzenlenmesi	Hava kirliliği konusundaki bilgi eksikliği	Hava kirliliği hakkında farkındalık oluşturmak
H.02	Hava Kalitesi İzleme İstasyonları sayısının ve ölçüm parametrelerinin artırılması	Kirliliğin daha etkin ve tüm boyutları ile izlenmesi	Hava Kalitesi İzleme İstasyonu Olmayan İlçelere İlave istasyon kurulması ile mevcut istasyonda parametre ilavesi
H.03	İl ve İlçelerde Ağaçlandırma Çalışmalarının arttırılması	Hava kirliliğini azaltacak yutak	Hava kirliliğini azaltacak yutak

		alanların sayının azlığı	alanların sayısını arttırmak
H.04	Kent merkezlerinde yer alan bölgelerde yeşil alan büyüklüğünün ve park sayısının, artırılması, kişi başına düşen yeşil alan büyüklüğünün her yıl bir önceki yıla arttırılması	Yeşil alan sayının azlığı	Yeşil alan sayısını arttırmak
H.05	Hava Kalitesi İzleme İstasyonu bulunan İlçelerde (Çorlu, Kapaklı ve Süleymanpaşa) Hava Kalitesini gösteren panellerin İlçe merkezlerine yapılması	Hava kirliliği düzeyi ile ilgili olarak halkın bilgi eksikliği	Hava kirlilik düzeyi ile ilgili olarak halkın bilgilendirilmesi ve Tedbirlerin alınması hakkında baskı yapılması
H.06	Üniversitelerimizce Tekirdağ İli özelinde hava kirliliğinin araştırılmasına ve önlenmesine yönelik araştırma projelerine (bitirme projeleri, yüksek lisans ve doktora tezi vb.) yer verilmesi	Hava kirliliği konusunda akademik bilgi eksikliği	Hava kirliliği konusunda akademik bilgi düzeyinin arttırılması
H.07	Hava kirliliğinin zararları ve azaltılmasına yönelik alınabilecek önlemler hakkında broşür, afiş ve kitapçıklar bastırılması ve kamuoyu ile paylaşılması	Hava kirliliği ile ilgili yazılı ve görsel kaynakların eksikliği	Hava kirliliği ile ilgili yazılı ve görsel kaynakların arttırılarak kamuoyunun bilinçlendirilmesi
S.01	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından sanayi tesislerine yapılan “Hava” konulu denetim sayısının her yıl bir önceki yıla göre arttırılması	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması
S.02	Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri tarafından, sorumluluk bölgesindeki sanayi tesislerine yapılan “Hava” konulu denetim sayısının her yıl bir önceki yıla göre arttırılması ve yapılan denetimlere ilişkin envanter kaydının Ocak ayı sonuna kadar Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmesi	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması
S.03	Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri tarafından, sorumluluk bölgesindeki tüm sanayi tesislerinin kullandıkları bütün yakıtlara ait miktar bilgisinin (kömür, doğalgaz, vb. tüm yakıtlar için) Ocak ayı sonuna kadar Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmesi	Kullanılan yakıt bilgisine ilişkin envanter kaydının oluşturulması	Kullanılan yakıt bilgisine ilişkin envanter kaydının oluşturulması
S.04	Sanayi tesislerine ait, yenilenebilir enerji (Rüzgar, Güneş, vb..) kaynaklarından üretilen enerji miktarına ait envanter bilgisinin (kaynak bazında) her yıl Ocak ay sonuna kadar Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmesi ve	Yenilenebilir enerji kaynaklarının	Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının arttırılması

	yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yapılması.	kullanımının arttırılması	ve envanter kaydının oluşturulması
S.05	Küçük sanayi sitelerinde bulunan ve motor yağı değişimi yapılan işletmelerde atık yağların yakıt olarak kullanımının engellenmesi amacıyla bu işletmelerin belgelendirilmesi ve toplanan atık yağ miktarına ilişkin bilgilerin takibi	Atık yağların yakıt olarak kullanımının engellenmesi	Atık yağların yakıt olarak kullanımının engellenmesi
S.06	Yakıt olarak kömür kullanan sanayi tesislerinin tamamında 2024 yılı sonuna kadar emisyon ölçümü yapılarak denetlenmesi	Sanayi tesislerinde kömür kullanımına bağlı hava kirliliğinin azaltılması	Sanayi tesislerinde kömür kullanımına bağlı hava kirliliğinin azaltılması
S.07	Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında yer almayan restoran, lokanta, fırın vb. işyerlerinde kullanılan fırın, ocak, mangal vb. ünitelerin bacalarına uygun filtre sistemlerinin 2024 yılı sonuna kadar zorunlu hale getirilmesi ve Belediye Başkanlıklarınca İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı verilme aşamasında bu durumun dikkate alınması	Restoran, lokanta, fırın vb. işyerlerinden kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması	Restoran, lokanta, fırın vb. işyerlerinden kaynaklanan emisyonların azaltılması
S.08	Hava kirliliğinin önlenmesi konusunda ilave tedbir alan sanayi kuruluşlarının ödüllendirilmesi	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik teşvik
S.09	İlimiz 11 no'lu MÇK kararı ile "tekstil sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin polyester veya polyester elastanlı kumaşların fıkse işleminin yapıldığı Ram makinesi bacalarında, baca arıtımı amacıyla getirilen filtre kurulması" zorunluluğunun takibinin yapılması.	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik teşvik
I.01	İl Genelinde doğalgaz altyapısı bulunan yerlerde, kamuya ait tüm hizmet binalarında ve lojmanlarda, doğalgaz dönüşümünün tamamlanarak kömür kullanımının 2024 yılına kadar sonlandırılması	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.02	Katı yakıtların ve yakma sistemlerinin etkin denetiminin sağlanması amacıyla Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında,	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması

	Tekirdağ Büyükşehir Belediye başkanlığına yetki devri yapılması		
I.03	Kalorifer kazanlarının tekniğine uygun yakılması işlerinde çalışacaklar için Yetkili Kalorifer Ateşçisi Kurslarının Halk Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenli olarak gerçekleştirilmesi	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.04	Kamu binalarında enerji tasarrufunun sağlanması için ısı yalıtımının yapılması, bina aydınlatma sistemlerinin sensörlü hale getirilmesi ve tasarruflu ampul kullanımının 2024 yılı sonuna kadar zorunlu hale getirilmesi	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.05	Yakıt olarak katı yakıt (kömür ve odun vb.) ve fuel-oil kullanılan, 100 (yüz) ve daha fazla sayıda konut ve/veya işyerinin merkezi ısıtma sistemi ile ısıtıldığı büyük sitelerde, yakma sistemi bacasında emisyon azaltımı sağlayacak uygun filtre kullanımının 2024 yılı sonuna kadar zorunlu hale getirilmesi	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
T.01	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından sağlanan toplu taşıma hizmetlerinin 2024 yılı sonuna kadar en az Euro 6 emisyon standardına sahip araçlarla sağlanması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması
T.02	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından sağlanan toplu taşıma hizmetlerine ait hat sayısı ve toplu taşımadan faydalanan kişi sayısına ait envanter bilgisinin her yıl Ocak ayı sonuna kadar Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmesi ve toplu taşımanın arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması ve envanter oluşturulması
T.03	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Ulaşım Master Planının 2024 yılı sonuna kadar tamamlanması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması
T.04	İl genelinde bisiklet yolların arttırılması ve Bisiklet Kullanımının Teşvik edilmesine yönelik çalışma yapılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması
T.05	İl genelinde trafiğin en yoğun olduğu ana arterlerdeki sinyalizasyon sistemlerinde 2024 yılına kadar Yeşil Dalga sisteminin kullanılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması

A.4. Ölçüm İstasyonları

Harita 3–Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

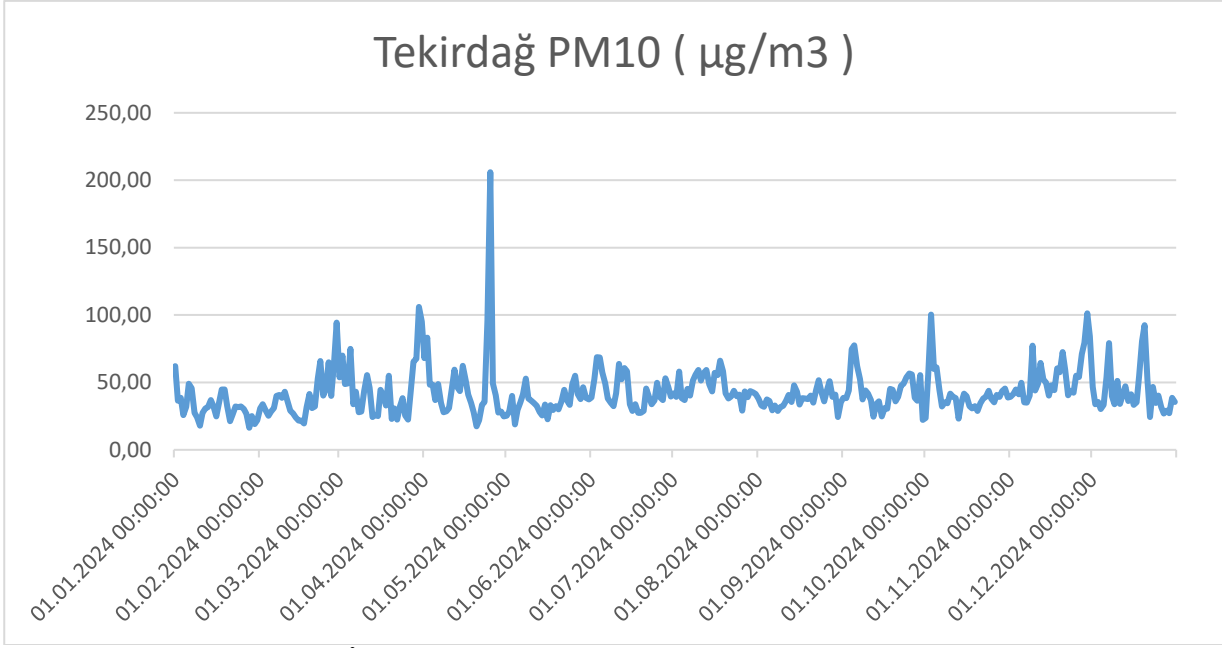
Harita 4–Tekirdağ İli Çorlu İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

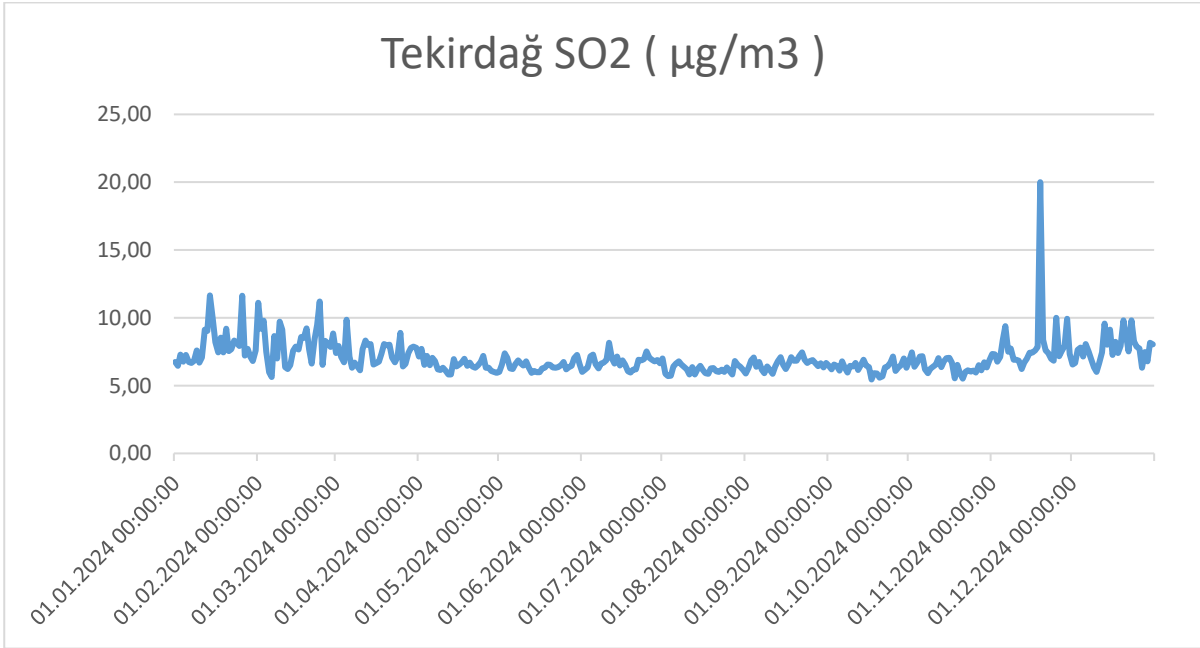
Harita 5 –Tekirdağ İli Kapaklı İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri

Çizelge 7 - Tekirdağ İlinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

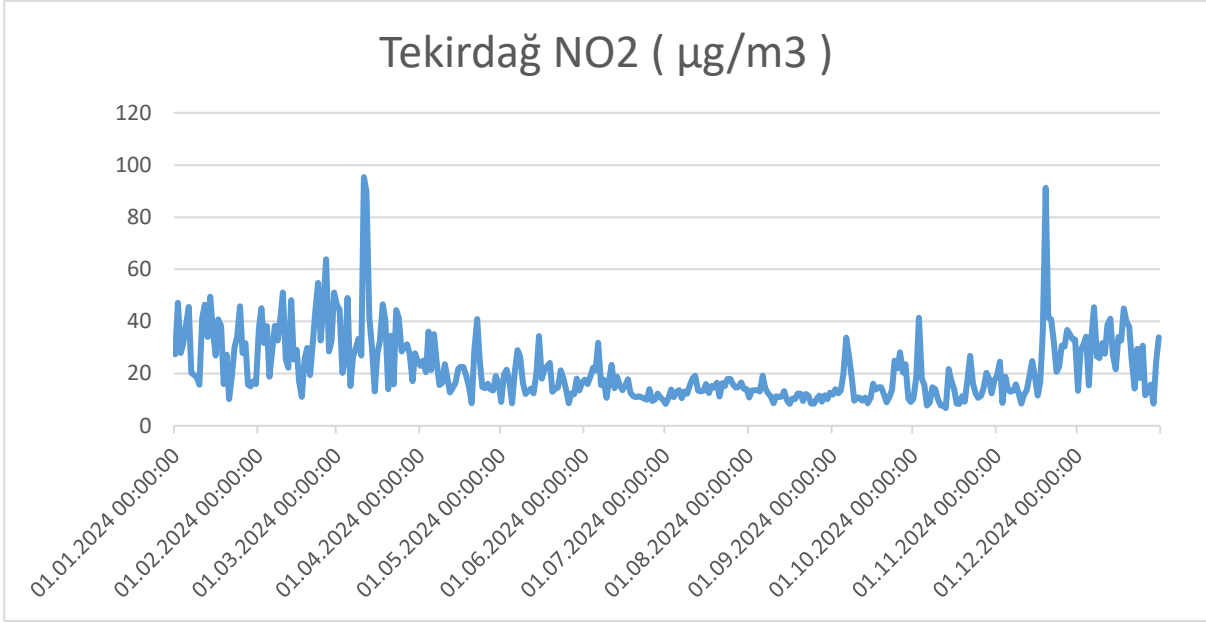
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI	HAVA KİRLİLETİCİLERİ							
	(Enlem, Boylam)	SO ₂	NO _x	CO	O ₃	PM 10	PM 2.5	NO	NO ₂
Tekirdağ UHKİA	40,970928° K - 27,499541° D	X	X		X	X		X	X
Tekirdağ Merkez MTHM	40,977276° K - 27,503138° D	X	X			X		X	X
Tekirdağ Çerkezköy MTHM	41,318352° K - 27,980136° D	X	X		X	X		X	
Çorlu MTHM	41,156332° K - 27,817595° D		X		X			X	
Çorlu OSB MTHM	41,180677° K - 27,815443° D	X					X	X	

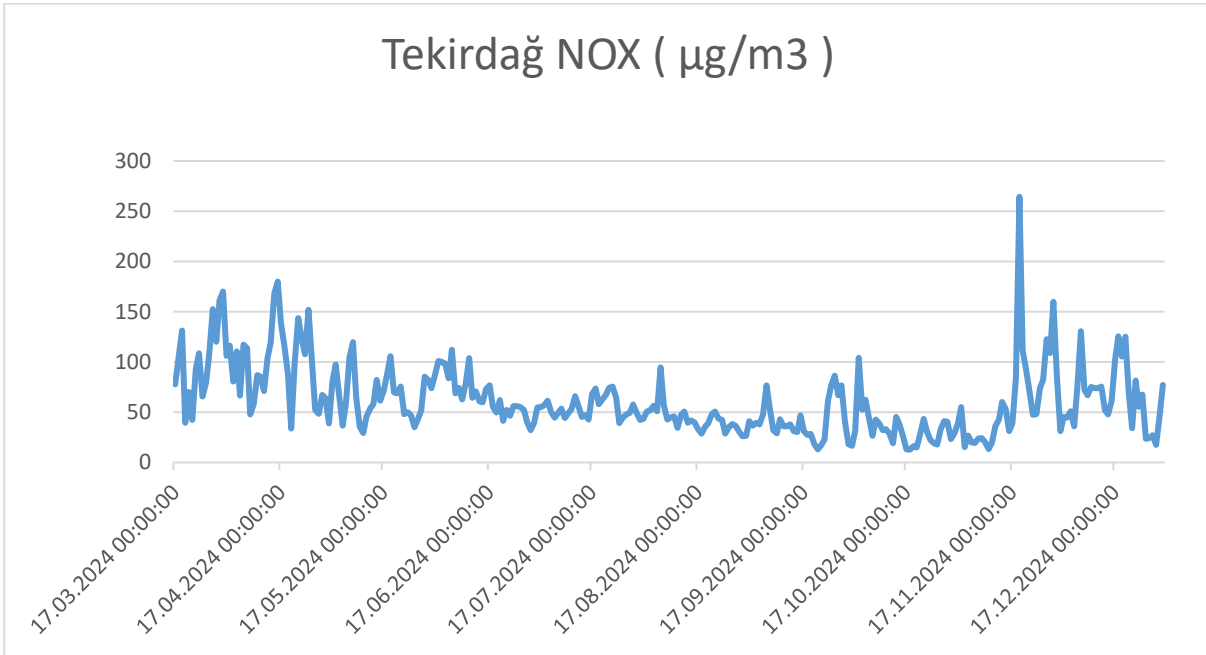
Grafik 1 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

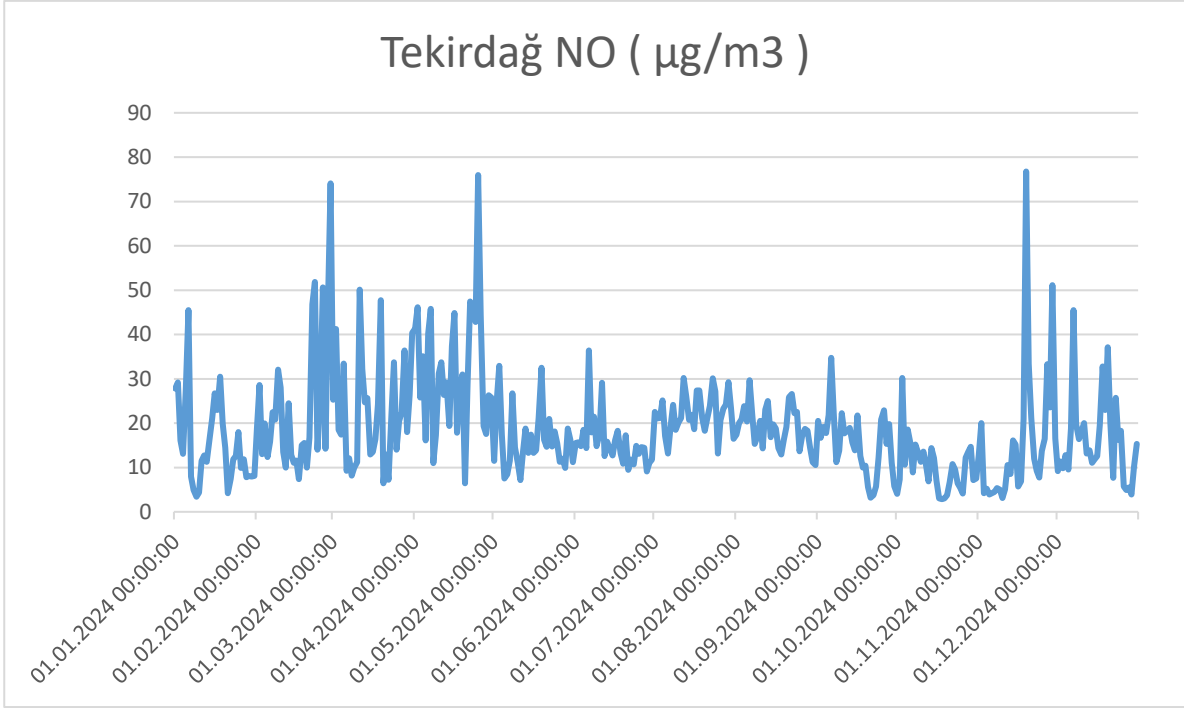
Grafik 2 -Tekirdağ UHKİA istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

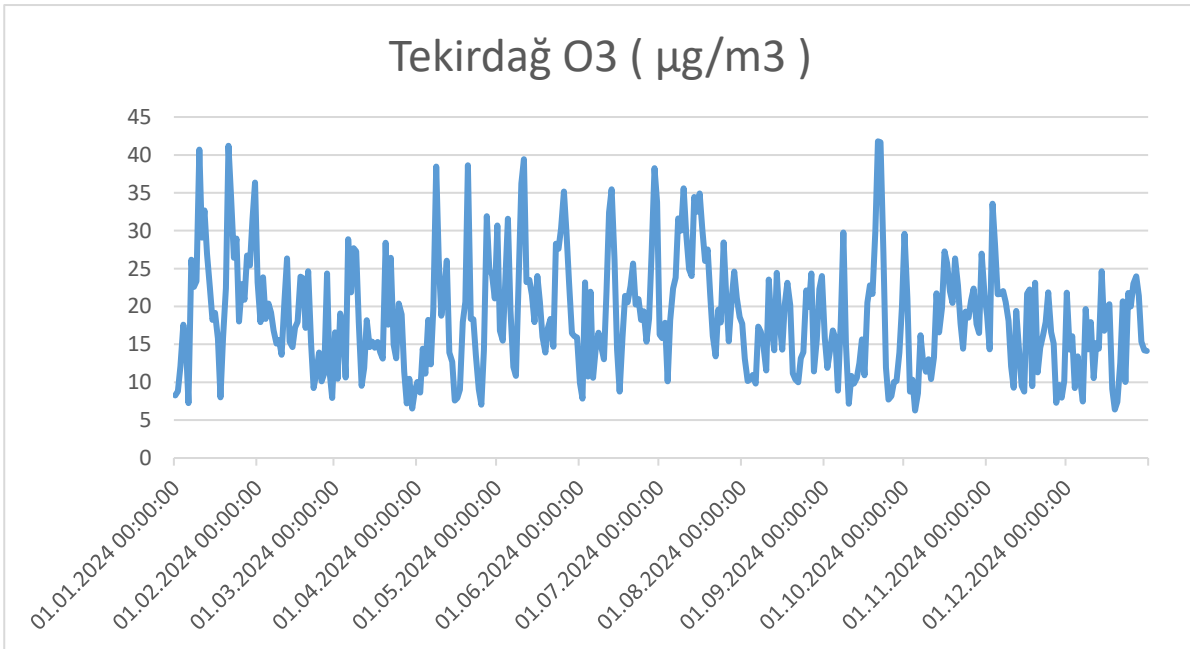
Grafik 3 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değeri grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

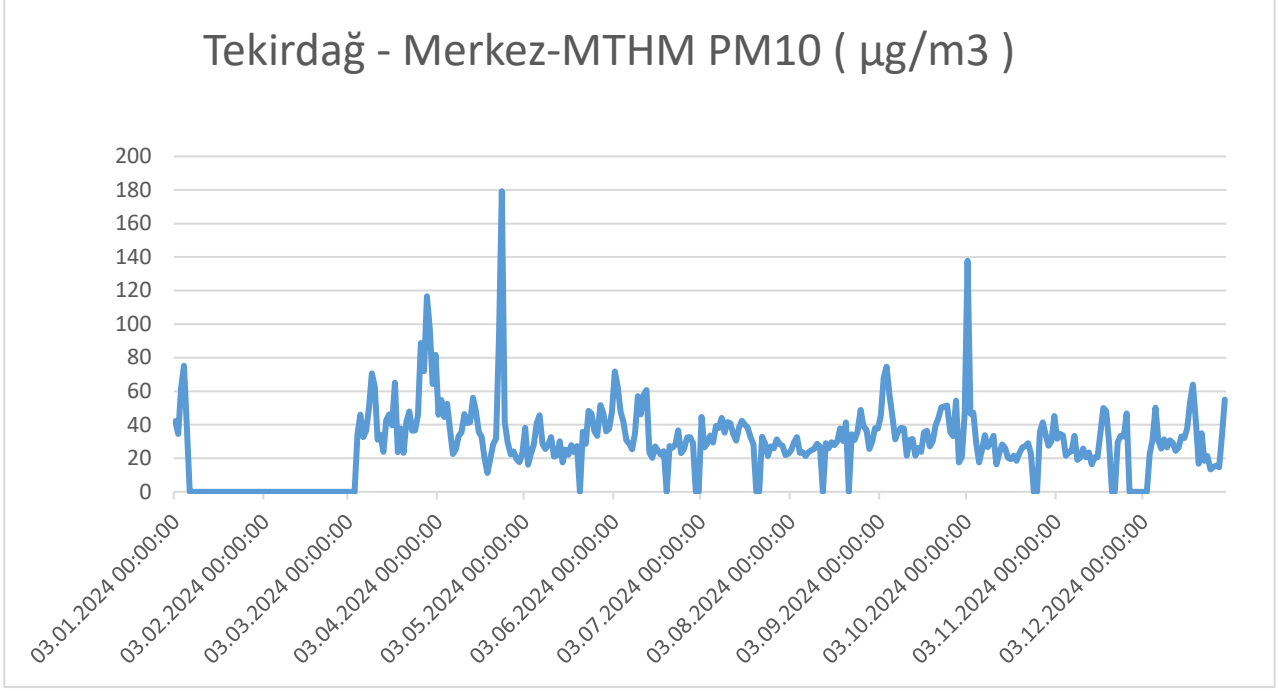
Grafik 4 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değeri grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

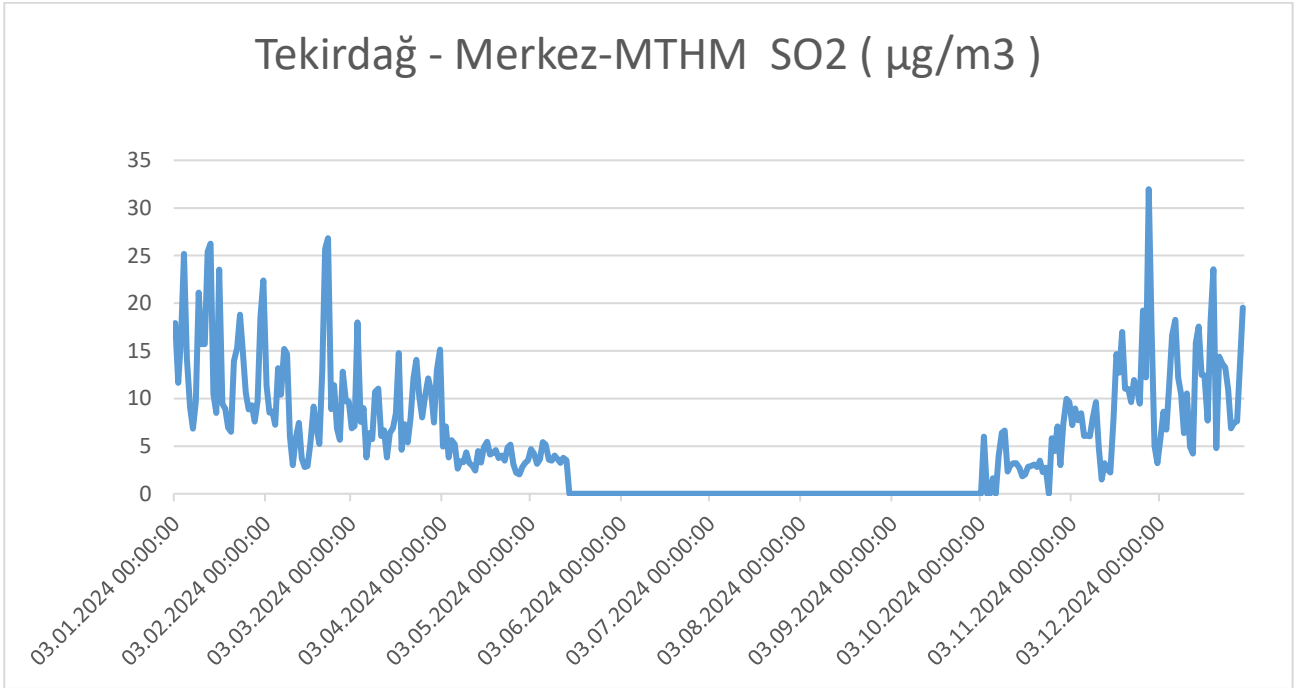
Grafik 5 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

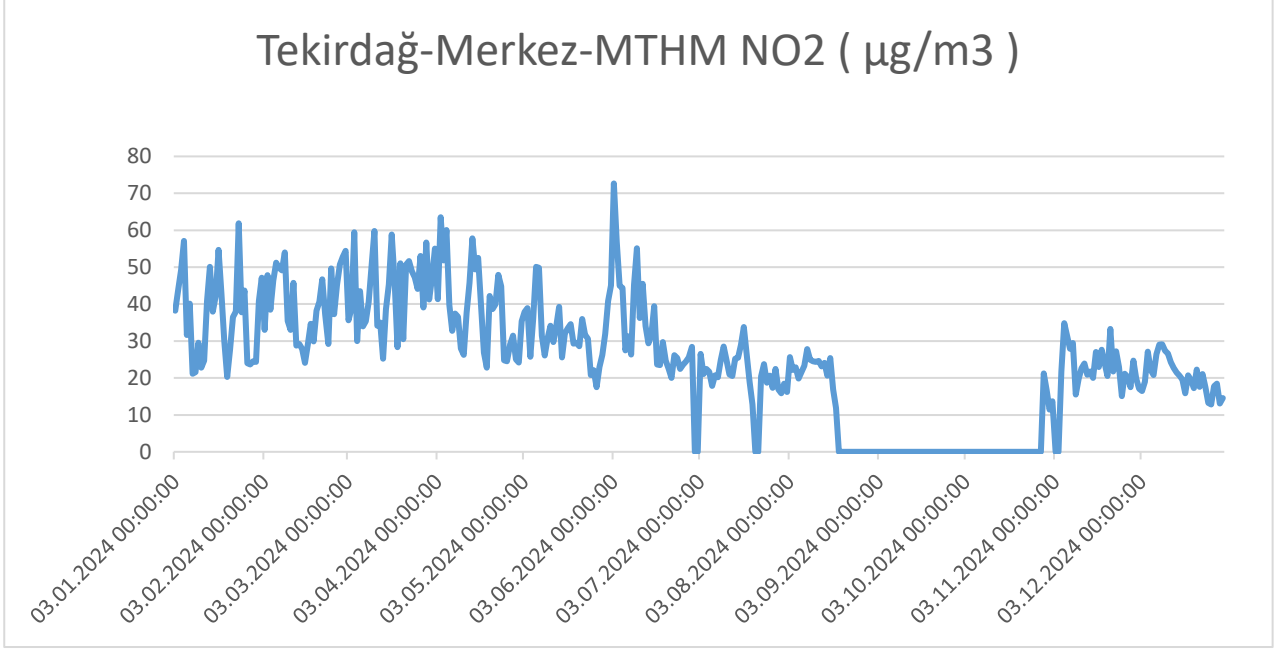
Grafik 6 -Tekirdağ UHKİA istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

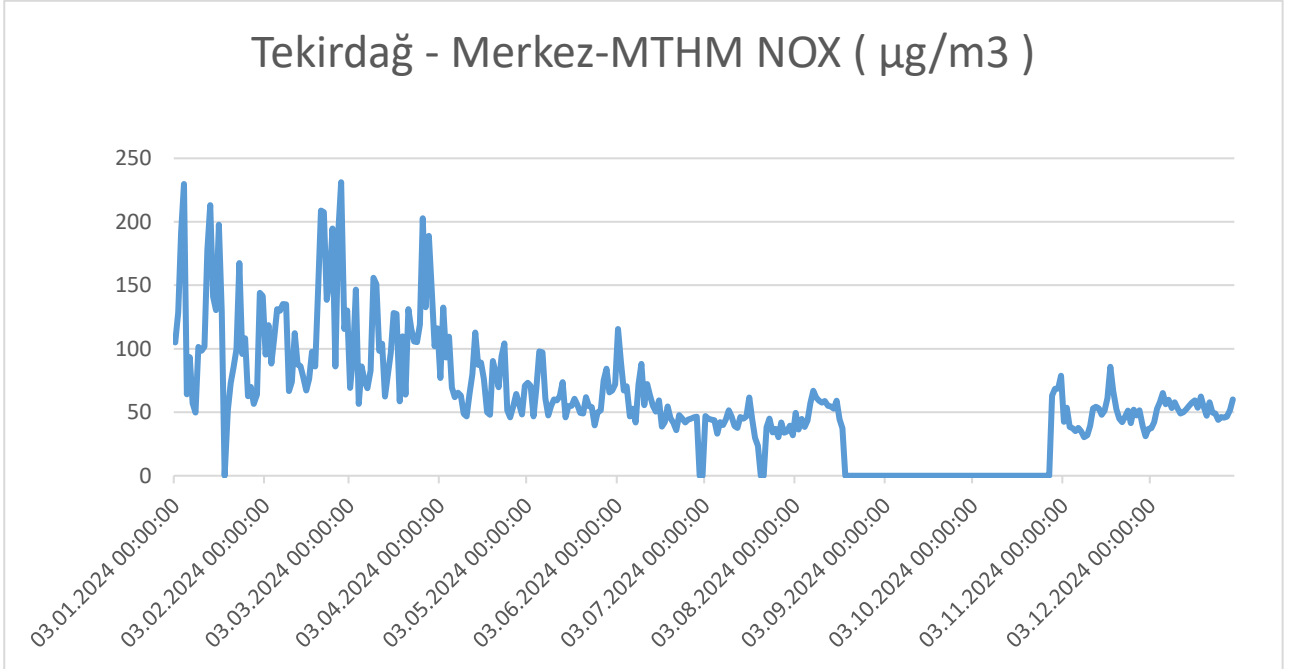
Grafik 7- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

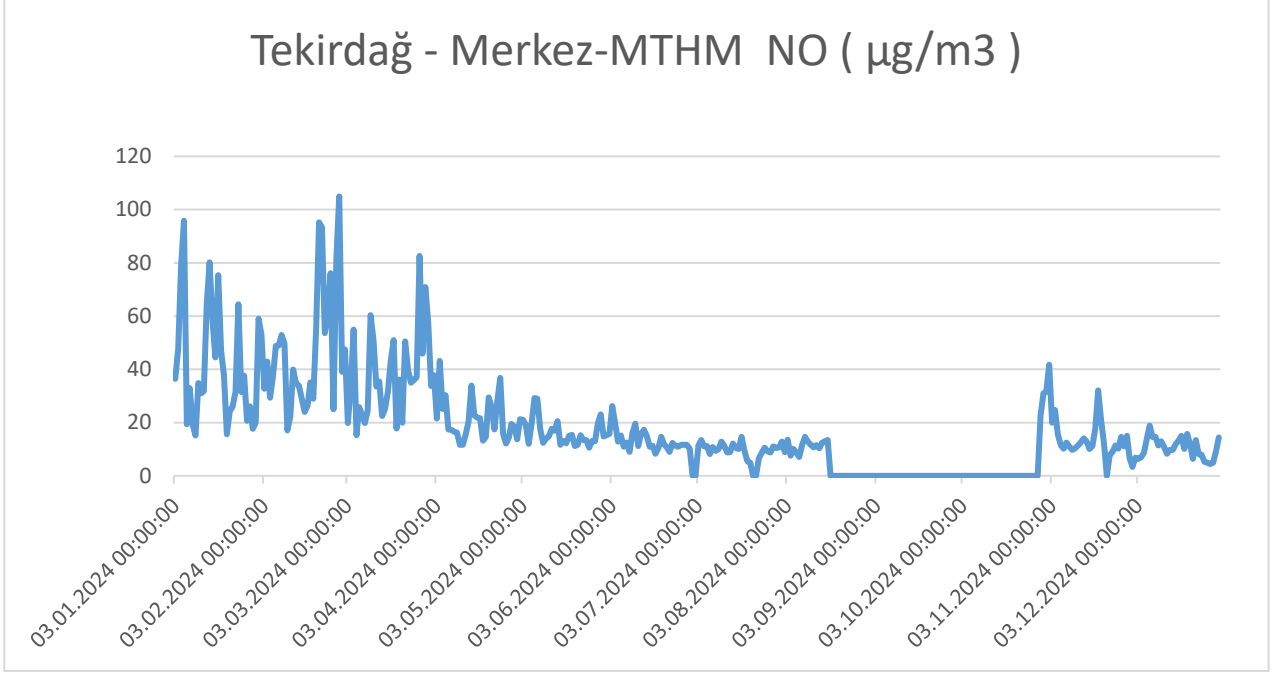
Grafik 8- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

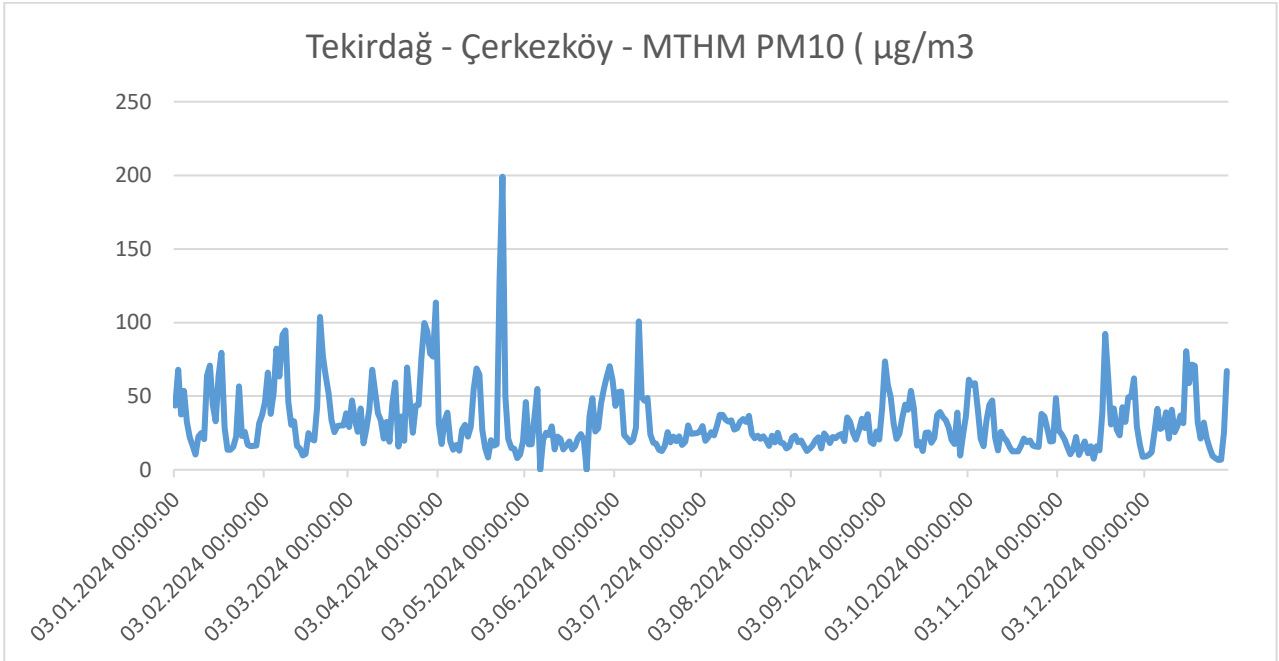
Grafik 9- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

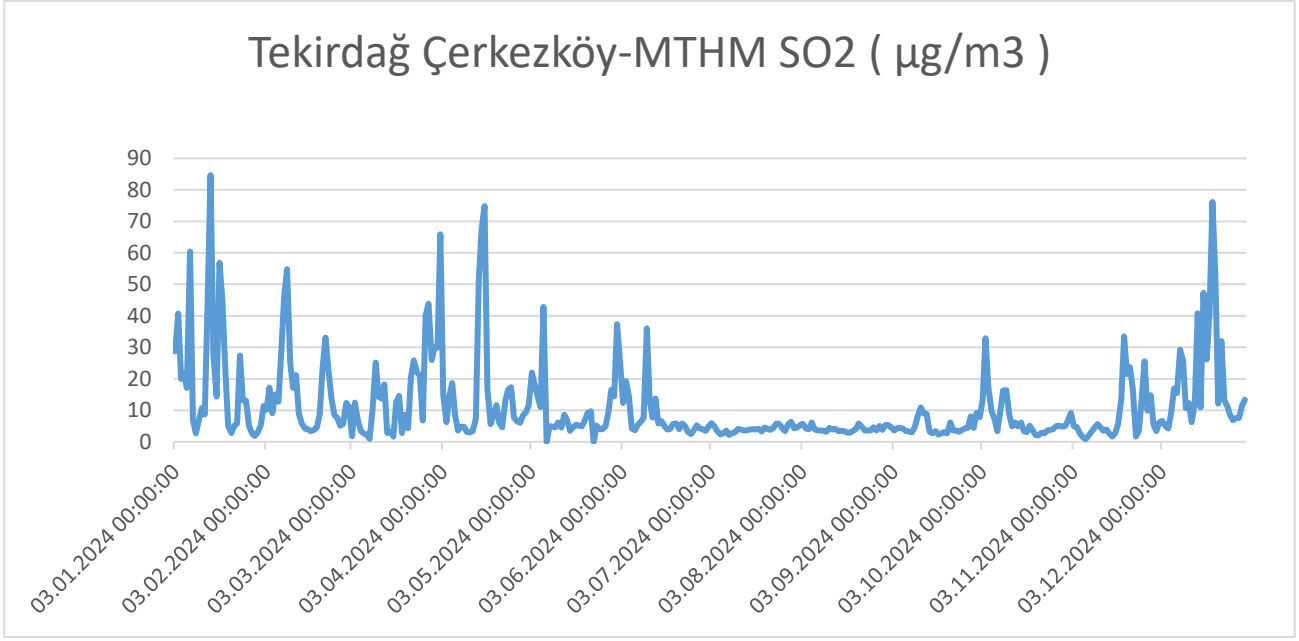
Grafik 10- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

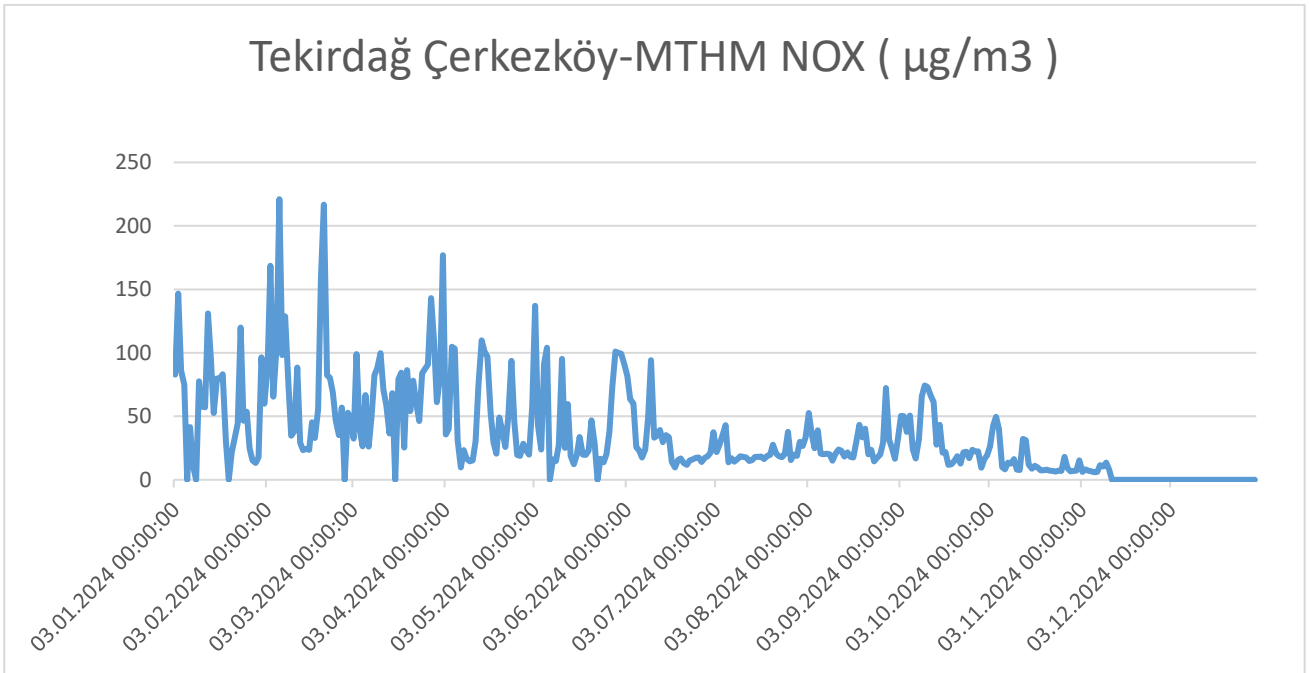
Grafik 11- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

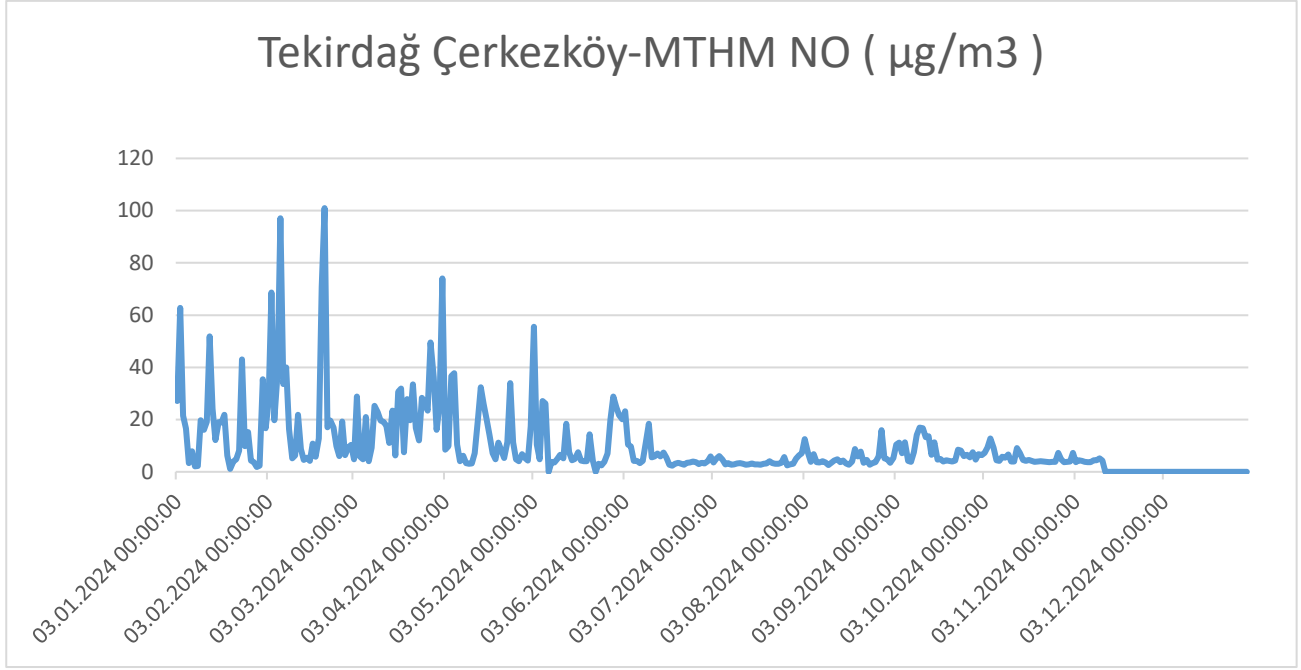
Grafik 12- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

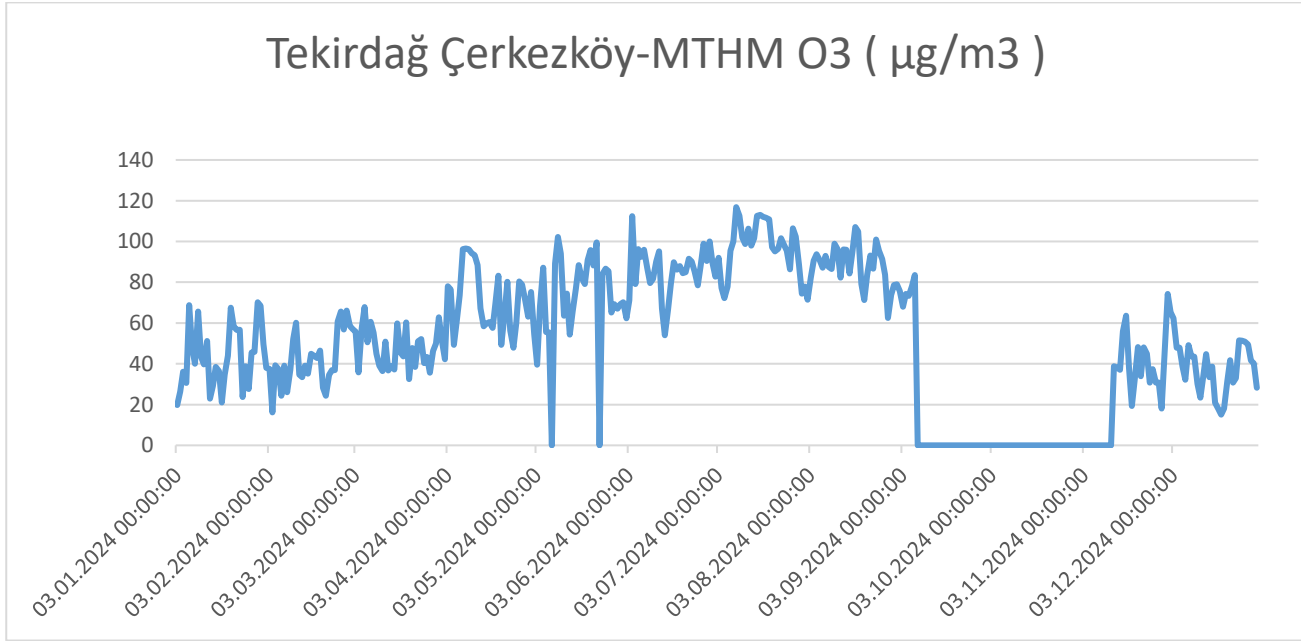
Grafik 13- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu SO₂parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

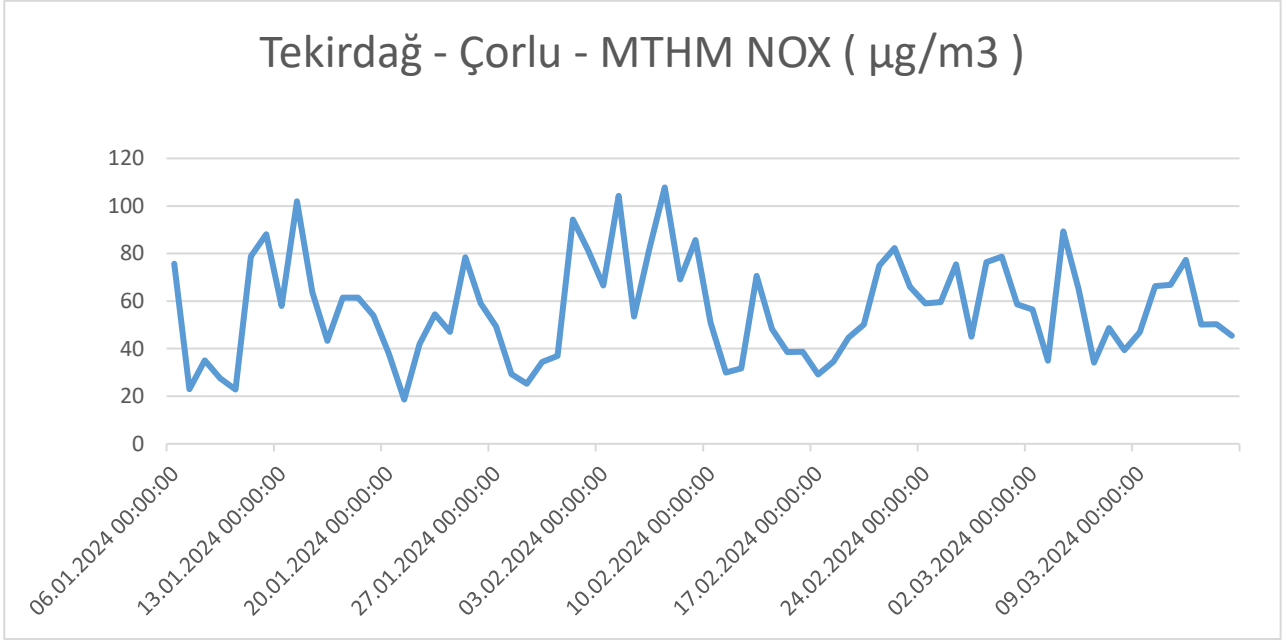
Grafik 14- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO_x parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

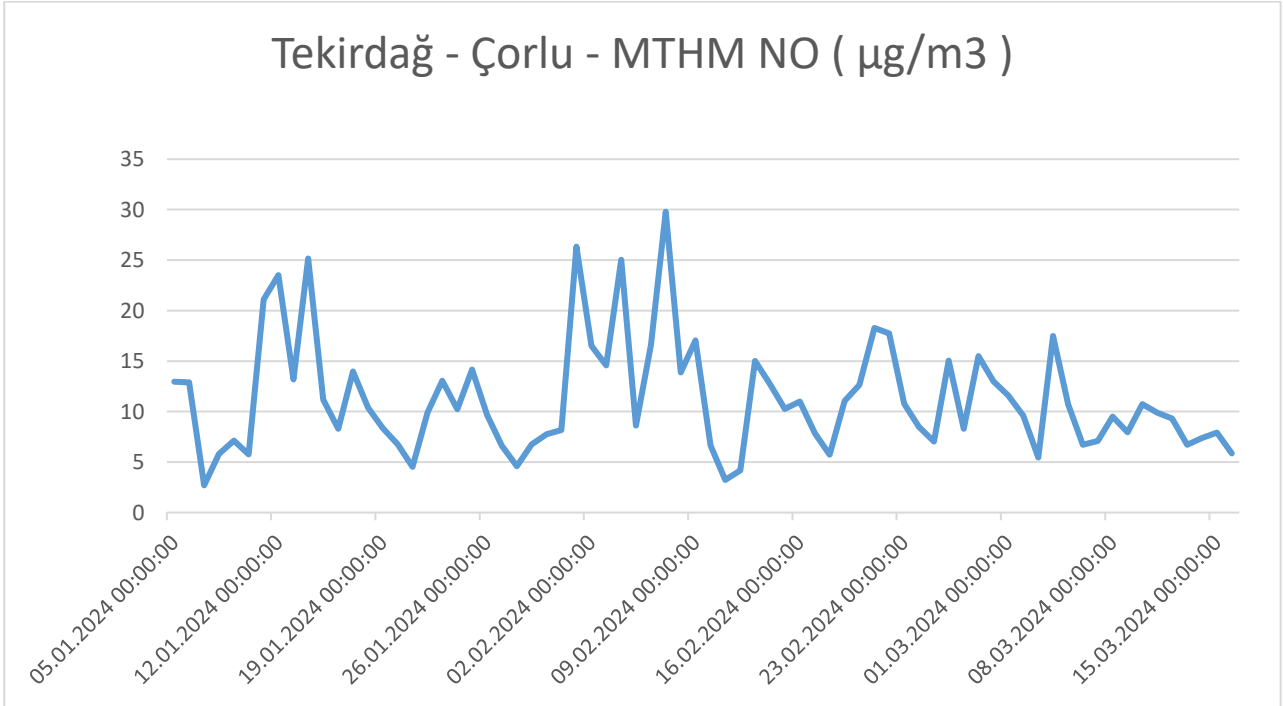
Grafik 15- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

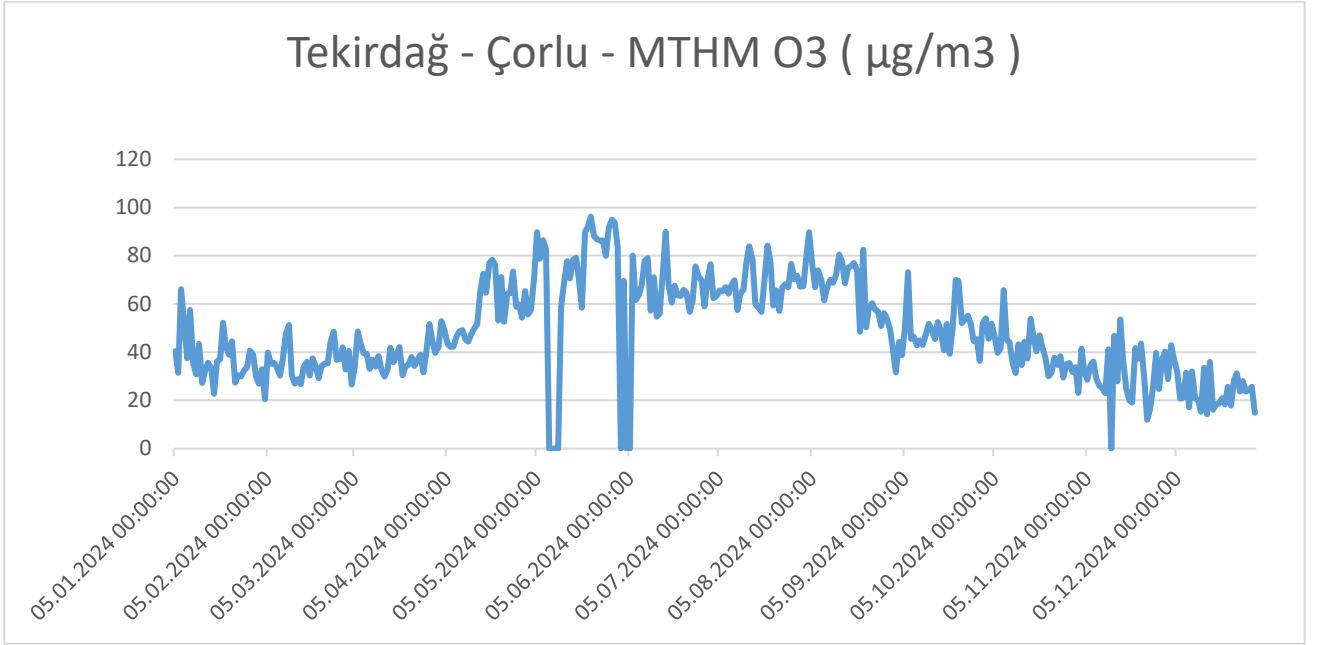
Grafik 16- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

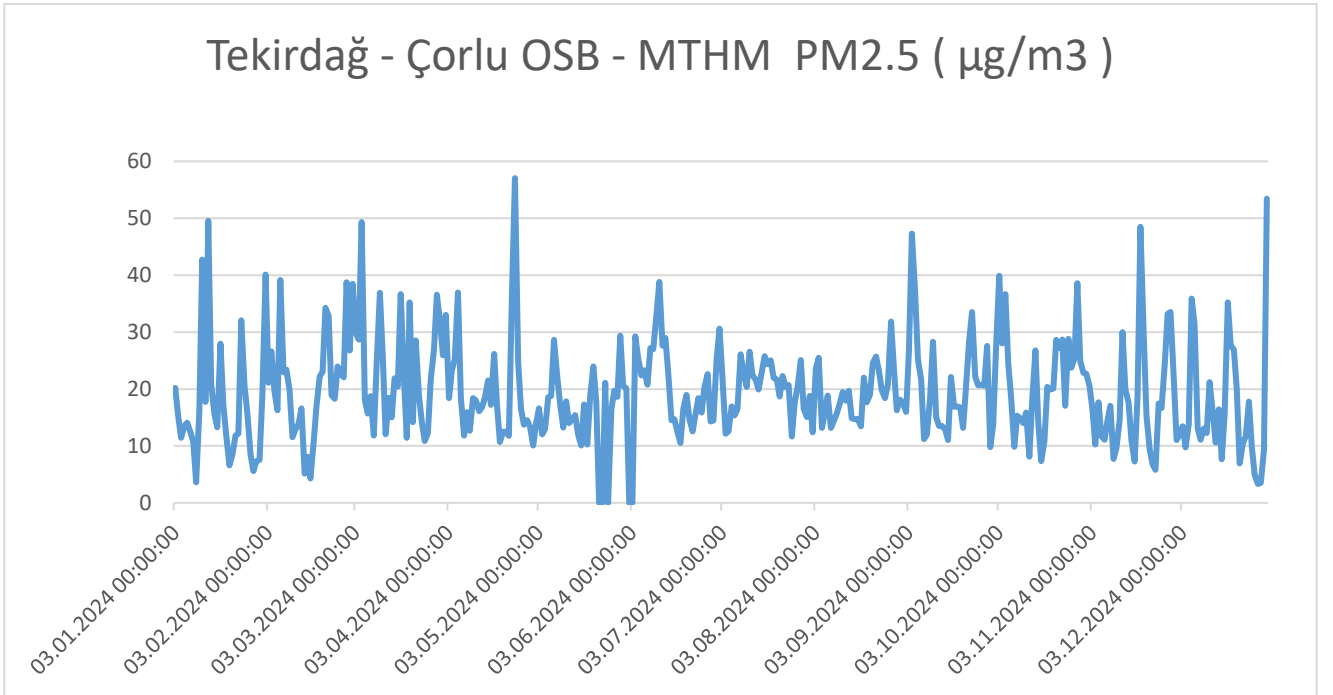
Grafik 17- Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

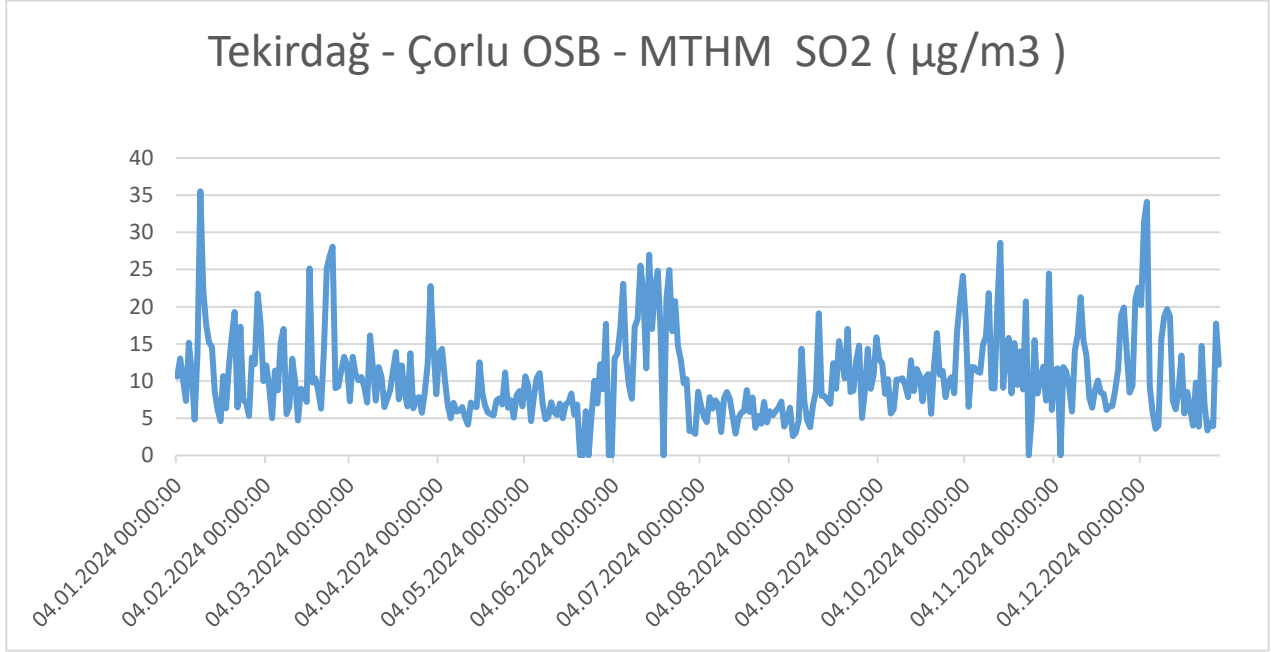
Grafik 18- Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

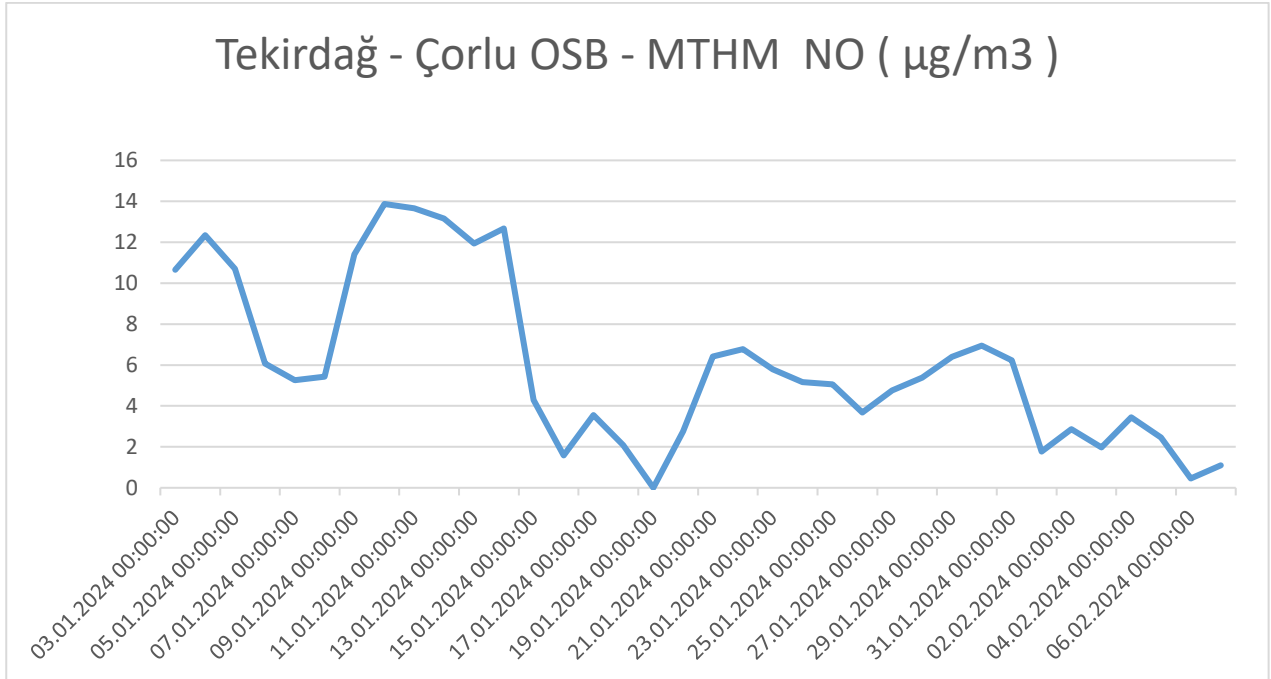
Grafik 19- Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

Grafik 20-Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu PM2.5 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

Grafik 21-Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

Grafik 22-Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

Çizelge 8- Tekirdağ UHKİA İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; $\text{CO}/\text{mg}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ- UHKİA	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NOX	AGS*	NO ₂	AGS*	O ₃	AGS*	NO	AGS*
Ocak	7,88		31,71	1	66,18		29,37	7	22,76		15,35	
Şubat	8,11		38,77	5	89,17		34,59	9	17,25		23,56	
Mart	7,38		44,94	9	99		34,58	10	16,40		22,39	
Nisan	6,53		48,28	7	98,76		20,56	1	17,88		31,95	
Mayıs	6,48		35,59	2	65,42		17,35		22,33		16,03	
Haziran	6,72		43,91	9	67,13		15,01		20		15,60	
Temmuz	6,22		46,63	11	54,99		14,33		23,38		22,18	
Ağustos	6,61		37,63	2	43,05		11,52		16,35		18,99	
Eylül	6,34		43,59	8	41,35		15,54		17,04		15,51	
Ekim	6,46		40,86	4	33,08		14,58	1	18,06		10	
Kasım	7,98		53,90	13	62,94		25	3	16,57		15,74	
Aralık	7,70		42,58	7	64,34		27,7	4	15,68		16,13	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge 9- Tekirdağ Merkez-MTHM İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ MERKEZ MTHM	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NOX	AGS*
Ocak	13,74		50,47	2	40,22		35,89	11	112,31	
Şubat	10,33		-		48		39,68	14	124,79	
Mart	8,67		49,35	8	38,28		43,89	19	109,91	
Nisan	4,65		43,94	7	22,14		40	13	76,82	
Mayıs	3,88		30,94	1	16,30		31,50	1	61,30	
Haziran	-		36,31	5	13,30		34,21	9	57,13	
Temmuz	-		33,74		10		22,13		41	
Ağustos	-		29,75		11,21		22		49,96	
Eylül	-		39	7	-		-		-	
Ekim	3,78		32,24	1	26,79		19		65,71	
Kasım	9,96		30		15,19		22,89		49	
Aralık	11,10		30,76	4	10,13		20,36		51,48	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge 10-Tekirdağ Çerkezköy-MTHM İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ MERKEZ MTHM	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO	AGS*	O ₃	AGS*	NOX	AGS*
Ocak	20,90		33,48	7	15,54		43,31		60,66	
Şubat	15,06		44,37	8	25,65		40,97		80,30	
Mart	13,61		43,59	8	19,47		48,14		67,91	
Nisan	17,05		40,38	8	15,21		70,15		51,99	
Mayıs	9,55		27,72	3	11,50		76,10		44,79	
Haziran	9,35		32,16	5	6,97		84,56		34,39	
Temmuz	4,06		26,44		3,55		97,62		21,56	
Ağustos	4,13		22,07		5,28		87,80		27,45	
Eylül	4,64		32	3	7,80		75,96		32,42	
Ekim	7,44		27,13	3	5,50		-		15,31	
Kasım	8,46		29,70	3	4,40		38,36		8,9	
Aralık	18,82		30	5	-		39,70		-	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge 11 - Tekirdağ Çorlu-MTHM İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ ÇORLU MTHM	NOX	AGS*	NO	AGS*	O ₃	AGS*
Ocak	50,29		10,55		38,12	
Şubat	63,09		13,21		34,69	
Mart	55,32		9		37,33	
Nisan	-		-		56,01	
Mayıs	-		-		79	
Haziran	-		-		67,83	
Temmuz	-		-		68	
Ağustos	-		-		67,15	
Eylül	-		-		48,58	
Ekim	-		-		41,38	
Kasım	-		-		31,38	
Aralık	-		-		25,13	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge 12- Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM İstasyonu 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ ÇORLU OSB MTHM	SO ₂	AGS*	PM2.5	AGS*	NO	AGS*
Ocak	12,28		16,22		7,29	
Şubat	12,62		20,85		2,01	
Mart	9,94		23,7		-	
Nisan	8,24		20,55		-	
Mayıs	7,47		17,21		-	
Haziran	16,71		20,82		-	
Temmuz	5,89		20,70		-	
Ağustos	8,95		18,85		-	
Eylül	10,16		20,57		-	
Ekim	13,94		21,61		-	
Kasım	11,38		18,02		-	
Aralık	11,96		16,29		-	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

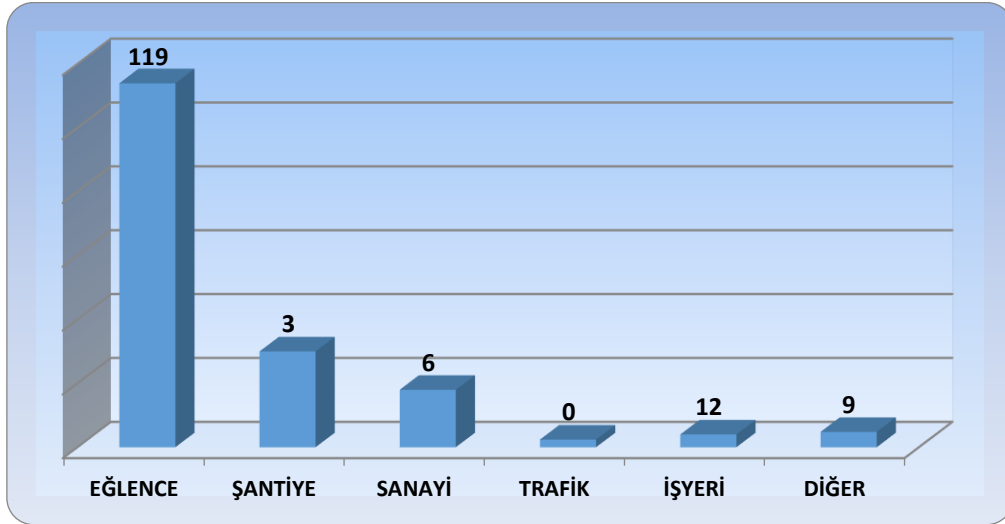
A.5. Çevresel Gürültü

Bugün dünyamızdaki en önemli sorunların başında doğal dengenin bozulmaya başlaması ile ortaya çıkan çevre sorunları gelmektedir. Endüstri ve teknolojinin ulaştığı boyutta tabiat kaynaklarının tek yönlü, bilinçsizce kullanımı hava, toprak ve suyun dengesinin bozulmasının yanı sıra ses kirliliği ya da gürültü olarak adlandırdığımız bir çevre sorununun da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Gürültüyü istenmeyen bir ses olarak tanımlayabiliriz. Gürültü, sadece insanı rahatsız etmekle kalmayıp, aynı zamanda fizyolojik ve psikolojik sorunlar yaratan, insan ve toplum sağlığını ciddi bir biçimde tehdit eden boyutlara ulaşmıştır. Yapılan araştırmalar gürültünün insanların organik, sinirsel ve psikolojik yapılarında olumsuz etkiler yaptığını belirtmektedir. Gürültü arzu edilmeyen sesler olarak ifade edildiğine göre önce sesin ne anlama geldiğini de bilmek gerekir.

- 30-65 dB arası gürültüler bazı durumlarda rahatsız edicidirler. Ancak rahatsızlığın şekli ve basıncı çok çeşitlidir. Sinirlilik, çabuk hiddetlenme, konsantrasyon bozukluğu, baş dönmesi, çalışmaya karşı gittikçe artan isteksizlik görülebilir. (45-50 dB’de uykusuzluk başlar.)
- 65-90 dB arası vegetatif sisteminde bazı reaksiyonlar görülür.
- 90-120 dB arası gürültülerde işitme organında arızalar görülmeye başlar. Bu dB’deki sesler uzun bir süre devam ederse ağır işitme bozuklukları ve sağırılık meydana getirebilir.
- Gürültü 120 dB’nin üzerine çıktığında kulakta ağrı yapar ve bu insan sağlığı için tehlike sayılır.

İlimizde Gürültü konusunda Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çorlu Belediye Başkanlığı ve Çerkezköy Belediye Başkanlığı’na yetki devri yapılmış olup; Müdürlüğümüze gelen gürültü şikâyetleri de ilgili Belediye Başkanlıklarına gönderilmektedir.

İlimizde 2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı aşağıda verilmiştir. Söz konusu şikâyetler yapılan yetki devri protokolüne istinaden Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çorlu Belediye Başkanlığı ve Çerkezköy Belediye Başkanlığı’nın ilgili birimlerince değerlendirilmiş olup 2024 yılı içinde değerlendirilen toplam 149 adet gürültü şikâyet denetiminden 25 adedine idari para cezası uygulanmamıştır.

Grafik 23 –2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı
(İlimiz Yetki Devri Bulunan Belediye Başkanlıkları, 2024)

İlimizde tamamlanan gürültü bariyeri bulunmadığından Çizelge 8 doldurulamamıştır.

Çizelge 13 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri
(TÇŞİDİM, 2024)

İli/İlçesi	Konumu	Tamamlandığı Yıl	Bariyer Alanı (m ²)	Bariyer Tipi

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Ülkemizin On Birinci Kalkınma Planı'nın "Çevrenin Korunması" başlığı altındaki "İklim değişikliğine uyumun sağlanması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde

ihtiyaçlar tespit edilerek çözüm önerileri belirlenecek, başta Karadeniz Bölgesi olmak üzere 7 Bölgemiz için İklim Değişikliği Eylem Planları hazırlanacaktır." maddesi doğrultusunda Bakanlığımızın TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) ile yürüteceği proje ile İlimiz özelinde yerel iklim değişikliği eylem planının hazırlanmasına başlanmıştır.

11/02/2022'de proje bileşenlerinden biri olan iklim değişikliğine uyum eylemlerinin belirlenmesi çalışmalarında kullanılmak üzere anket oluşturularak tüm paydaşların anketi doldurulması sağlanmıştır. Marmara Bölgesi'nde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması amacıyla "Tekirdağ İli için Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi", T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü ile TÜBİTAK MAM arasında 22.10.2021 tarihinde imzalanan sözleşme ile başlatılmıştır.

Proje kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda taslak bir rapor hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak raporun paydaşlarla paylaşılması, görüş ve önerilerinin alınması amacı ile İl Müdürlüğümüz, Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Tübitak MAM Koordinesinde 01.11.2022 Salı günü Çerkezköy OSB Müdürlüğü Toplantı Salonunda toplantı düzenlenmiştir. Toplantı sonrasında katılımcıların görüş ve önerileri dikkate alınarak taslak rapora üzerinde eklemeler yapılmıştır. Hazırlanan taslak rapor için iklim değişikliğine uyum ve azaltım eylemlerinin belirlenmesi çalışmalarında kullanılmak üzere anket oluşturularak tüm paydaşların anketi doldurulması sağlanmıştır.

Tekirdağ Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı 2023 yılında tamamlanmıştır.

Bununla birlikte, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen “Türkiye’de İklim Değişikliği için Kapasite Geliştirme Hibe Programı” kapsamında Büyükşehir Belediyeleri için açılan çağrıya “Trakya Bölgesinde İklim Değişikliğine Karşı Adaptasyon için Kapasite Geliştirme (Capacity Building for Climate Change Mitigation and Adaptation in Trakya Region)” başlıklı proje ile başvuru yapmıştır. Projenin değerlendirme süreci iki aşamada tamamlanmış olup, desteklenmesine karar verilmiştir.

Projenin genel amacı; arazi kullanımı ve iklim değişikliği projeksiyonlarını dikkate alarak, bölgesel ve ulusal kalkınma planları ile uyumlu, sürdürülebilir ekonomik gelişmeyi sağlamak için; hızlı nüfus artışı, ticaret ve sanayideki gelişme yanında, iklim değişikliğine karşı arazi ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı, tarımsal üretimin devamlılığı ve taşkın risk ve zararlarının minimuma indirilmesi veya yok edilmesi için paydaşların kapasitelerinin artırılmasıdır.

Proje kapsamında,

- 1) Farklı senaryolar altında 2100 yılına kadar Trakya Bölgesinde meydana gelecek iklim değişikliği tahmin edilecek;
- 2) Tahmin edilen bu değişikliğin arazi kullanım değişikliği ile birlikte su kaynaklarına (kalite ve miktar olarak), bölgede yaygın olarak tarımı yapılan ürünlerin verimine ve kuraklık sel gibi aşırı iklim olaylarına etkisi modellenecek;
- 3) İklim değişikliğinin su kaynakları, tarımsal üretim ve aşırı iklim olayları üzerine olan olumsuz etkilerine karşı hassasiyeti minimuma indirmek veya önlemek amacıyla alınacak tedbirler ortaya konulacak;

- 4) İklim değişikliğinin olası etkileri ve etkilerini azaltma için alınacak önlemler konusunda akademisyenler, yerel yönetimler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları yanında sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin yer aldığı yaklaşık 30 kişi eğitilecek;
- 5) Eğitilen bu topluluk “Trakya İklim Değişikliğini İzleme ve Adaptasyon Platformu” ismi ile proje süresince ve sonrasında bu konularda hizmet verecek;
- 6) “Trakya’da İklim Değişikliği Sonuçları, Etkileri, Alınabilecek Önlemler ve Adaptasyon Stratejileri” başlıklı bir de kitap yayımlanacak
- 7) Platformun faaliyetleri, yayımlanan kitap, düzenlenecek olan, çalıştay ve konferanslar ile yerel yönetimler ve ilgili kurumların iklim değişikliğine karşı kapasitesi geliştirilmiş olacak ve paydaşlarında farkındalık oluşturulacaktır..

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge 14- 2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(TÜİK, egzoz.csb.gov.tr, 2024)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
23	333.162	156.320

Çizelge 15– Tamamlanan Bisiklet Yolları
(İlimiz Belediye Başkanlıkları, 2024)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Tekirdağ/Şarköy	Cumhuriyet Mahallesi İnönü Caddesi (Sevgi Yolu)	0,75
Tekirdağ/Kapaklı	Kapaklı (Kazakgölü)	2,5
Tekirdağ/Çorlu	Bülent Ecevit Bulvarı	4,7
Tekirdağ/Çorlu	Ziyabey Caddesi	1,0
Tekirdağ/Çorlu	Uğur Mumcu Caddesi	0,63
Tekirdağ/Çorlu	Timur Caddesi	0,72
Tekirdağ/Çorlu	Yücetürk Caddesi	0,95
Tekirdağ/Süleymanpaşa	Sahil 1. Etap Dolgu Alan	1.350
Tekirdağ/Süleymanpaşa	Sahil 3. Etap Dolgu Alan	0.280
Tekirdağ/Çerkezköy	Kent Ormanı Atatürk Caddesi Öztrak Caddesi	11,2
Tekirdağ/Hayrabolu	Hayrabolu Millet Bahçesi	0,78 km
Tekirdağ/Saray	Saray Galata Deresi Yanı Kent Park	0.816

Çizelge 16 – Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları
(İlimiz Belediye Başkanlıkları, 2024)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Tekirdağ/Süleymanpaşa	Sahil 1. Etap Dolgu Alan	1.350

TEKİRDAĞ / ÇERKEZKÖY	Kent Ormanı Kızılpınar Osmanlı Cd. Kızılpınar Fatih Sultan Mehmet Parkı Naim Süleymanoğlu Parkı Yunus Emre Parkı Yüzbaşı Sk. Parkı Pınarça Dere Kenarı Parkı Hayrettin Karaca Parkı Şehit Ömer Halisdemir Parkı Şeyma Sk. Parkı Muhsin Yazıcıoğlu Parkı Yıldız Sk. Parkı	10,4
Tekirdağ/Saray	Saray Galata Deresi Yanı Kent Park	0.816
Tekirdağ/Kapaklı	İsmetpaşa Mah. Şehit Zafer Çan ve Şehit Erdiñç Duran Parkı	0,4
Tekirdağ/Kapaklı	Ergene Cad. Ömer Halis Demir Parkı	0,14

Çizelge 17– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak

(İlimiz Belediye Başkanlıkları, 2024)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Tekirdağ/Kapaklı	Remzi Akgün Sokak	100 m

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ’da hava kirliliği mevsimsel özellik göstermektedir. Kış ayları, sonbaharın geç dönemleri ile ilkbaharın erken dönemlerinde hissedilen ve tespit edilen kirlilik mevcuttur. Bu durum Tekirdağ’da hava kirliliği kaynağının sanayiden ve motorlu taşıtlardan kaynaklanan bir kirliliğin değil, ısınmadan kaynaklanan bir hava kirliliğinin etkin olduğunu göstermektedir. Motorlu taşıtlardan kaynaklanan kirleticilerin hava kirliliği üzerine etkisi de mevcuttur. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde yaşanan trafik yoğunluğu havayı olumsuz etkilemektedir.

Sanayiden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yapılan tüm bu iyileştirme çalışmalarına rağmen sektörel bazda bazı sanayi tesislerinin kuruluş yerlerinin teknolojilerinin güncelliğini yitirmiş olması nedeniyle bu sektörler için alt yapısı geliştirilmiş yerleşim yerlerinin dışında özel organize sanayi bölgelerinin oluşturulması ve hâlihazırda faaliyette bulunan bu işletmelerin taşınmalarının özendirilmesi için teşvik edilmesi gerekmektedir. İl Merkezinde, OSB dışında değişik bölgelerde, küçük sanayi sitesi, ağır sanayi bölgesi, haddehaneler, marangozlar sitesi, şehrin içerisinde kalan fabrikalar bulunmaktadır. Ağır sanayi kuruluşlarının bir kısmı kentin çıkışlarında şehirlerarası karayolunun kenarında kuruludur. Bu bölgeden kaynaklanan kirlitici unsurlarda bu bölgenin şehir merkezine olan yakınlığı sebebiyle şehir merkezinin hava kalitesini etkilemektedir. Buna rağmen OSB dışında değişik bölgelerde yerel çevre kirliliği yaratabilecek ve alt yapı sorunlarının çözümü kapsamında problemler teşkil edecek yapılaşmanın önlenmesi gerekmektedir.

Şehrin yerleşim planlamasında, rüzgârın şehir içinde akışını engelleyecek yapılaşma düzenine engel olunmalıdır. Sanayi tesisleri ile yerleşim alanları arasında belirli mesafe bırakacak imar düzenlemeleri yapılmalı, kent içindeki sanayi tesisi ve imalathanelerin kent yerleşimi dışına taşınması için altyapı çalışmaları yapılmalıdır.

Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile İlimizde, tekstil sektöründe faaliyet gösteren tüm işletmelerde polyester veya polyester elastanlı kumaşın fikse işlemleri gerçekleştirilen Ram Makinası bacalarında; dışarıya atılan atık ısının geri kazanılmasını sağlayan, oluşan yağ zerreciklerini ayırıştırarak tutan ve atık gazlardaki kirleticilerin giderimini sağlayan filtre sistemlerinin, 31.12.2018 tarihine kadar ilgili işletmeler tarafından kurularak faaliyete geçirilmesine karar verilmiştir.

Isınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi ve etkisinin azaltılmasına yönelik olarak ise 2020-2024 yılları arasını kapsayan Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı onaylanmıştır.

İlimizde hava kirliliğinin azaltılması ve hava kalitesinin iyileştirilmesi ile ilgili alınan önlemler ve uygulanan tedbirler ile hava kalitesinde büyük oranda iyileşme sağlanmıştır.

İlimizde Temiz Hava Eylem Planının etkin bir şekilde uygulanması, doğalgaz kullanımının yaygınlaşması, Müdürlüğümüz tarafından İlimizde kullanılan ithal ve yerli kömürler için uygunluk denetimleri yapılarak kaliteli kömür kullanımının sağlanması, sanayi tesislerinde kullanılan kömür için ve bacada emisyon ölçümü gerçekleştirmek suretiyle Kömür Kullanım İzni verilmesi uygulaması, bacalarda ıslak filtre ve toz tutucu siklon sistemlerinin yaygınlaştırılması, Müdürlüğümüzce 7 gün 24 saat gerçekleştirilen denetimler ile ısınmadan ve sanayiden kaynaklanan emisyonların kontrol altına alınması neticesinde; şehrin hava kalitesinde yaşanan olumlu gelişmeler Bakanlığımız Ulusal Hava Kalitesi Ağı verilerine de yansımıştır

Kaynaklar

havaizleme.gov.tr

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli (DSİ, 2024)

SU KAYNAKLARI POTANSİYELİ		
Yerüstü suyu (il çıkışı top. ort. akım)	1.008	hm ³ /yıl
Yeraltı suyu	263	hm ³ /yıl
Toplam su potansiyeli	1.271	hm³/yıl

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

İlimiz akarsuları Ergene Nehri, Beşiktepe Deresi, Hayrabolu Deresi, Çorlu Deresi, Muratlı Deresi olup, akarsu bilgileri Çizelge 18’de verilmiştir.

Çizelge 18–İlin akarsuları (DSİ, 2024)

Adı	Uzunluğu (km)	İl sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Toplam uzunluğu % Oranı	Debisi (m ³ /s)
Ergene Nehri	264	86.4	32.8	28.73
Beşiktepe Deresi	38.2	32.7	85.6	1.44
Hayrabolu Deresi	96.3	96.3	100.0	4.88
Çorlu Deresi	86.2	71.9	83.4	2.65
Muratlı Deresi	40.7	6.0	14.7	1.25

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimizde yer alan gölet ve barajlara ait bilgiler Çizelge 19’da belirtilmektedir.

Çizelge 19- Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar (DSİ, 2024)

Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Normal hacim hm ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (hm ³)	İçme Suyu (hm ³)	Kullanım Amacı
Karademir Barajı	Homojen Toprak Dolgu	109,07	7720	21,241	-	Sulama+Taşkın
Türkmenli Barajı	Homojen Toprak Dolgu	14,849	345	0,561	1,823	Sulama+İçme

Naipkö Barajı	Homojen Toprak Dolgu	21,564	-	-	7,014	İçme Suyu
Bıyıklı Göleti	Homojen Toprak Dolgu	3,589	255	0,368	-	Sulama
Bayramşah Göleti	Homojen Toprak Dolgu	1,911	123	0,052	-	Sulama
Temrezli Göleti	Homojen Toprak Dolgu	1,036	117	0,108	-	Sulama
Yazır Göleti	Homojen Toprak Dolgu	5,450	360	0,961	-	Sulama+İçme
Ulaş Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,290	-	-	-	-
Balabancık Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,100	-	-	-	Hayvan Sulama
Karacahalil Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,888	166	0,454	-	Sulama
Hanoğlu Göleti	Homojen Toprak Dolgu	4,630	649	-	-	Sulama
Şarköy Göleti	Homojen Toprak Dolgu	1,206	-	-	-	İçme Suyu
Ferhadanlı Barajı	Homojen Toprak Dolgu	1,682	446	-	-	Sulama
Gazi Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,740	140	0,345	-	Sulama
Çokal Barajı	Ön yüzü beton kaplı kaya dolgu	204,00	-	-	7,52	İçme Suyu

B.1.2. Yeraltı Suları

Tekirdağ İlinde 9 ünite 61 adet kuyu açılarak 18,941 hm³/yıl su tahsisi ile 2.573 ha alan yeraltı suyu (YAS) sulaması ile sulanmaktadır.

Çizelge 20– Yeraltı suyu potansiyeli (DSİ, 2024)

Sıra No	Tesisin Adı	Kuyu (adet)	Tahsis (hm ³ /yıl)	Fayda (ha)
1	Saray-Sofular	5	1,3	200
2	Çorlu-Paşaköy	25	7,48	1030
3	Saray-Göçerler	3	1,3	170
4	Çorlu-Pınarbaşı	7	1,9	300
5	Çorlu-İğneler	3	1,4	193
6	Muratlı-İnanlı	5	1,3	170
7	Hayrabolu-Şalgamlı(I)	7	2,59	300
8	Hayrabolu-Şalgamlı(II)	2	0,86	60
9	Muratlı-Arzulu	4	0,811	150
	Toplam	61	18,941	2.573

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Yerleşim birimlerinde, sanayi ve endüstri sulama amacıyla suni olarak açılan çok sayıda kuyu mevcuttur. Son yıllarda özellikle sanayileşmenin bölgedeki gelişim etkisi ile artan su ihtiyacının karşılanması için kontrolsüz olarak kuyu açılımları gözlenmektedir. Ancak bu durumun önlenmesi için DSİ Bölge Müdürlüğü kuyu açılımlarını kısıtlama yoluna gitmiştir. 1970’li yıllarda 10-30 m olan yer altı suyu tablası seviyesi günümüzde 80-200 metre seviyesine inmiştir.

Bölge genelinde yer altı suları, içme, kullanma ve tarım sulama amacı ile yararlanılmakta olup, su kalitesi açısından WILCOX değerlendirmesine göre çok iyi, iyi, Fransız Sertlik derecesine göre toplam sertlik 10 ila 40 aralığındadır.

2019 yılı yeraltı suyu fiili tahsis miktarı, sulama suyu olarak 37,1 hm³/yıl, içme ve kullanma suyu olarak 94,55 hm³/yıl, sanayi kullanımı olarak 114,94 hm³/yıl, toplamda 246,59 hm³/yıl’dır.

Bölgede yıllık olarak sanayi, içme ve kullanma suyu olarak çekilen su miktarı üretilen yer altı su miktarından fazla olduğundan 1973 yılından bu yana yer altı su seviyesinde önemli düşüşlere neden olmuş, bu kapsamda da mevcut yer altı su seviyesini korumak için Ergene 1-1 alt havzası 5 Kasım 2009 tarih ve 27397 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Ergene ve Meriç Havzaları Yeraltı Suyu İşletme İlanı” ile her türlü yeraltı suyu tahsisine kapatılmıştır. Yeraltı suyu çekimi ön yüklemeli uzaktan kontrollü su sayaçları ile on-line olarak kontrol edilmekte olup, çalışmalar DSİ tarafından takip edilmektedir.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge 21- 2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları (NİBİS, 2024)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar					Analiz Yapılan İstasyonun			
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Karağdemir Barajı					59-001		Karağdemir - Malkara	40.955864°K, 27.010144°D	4
Yüzey	Yazır Barajı					59-002		Yazır-Süleymanpaşa	40.918500°K, 27.411222°D	7.2
Yüzey	Anaçay Deresi					59-005		Beyazköy -Saray	41.344864°K, 27.705722°D	17.5
Yüzey	Ergene Nehri-1					59-007		Galata K. Mevkii-Saray	41.452008°K, 27.910317°D	6.5
Yüzey	Yaylagöne Göleti-2					59-013		Yaylagöne - Malkara	40.895247°K, 26.751958°D	4.5
Yüzey	Bıyıklı Göleti					59-014		Bıyıklı-Süleymanpaşa	41.013175°K, 27.390119°D	7
Yüzey	Yaylagöne Göleti-1					59-012		Yaylagöne-Malkara	40.896039°K, 26.763158°D	1.5
Yüzey	Karacakılavuz Göleti					59-016		Karacakılavuz Kasabası	41.120847°K, 27.458426°D	4.5
Yüzey	İkizhüyükler Deresi					59-018		Kandamış-Hayrabolu	41.147486°K, 27.212761°D	25
Yüzey	Bayramşah Göleti					59-019		Bayramşah-Hayrabolu	41.131742°K, 27.202672°D	6
Yüzey	Temrezli Göleti					59-020		Temrezli - Hayrabolu	41.289383°K, 27.083822°D	19
Yüzey	Türkmenli Göleti					59-023		Türkmenli - M.Ereğlisi	41.024203°K, 27.887850°D	5.5
Yüzey	Nusratlı Göleti					59-024		Nusratlı-Süleymanpaşa	40.968369°K, 27.417250°D	7.5
Yüzey	Müsellim Göleti					59-025		Muratlı- Tekirdağ	41.112203°K, 27.549811°D	4
Yüzey	Soylu Göleti					59-026		Soylu - Hayrabolu	41.016731°K, 27.093472°D	4
Yüzey	Küçükhdır Göleti					59-028		Küçükhdır-Malkara	40.909092°K, 27.057039°D	3
Yüzey	Yeşilsirt Göleti					59-029		Yeşilsirt - Muratlı	41.083094°K, 27.461175°D	7
Yüzey	Hanoğlu Göleti					59-030		Hanoğlu-Muratlı	41.191392°K, 27.364258°D	4
Yüzey	Emirali - Çınarlidere Göleti					59-039		Malkara	40.775533°K, 27.066400°D	9
Yüzey	Şarköy Barajı					59-040		Şarköy	40.637003°K, 27.097778°D	1.5
Yüzey	Kırkkepenekli Göleti					59-044		Muratlı	41.161114°K, 27.618789°D	6
Yüzey	Parmaksız Göleti					59-045		Hayrabolu	41.083311°K, 27.170375°D	4
Yüzey	Çerkezmüsellim Barajı					59-046		Hayrabolu	41.255067°K, 27.044603°D	4.5
Yüzey	Soylu Deresi					59-054		Soylu-Hayrabolu	40.994414°K, 27.114761°D	Pasif

Yüzey	Karaidemir Göleti 2					59-057		Malkara	40.959144°K, 27.013097°D	2.5
Yüzey	Naip Göleti					59-066		Naip-Süleymanpaşa	40.856858°K, 27.435111°D	3.5
Yeraltı	Ballıhoca Çeşmesi					59-004		Muratlı	41.262528°K, 27.548867°D	80
Yeraltı	Husunlu Çeşmesi					59-021		Husunlu-Süleymanpaşa	41.039039°K, 27.606883°D	71
Yeraltı	Karaevli Çeşmesi					59-022		Karaevli-Süleymanpaşa	41.046705°K, 27.666653°D	102
Yeraltı	Ballısakal Çeşmesi					59-032		Aksakal-Malkara	40.809039°K, 27.064289°D	96
Yeraltı	Karadeniz mh. Kuyu					59-033		Süleymanpaşa	41.002169°K, 27.476603°D	81
Yeraltı	Soylu Çeşmesi					59-035		Soylu-Hayrabolu	41.012992°K, 27.077219°D	260
Yeraltı	Taşkaynak Çeşmesi					59-041		Yeniçiftlik-M.Ereğlisi	41.026203°K, 27.854728°D	128
Yeraltı	Osman Sülün Çeşmesi					59-043		Sultanköy-M.Ereğlisi	41.027653°K, 27.954111°D	50
Yeraltı	Caferağa Çeşmesi					59-047		Kılavuzlu-Süleymanpaşa	41.049801°K, 27.545317°D	0
Yeraltı	Galip Arslan Çeşmesi					59-048		Yeşilsirt - Muratlı	41.109275°K, 27.483561°D	94
Yeraltı	Nusratlı Çeşmesi					59-050		Nusratlı-Süleymanpaşa	40.948731°K, 27.450364°D	43
Yeraltı	Hasan Kurtulmuş Çeşmesi					59-051		Generli-Süleymanpaşa	40.940225°K, 27.188025°D	Pasif
Yeraltı	Çakırlar Çeşmesi					59-052		Evciler-Süleymanpaşa	40.972186°K, 27.159942°D	1.5
Yeraltı	Generli Çeşmesi					59-053		Generli-Süleymanpaşa	40.990139°K, 27.128639°D	227
Yeraltı	Vadi Çeşmesi					59-055		Yörük-Malkara	40.919339°K, 27.059650°D	Pasif
Yeraltı	Hüseyin Güner Çeşmesi					59-056		Kırıkali -Malkara	40.950911°K, 27.047236°D	85
Yeraltı	Mürüvvet Çeşmesi					59-060		Nusratfakı-Süleymanpaşa	40.946644°K, 27.319461°D	41
Yeraltı	Mustafa Aktan Çeşmesi					59-061		Kavakçeşme-Malkara	40.848214°K, 27.035542°D	88
Yeraltı	Hüseyin Güngör Çeşmesi					59-059		Kınıklar-Süleymanpaşa	40.924031°K, 27.178031°D	12
Yeraltı	Kırkkepenekli Çeşmesi					59-062		Kırkkepenekli-Muratlı	41.168267°K, 27.590097°D	73

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimiz genelinde, arıtılarak alıcı ortama deşarj edilen atıksu miktarı 706.995 m³/gün'dür. (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Alıcı ortama deşarj edilen evsel atıksu miktarları B.6.1 başlığı altında detaylı olarak verilmiştir

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Tekirdağ'da tarım yapılan alan toplamı 2024 Yılı TÜİK verilerine göre 4.153.984 dekadır. 2024 Yılı TÜİK, DSİ 11. Bölge Müdürlüğü 113. Şube Müdürlüğü ve Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı sulama verileri kullanılarak yapılan çalışmaya göre Sulanan Arazi Varlığı ilimizde toplam 140.473 dekadır. Geri kalan 4.013.511 dekar alanda kuru tarım yapılmaktadır.

İlimizde tarım yapılan alanların kullanım amaçlarına göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. (Tekirdağ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

Kullanım Amacı	Alan (Da)
Tarla	4.010.714
Meyve	117.595
Sebze	25.199
Örtüaltı	329
Süs Bitkileri	147
TOPLAM	4.153.984

2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları (Tekirdağ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	90.778	4.153.921
Fosfor	23.805	
Potasyum	4.361	
TOPLAM	118.944	

Pestisit kullanımı (Tarımsal İlaçlar) (Tekirdağ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Kimyasal Mücadele	85,3	

Herbisitler	Kimyasal Mücadele	854,5	
Fungisitler	Kimyasal Mücadele	418,3	
Rodentisitler	Kimyasal Mücadele	1,3	
Nematositler		-	
Akarisitler	Kimyasal Mücadele	2,7	
Kışlık ve Yazlık Yağlar		-	
Diğer	Kimyasal Mücadele	0,9	
TOPLAM		1.363	4.153.921

B.3.2.2. Diğer

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde oluşan evsel nitelikli katı atıklar; Süleymanpaşa İlçesi Bıyıklı Mahallesi mevkiinde Demirli Düzenli Depolama Tesisi ve Çorlu İlçesi Karatepe mevkiinde Çorlu Entegre Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde bertaraf edilmektedir. (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

B.4. Denizler

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı üç yılda bir yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. Marmara Denizi 2014-2021 izleme programı ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge 22– Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi
(Sürekli İzleme Merkezi, 2024)

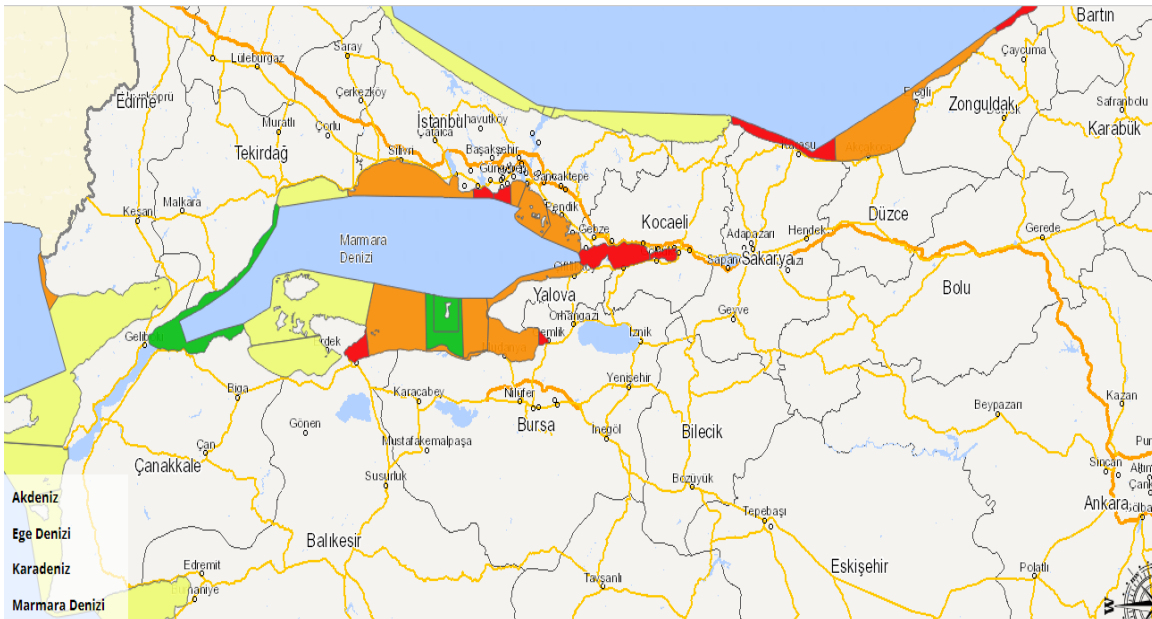
	Ortak Değerlendirme						
	2021	2019	2018	2017	2016	2015	2014

MRM 07: D7, D7MA, MD10B							
MRM 08: HOSK, (MD 6A)							
MRM 09: MD86, MD59, MED2							
MRM 10: BC1, MD3, MD54							

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

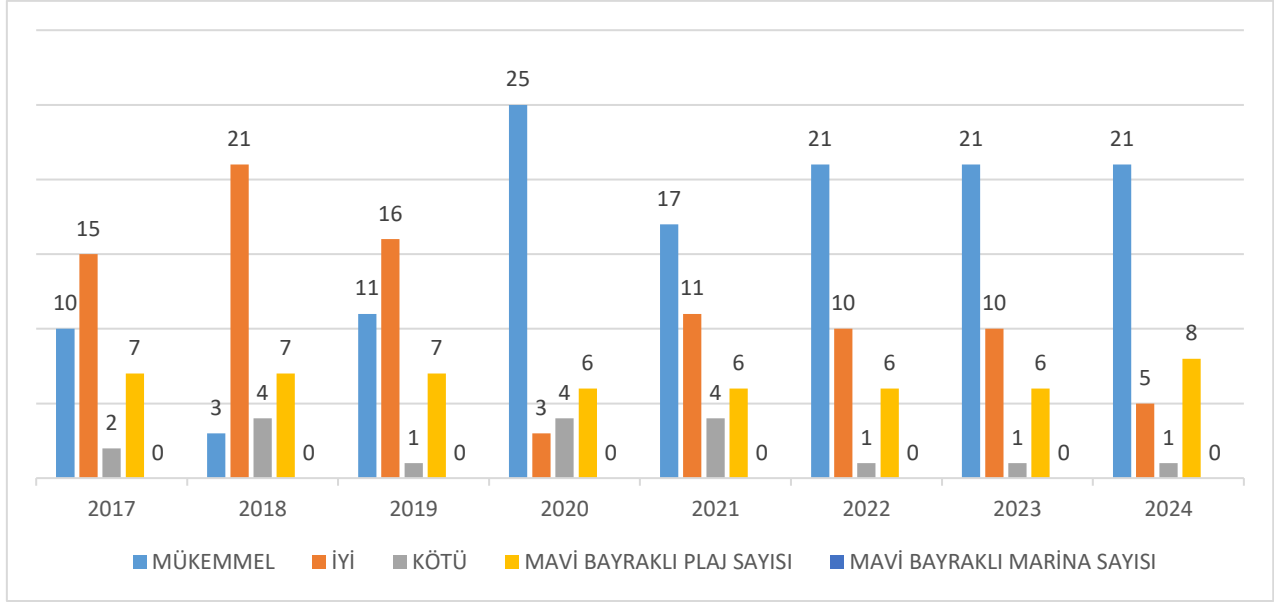
Tekirdağ ekolojik durum değerlendirme: Tekirdağ İli içerisinde 11 adet istasyonun dahil olduğu 4 adet (MRM 07, MRM 08, MRM 09 ve MRM 10) su yönetim birimi bulunmaktadır.

Harita 6- Kıyı Su Kütleleri Ekolojik Kalite Değerlendirmesi (Sürekli İzleme Merkezi, 2024)

B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

İlimiz yüzme suyu alanlarında sezon boyunca Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından yapılan ölçüm sonuçları Grafik 24’ de verilmiştir. 2024 yılı itibarıyla 8 adet mavi bayraklı plaj bulunmaktadır.

Grafik 24 – Yıllar itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı (mavibayrak.org.tr, 2024)

Mavi bayrak ile ilgili bilgilere (http://www.turcev.org.tr/V2/icerikDetay.aspx?icerik_id=10) ve (<http://mavibayrak.org.tr>) internet adreslerinden de ulaşılabilir.

Yüzme alanları ile ilgili bilgilere <http://plaj.csb.gov.tr/> adresinden ulaşılabilir.

B.4.3. Acil Müdahale Planları

İlimizde acil müdahale planı hazırlaması gereken 12 adet kıyı tesisi bulunmakta olup, 11 adet kıyı tesisinin acil müdahale planı onaylıdır.

Çizelge 23– 2024 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı

(Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

Şehir	Acil Müdahale Planı Hazırlaması Gereken Kıyı Tesis Adedi	Onaylı Plana Sahip Kıyı Tesis Adedi
Tekirdağ	12	11

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

İlimizde 6 adet atık kabul tesisi ve 1 adet atık alma gemisi bulunmakta olup, bilgileri tabloda verilmektedir.

Çizelge 24– Tekirdağ İlinde 2024 yılı itibariyle atık kabul tesisleri
(Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

Atık Kabul Tesis Adı	Tesis Adresi	Kapasite Ve Ünite Bilgisi
MARMARA DEPOCULUK HİZMETLERİ A.Ş.	Sultanköy Mah. Maltepe Sok. No:66 Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine : 35 m ³ Slaç 25 m ³ Slop : 1040 m ³ Pis su: 20 m ³ Atık yağ : 4 m ³ Çöp : 1 m ³ x 8 adet plastik konteyner
OPET PETROLÇÜLÜK A.Ş. - Marmara Ereğlisi Şubesi	Sultanköy Mah. Ereğli Cad. No:78 Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine : 1515 m ³ Slaç : 20 m ³ Slop : 5700 m ³ Susuzlaştırılmış Slop Tankı:1.515 m ³ Susuzlaştırılmış Sintine Tankı: 20 m ³ Pis su : 16 m ³ Atıkyağ : 300 m ³ Çöp : 27,53 m ³
MARTAŞ MARMARA EREĞLİSİ LİMAN TESİSLERİ A.Ş.	Bahçelievler Mah. Limanyolu Cad. No:19/A Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine : 155 m ³ Slaç : 70 m ³ Slop : Alınmıyor Pis su: Depolama yapılmadan vidanjör vasıtası ile (15 m ³ mobil tank) alınıp bertarafa veriliyor. Atıkyağ : 30 m ³ Çöp : 2,4 m ³ Zehirli Sıvı Madde: 25 m ³
ASYAPORT LİMAN A.Ş.	Barbaros Mahallesi Denizciler Sokak No:10/12 Süleymanpaşa /TEKİRDAĞ	Sintine: 1 adet 45m ³ lük sintine tankı 1 adet 50 m ³ lük susuzlaştırılmış sintine tankı 1 adet 15m ³ lük sintine dengeleme tankı Pis su: 1 adet susuzlaştırma işlemi kaynaklı oluşan atıksuyun kimyasal paket arıtma işlemi sonucunda aktarıldığı 12 m ³ lük tank Slaç: 1 adet 45m ³ +1 adet 45m ³ 'lük tanklar Slop: 0 Atık yağ: 1 adet 30 m ³ lük tank Çöp: 6 adet çöp konteyneri ve 1 adet 10m ³ 'lük traktör römorku Marpol Ek-6: 24 m ³ 'lük tank konteyner
CEYPORT TEKİRDAĞ ULUSLARARASI LİMAN İŞLETMECİLİĞİ A.Ş.	100. yıl mah. Barbaros Cad. No:9/1 Süleymanpaşa/TEKİRDAĞ	Sintine suyu : 92 m ³ Susuzlaştırılmış Sintine suyu tankı : 46 m ³ Slaç : 92 m ³ Zehirli Sıvı : 138 m ³ Atık yağ : 46 m ³ Çöp : 32 m ³

BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş. LNG İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	Sultanköy Mah. Mimar Sinan Cad. No:1 Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine: 15 m ³ Slaç: 10 m ³ Slop: - Pis su: 5 m ³ lük mobil tank ile fosseptiklere aktarımı sağlanmaktadır. Atık yağ: 10 m ³ Çöp: Kategorilerine göre ayrılmış toplamda 9 adet konteynır bulunmaktadır.
---	---	---

Çizelge 25– Tekirdağ İlinde 2024 yılı itibariyle atık kabul gemisi
(Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

Atık Alma Gemisi adı	Geminin Sahibi ve İşleticisi	Alabileceği Atık türleri
Sultanköy TC 7702	BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş. LNG İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	MARPOL 73/78 Ekl: Sintine Suyu MARPOL 73/78 Ekv:Çöp

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

İlimizde balık çiftliği bulunmamaktadır.

B.4.6. Deniz Çöpleri

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 10.06.2019 tarihli ve 2019/09 sayılı Deniz Çöpleri İl Eylem Planlarının Hazırlanması ve Uygulanması Genelgesi kapsamında, Deniz Çöpleri Yönetim Komisyonu tarafından hazırlanan ve 2025-2029 yıllarını kapsayan Tekirdağ İli Deniz Çöpleri Eylem Planı 17/01/2025 tarihindeki Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir.

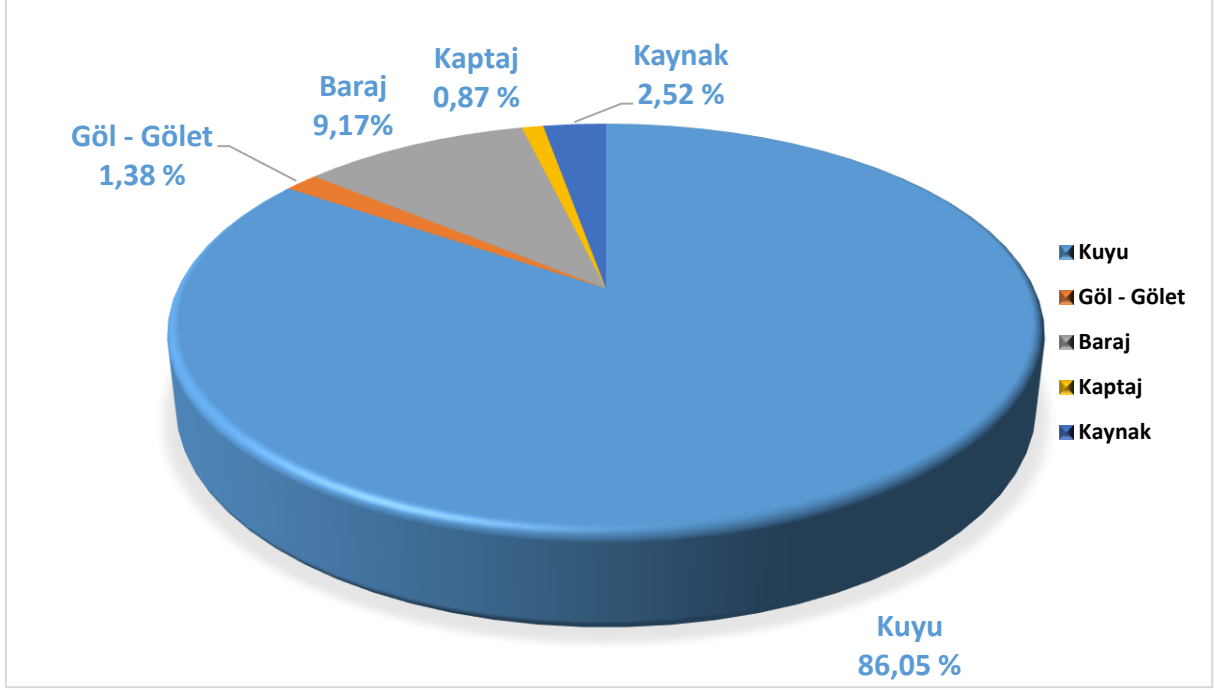
DENİZ ÇÖPÜNÜN CİNSİ	Toplanan çöp miktarı (kg)
Plastik (poşet, pet şişe, vb.)	120.977,00
Sigara izmariti	1.378,00
Lastik (Balon, araç lastiği, vb.)	1.209,00
Giyim ve Tekstil (ayakkabı, vb.)	325,00
Ahşap	2.799,00
Kağıt	40.703,00
Metal (konserve kutuları, teneke, vb.)	78.409,00
Cam, seramik, vb.	68.259,00
Tıbbi ve sıhhi atık (iğne, pamuk, vb.)	12,00
Balıkçılık Malzemeleri	1.540,00
Motor yağı filtre antifriz	198,00
Yosun	165.003,00
TOPLAM	480.812,00

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Tekirdağ ilinde su temini için gölet (% 1,38), kaynak (%2,52), baraj (% 9,17), kaptaj (%0,87) ve 427 adet kuyudan (% 86,05) su çekilmiştir.

Grafik 25 - 2024 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı
(TESKİ, 2024)

TESKİ Genel Müdürlüğü tarafından il mülki sınırları içerisinde 11 ilçe belediyesine içme ve kullanma suyu şebekesi hizmeti verilmektedir.

TESKİ Genel Müdürlüğü olarak 11 ilçe belediyesi kapsamında içme ve kullanma suyu hizmeti verilen **2024 yılı** için **1.187.162** olup, toplam nüfusun ilçe belediyelerine göre dağılımı aşağıdaki tablodadır.

2024 Yılı İlçelerimizde Yaşayan Yerleşik Nüfusun İçme ve Kullanma Suyunu Temin Ettiği Sistem ve Bu Sistemden Yararlanan Nüfus Yüzdesi (TESKİ,2024)

İLÇE ADI	İçme Suyu Şebekesi İle Su Temini(Nüfus Yüzdesi %)	Kendi İmkânlarıyla Su Temini(Kuyu)(Nüfus Yüzdesi %)	İlçe Nüfusu
Süleymanpaşa	% 100	% 0	223.068
Çorlu	% 100	% 0	300.296
Saray	% 100	% 0	51.275
Malkara	% 100	% 0	50.727
Murathı	% 100	% 0	30.455
Çerkezköy	% 100	% 0	218.926
Şarköy	% 100	% 0	34.091
Ergene	% 100	% 0	68.526
Hayrabolu	% 100	% 0	30.084
Marmaraereğlisi	% 100	% 0	32.104
Kapaklı	% 100	% 0	147 610
TOPLAM	% 100	% 0	1.187.162

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtma tesisi mevcudiyeti

2024 yılında Tekirdağ İlinde toplam 10 adet içme ve kullanma suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.

SIRA NO	İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	DEBİ	BİRİM	HİZMET ETTİĞİ NÜFUS (KİŞİ)
1	Marmaraereğlisi İçme Suyu Arıtma Tesisi	115,74	l/sn	14.637
2	Yeniçiftlik İçme Suyu Arıtma Tesisi	17,36	l/sn	13.226
3	Barbaros İçme Suyu Arıtma Tesisi	72	l/sn	6.132
4	Kumbağ İçme Suyu Arıtma Tesisi	11,57	l/sn	3.888
5	Şarköy İçme Suyu Arıtma Tesisi	90	l/sn	23.071
6	Sağlamtaş İçme Suyu Arıtma Tesisi	17	l/sn	2.100
7	Hasköy İçme Suyu Arıtma Tesisi	4	l/sn	1.304
8	Dambaslar İçme Suyu Arıtma Tesisi	3	l/sn	256
9	Pınarça İçme Suyu Arıtma Tesisi	15	l/sn	2.046
10	Süleymanpaşa Naip İçme Suyu Arıtma Tesisi	347	l/sn	152.538

- Marmaraereğlisi İlçesi içme suyu arıtma tesisi 115,74 l/sn kapasite ile 14.637 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Türkmenli Göleti ve kuyulardan sağlanmaktadır.
- Marmaraereğlisi İlçesi Yeniçiftlik Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 17,36 l/sn kapasite ile 13.226 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Türkmenli Göletinden sağlanmaktadır.
- Süleymanpaşa İlçesi Barbaros Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 72 l/sn kapasite ile 6.132 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Naip Barajı ve Yazır Göletinden sağlanmaktadır.
- Süleymanpaşa İlçesi Kumbağ Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 11,57 l/sn kapasite ile 3.888 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Naip Barajı ve Yazır Göletinden sağlanmaktadır.
- Şarköy İlçesi içme suyu arıtma tesisi 90 l/sn kapasite ile 23.071 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Şarköy Göletinden sağlanmaktadır.
- Malkara İlçesi Sağlamtaş Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 17 l/sn kapasite ile 2.100 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Müstecep Göletinden sağlanmaktadır.
- Hayrabolu İlçesi Hasköy içme suyu arıtma tesisi 4 l/sn kapasite ile 1.304 kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyulardan sağlanmaktadır.
- Hayrabolu İlçesi Dambaslar Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 3 l/sn kapasite ile 256 kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyudan sağlanmaktadır.
- Kapaklı İlçesi Pınarça Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 15 l/sn kapasite ile 2.046 kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyulardan sağlanmaktadır.

Süleymanpaşa İlçesi Süleymanpaşa Naip içme suyu arıtma tesisi 347 l/sn kapasite ile 152.538 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Naip Barajı ve Yazır Göletinden sağlanmaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

2024 Yılı İçme Suyu Temin Edilen Kaynaklar (TESKİ,2024)

KAYNAK TÜRLERİ	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI YERALTI SUYU(m ³ /yıl)	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI YERÜSTÜ SUYU(m ³ /yıl)	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI ORANI (%)	ARITMA DURUMU
Yeraltı Su Kuyuları	89.335.792	-	-	ARITILMIYOR
Müstecep-Deliler Göleti	-	228.248	-	ARITILIYOR
Türkmenli Göleti	-	1.203.681	-	ARITILIYOR
Naip Barajı	-	5.665.309	-	ARITILIYOR
Kaptaj	-	900.000	-	ARITILMIYOR
Çokal Barajı	-	3.858.851	-	ARITILIYOR
Kaynak	2.620.895	-	-	ARITILMIYOR
TOPLAM	91.956.687	11.856.089	-	103.812.776

B.5.2. Sulama

İlimizin toplam yüzölçümü 6.313.000 da olup 4.152.611 da alanda tarım yapılmaktadır. Tarım yapılan alanların 381.410 dekarı sulanabilir tarım arazisi olup 158.901 dekarı fiili olarak sulanan tarım arazisi vasfındadır. Fiili sulanan alanlardan 116.616 dekarı meyve arazisi, 29.603 dekarı sebze arazisi (273 dekarı örtü altıdır), 109 dekarı süs bitkisi ve 12.573 dekarı da tarla bitkileri arazisidir.

2024 Yılı Sulama Yöntemi (DSİ, 2024)

İl	İlçe	Sulamanın Adı	Sulama Alanı Net (ha)	2024 Sulanan Alan (ha)	Sulama Yöntemi
Tekirdağ	Hayrabolu-Malkara	Hayrabolu Sulaması	7.720	2.050,4	Yağmurlama+Damla
Tekirdağ	Malkara	İbribey Sulaması	336	112,0	Yağmurlama
Tekirdağ	Malkara	Karacahalil Göleti Sulaması	166	116,6	Yağmurlama+Damla
Tekirdağ	Malkara	Gazi Göleti Sulaması	140	140	Yağmurlama+Damla
Tekirdağ	Marmaraereğlisi	Türkmenli Barajı Sulaması	345	178,0	Yağmurlama+Damla
Tekirdağ	Süleymanpaşa	Bıyıklı Göleti Sulaması	255	33,5	Yağmurlama
Tekirdağ	Süleymanpaşa	Yazır Göleti Sulaması	360	195,0	Damla
Tekirdağ	Hayrabolu	Bayramşah Göleti Sulaması	123	7,0	Yağmurlama
Tekirdağ	Hayrabolu	Temrezli Göleti Sulaması	117	11,0	Yağmurlama
Tekirdağ	Saray	Güneşkaya Regülatörü Sulaması	177	0	-
Tekirdağ	Muratlı	Hanoğlu Göleti Sulaması	649	195	Yağmurlama+Damla
		Toplam	10.388	3.038,5	

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde sulama amaçlı 1 baraj, 41 gölet, 95 kuyu, 6 yerüstü suyu, 1 kapalı sistem ve 1 regülatör olmak üzere toplam 145 tesis bulunmaktadır. Ayrıca 25 adet sulama kooperatifi faaliyet göstermektedir. (Tekirdağ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

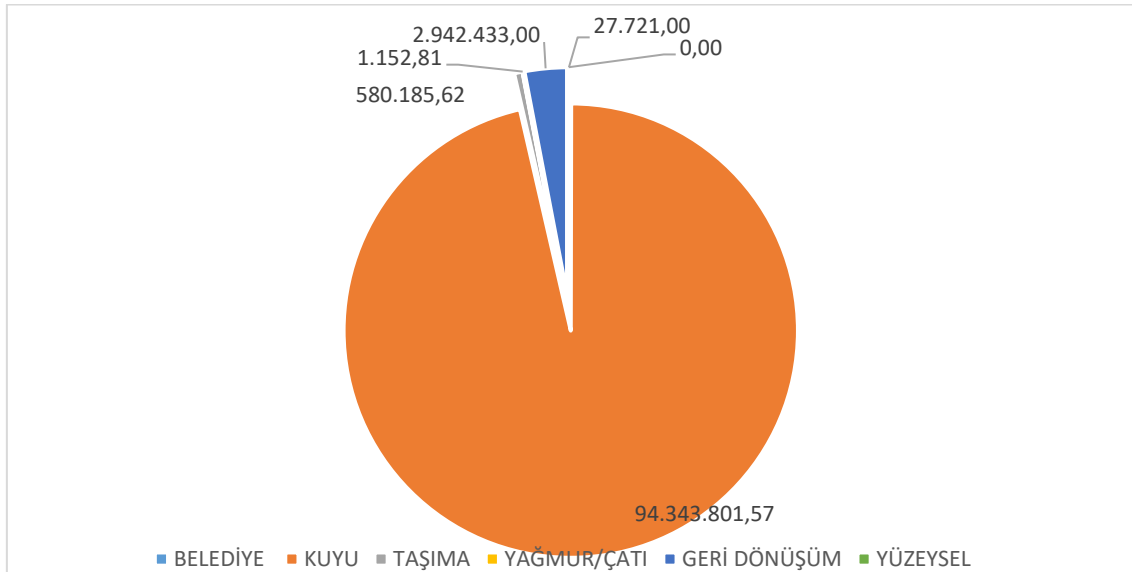
Örtü altı tarım yapılan 273 dekar ve süs bitkisi tarımı yapılan 109 dekar alanda basınçlı sulama sistemleri uygulanmaktadır. Sebzeçilik yapılan 29.603 dekar alanının %70-80 oranında, meyvecilik tarımı yapılan 116.616 dekar alanının % 60-80 oranında basınçlı sulama sistemleri kullanıldığı değerlendirilmektedir.

2024 Yılı Sulama (DSİ, 2024)

İl	İlçe	Sulamanın Adı	Kullanılan Su (hm3)	Devir Alan Kuruluş
Tekirdağ	Hayrabolu-Malkara	Hayrabolu Sulaması	20,682	Kooperatif
Tekirdağ	Malkara	İbribey Sulaması	0,559	Kooperatif
Tekirdağ	Malkara	Karacahalil Göleti Sulaması	0,454	Kooperatif
Tekirdağ	Malkara	Gazi Göleti Sulaması	0,345	Kooperatif
Tekirdağ	Marmaraereğlisi	Türkmenli Barajı Sulaması	0,561	Kooperatif
Tekirdağ	Süleymanpaşa	Bıyıklı Göleti Sulaması	0,368	Kooperatif
Tekirdağ	Süleymanpaşa	Yazır Göleti Sulaması	0,961	Kooperatif
Tekirdağ	Hayrabolu	Bayramşah Göleti Sulaması	0,052	Kooperatif
Tekirdağ	Hayrabolu	Temrezli Göleti Sulaması	0,108	Kooperatif

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

Tekirdağ İlinde bulunan sanayi işletmeleri artezyen ve kuyulardan çektikleri yeraltı suyunu endüstriyel amaçlarla üretimde kullanmaktadır. Bölgede endüstriyel su kullanan sanayi işletmelerinin yoğunlaştığı bölgeler, Ergene, Çorlu, Çerkezköy, Kapaklı ve Muratlı İlçeleridir.

Grafik 26 – 2024 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı (OSB’ler ve ASB)

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Tekirdağ ilinde mevcut bulunan akarsulardan enerji üretimi yapılmamakla birlikte, bu akarsuların belli bir kısmından tarımsal sulama amaçlı faydalanılmaktadır.

B.5.5. Rekreatif Su Kullanımı

İl genelinde DSİ tarafından inşa edilerek işletmeye açılmış sulama tesislerinden rekreasyon amaçlı su kullanılmamaktadır.

B.6. Çevresel Altyapı

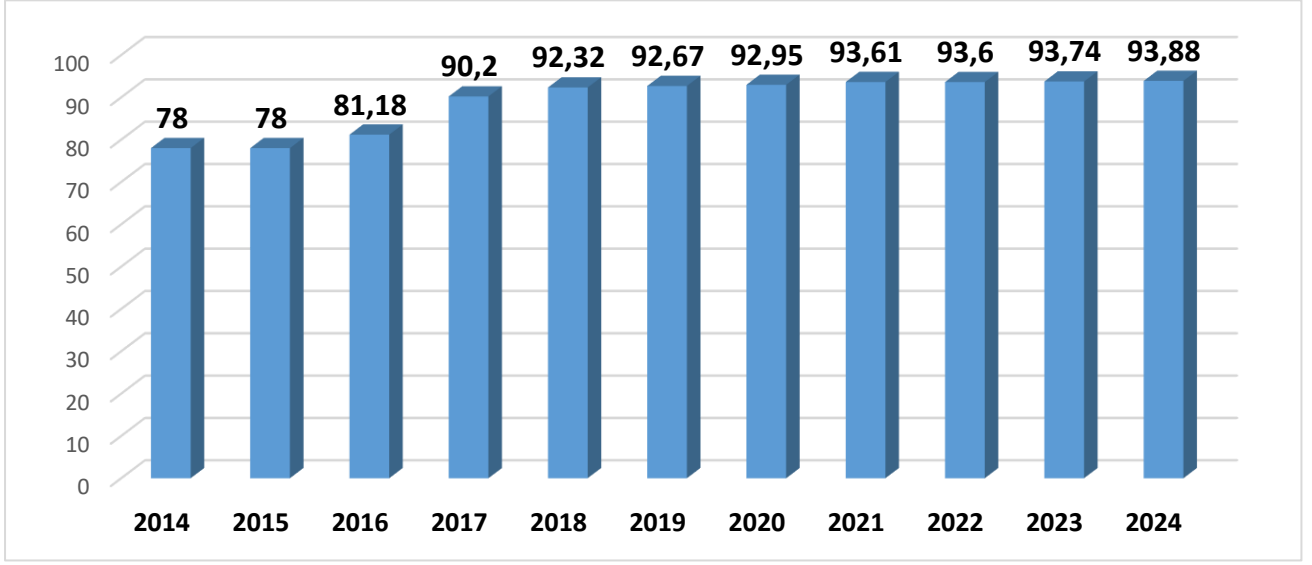
2024 yılında ilimiz sınırları içinde yaşayan yerleşik nüfusun yaklaşık % 6,12 fosseptik, % 93,88'i kanalizasyon şebekesi hizmetinden yararlanmıştır. Kanalizasyon şebekesi ile hizmet alan nüfus her yıl artmaktadır.

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

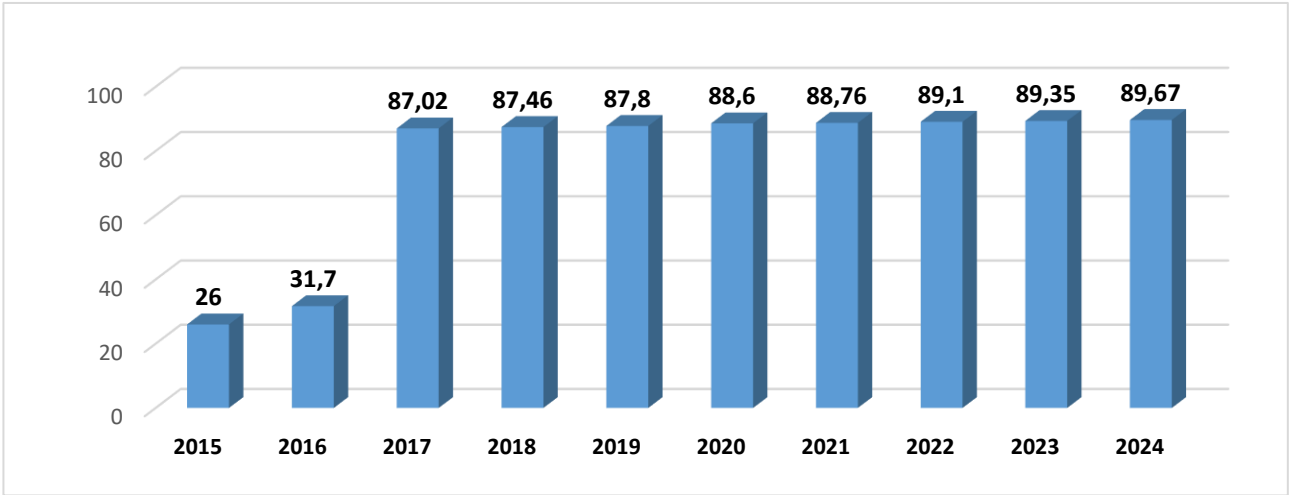
İlçe	Kanalizasyon şebekesinden faydalanan nüfus yüzdesi %	Fosseptik Nüfus Yüzdesi %	İlçe Nüfusu
Süleymanpaşa	92%	8%	223.068
Çorlu	98%	2%	300.296
Saray	92%	8%	51.275
Malkara	98%	2%	51.406
Muratlı	93%	7%	30.455
Çerkezköy	99%	1%	218.926
Şarköy	86%	14%	34.091
Ergene	99%	1%	68.526
Hayrabolu	89%	11%	30.084
Marmaraereğlisi	41%	59%	32.104
Kapaklı	91%	9%	147.610
TOPLAM	93.88%	6,12%	1.187.162

Grafik 27 – Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı

Kalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı % 93,88'dir.

Grafik 28 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı
(TESKİ, 2024)

Grafik 29 - (Tekirdağ) ilinde 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(TESKİ, 2024)

2024 yılında tesislerimizden kaynaklanan arıtma çamurlarının tamamı (41.650,020 ton/yıl olup) Düzenli Depolama yoluyla bertaraf edilmiştir. Arıtma çamurlarının toprakta kullanımı ile ilgili Kurumumuz bünyesinde bir çalışma yapılmamıştır.

Arıtma Tesislerine Ait Çamurlar

41.650,020; 100%

0; 0%

0; 0%

0; 0%

0; 0%

- Düzenli Depolanan
- Maden Sahalarında Dolgu Amacıyla Kullanılan
- Alternatif Yakıt Amaçlı Kurutma ve Yakma
- Çamur Kurutma Havuzlarında Bekletilen
- Toprakta Kullanılan

Çizelge 26 – 2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu (TESKİ, 2024)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisinin Durumu			Belediye Atıksu Arıtma Tesisinin Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m³/sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	Süleymanpaşa Batı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	40.440	Var	53.886,41	K: 40° 39' 34,63" D: 27° 14' 12,69"	Yok	196448	8.277,580
	Süleymanpaşa Doğu İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	3.960	Var (Marbin)	1.346,20	K: 40° 59' 53" D: 27° 36' 45"	Yok	2956	203,200
İlçeler	Çorlu-Ergene İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	60.000	Var	32.991,78	K: 41° 04' 39,00" D: 27° 46' 80,00"	Yok	335403	11.208,660
	Çerkezköy-Kapaklı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	52.800	Var	38.328,55	K: 41° 15' 54,00" D: 27° 55' 58,00"	Yok	361680	8.026,120
	Hayrabolu İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	5.339	Var	3.792,19	K: 41° 13' 49,12" D: 27° 06' 34,82"	Yok	17500	3.220,200
	Malkara İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	7.320	Var	5.029,07	K: 40° 53' 56,10" D: 26° 55' 21,96"	Yok	30154	3.317,840
	Muratlı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	5.236	Var	3.183,62	K: 41° 10' 46,49" D: 27° 28' 33,01"	Yok	25491	447,340
	Saray İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	7.166	Var	4.853,29	K: 41° 25' 28,24" D: 27° 54' 43,32"	Yok	29758	3.745,080
	Yeniçiftlik İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	3.000	Var (Marbin)	2.002,94	K: 40° 59' 50,43" D: 27° 49' 22,71"	Yok	13226	2.427,080
	Yenice İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri	Var					Var	3.000	Var (Marbin)	1.984,45	K: 41° 00' 58,94" D: 27° 43' 52,34"	Yok	2180	323,240

Sultanköy Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var		720	Yok	1.128,56	K: 41° 01' 14,24" D: 27° 58' 42,99"	Yok	2727	83,820
Marmaraereğlisi Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var		3.840	Var (Marbin)	1.141,89	K: 40° 57' 52,09" D: 27° 56' 11,69"	Var	13971	142,600
Şalgamlı Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var		300	Yok	296,05	K: 41° 02' 58,97" D: 27° 00' 22,63"	Yok	1285	86,400
Çerkezmüsellim Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var		600	Yok	560,07	K: 41° 16' 41,53" D: 27° 00' 56,48"	Yok	2257	56,500
Mürefte Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var		600	Yok	1.711,97	K: 40° 39' 34,63" D: 27° 14' 12,69"	Var	2420	84,360
Şarköy Derin Deniz Deşarjı	Var			Var			54.950	Var	4.450,28	K: 40° 59' 02,00" D: 27° 29' 04,00"	Var	23071	-
Kozyörük Doğal Arıtma	Var			Doğal			466	Yok	440,71	K: 41° 00' 44,02" D: 26° 57' 26,30"	Yok	1214	-
Çukuryurt Doğal Arıtma	Var			Doğal			458	Yok	397,15	K: 41° 25' 27,10" D: 27° 53' 12,21"	Yok	1697	-
Beyazköy Doğal Arıtma	Var			Doğal			95	Yok	51,94	K: 41° 20' 24,51" D: 27° 54' 43,32"	Yok	1009	-

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Meriç-Ergene Havzasında bulunan Ergene Nehri ve kollarında yaşanan kirliliği önlemek üzere 06.05.2011 tarihinde başlatılan Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamına ilimizde bulunan sanayi tesislerinin yoğunluğu Organize Sanayi Bölgeleri kapsamına alınarak, merkezi atıksu arıtma tesisleri kurulmaya başlanılmıştır.

Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamında mevcut en iyi teknoloji kullanılarak 5 adet müşterek ileri atık su arıtma tesisi inşa edilmiştir. Muratlı OSB, Ergene 1, Çorlu 1 OSB, Ergene 2 OSB ve Velimeşe OSB arıtma tesisleri devreye alınmış olup, Ergene 2 OSB ve Velimeşe OSB atıksu arıtma tesisleri alt yapı çalışmaları devam etmektedir.

Tesislerin tamamı devreye alındığında 1000'den fazla sanayi tesisine ait 250'den fazla münferit atıksu arıtma tesisi devre dışı kalmış olacaktır. Bu şekilde arıtma işi daha profesyonel ve sağlıklı işletilmiş olacaktır. Bununla birlikte asıl işi üretim yapmak olan sanayici arıtma tesisi işletmenin iş yükünden kurtulmuş olacak ve sadece üretimine odaklanabilecektir.

Mevcut durumda sanayi ve evsel arıtma tesislerinden çıkan atık sular, Ergene Nehri dolaşarak Meriç Nehri ile birleşip Saroz Körfezinden denize yüzeyden dökülmektedir. Yapılan derin deşarj sistemi tamamlanıp devreye alındıktan sonra, bütün havzayı dolaşıp, sınırı aşan ve nihayetinde denize yüzeyden boşalan sanayi atık suyu tamamen kapalı borular ile arıtma tesislerine taşınacaktır. Burada ileri arıtmadan geçirildikten sonra yine tünel ve karaboru marifetiyle yükleme odasına gelecek, yükleme odasından online olarak sürekli izlenecek olan arıtılmış su kıyıda 4,5 km açıktaki denize deşarj edilecektir. Bu deşarjın denize oluşturması muhtemel etkiler ile alakalı Bakanlık ve İTÜ başta olmak üzere birçok kurum araştırma, inceleme ve modelleme yapmış, neticede deşarjın Marmara'ya etkisinin %1 ile sınırlı kalacağı neticesi elde edilmiştir.

Derin Deniz Deşarj Sistemi Doğu Hattı 13.11.2020 tarihinde hizmete alınmış olup, kara boru hattının doğu bölümünün devreye girmesiyle, Çorlu Deri OSB arıtma tesisinin bağlantısı tamamlanarak arıtılmış sular ilk kez Marmara Denizi'ne deşarj edilmiştir. Çerkezköy OSB, Ergene 1 OSB ve Çorlu 1 OSB arıtma tesislerinin deşarjları 2022 yılında, Ergene-2 OSB ve Velimeşe OSB arıtma tesislerinin deşarjları 2024 yılında Derin Deniz Deşarj Sistemine bağlantısı tamamlanmıştır.

Malkara OSB'ye ait 200 m³/gün kapasiteli evsel nitelikli biyolojik arıtma tesisi mevcut olup, 5000 m³/gün kapasiteli endüstriyel AAT projesi onaylanmış ancak, proje inşası başlamamıştır. Yine Hayrabolu OSB'ye ait 5000 m³/gün kapasiteli endüstriyel AAT projesi onaylanmış ancak, proje inşası başlamamıştır.

“Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında atıksu debisi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan 10 adet soğutma suyu/endüstriyel nitelikli atıksu arıtma tesisi ve 8 adet evsel/kentsel nitelikli atıksu arıtma tesisi deşarjı sürekli atıksu izleme sistemi ile donatılmış olup, kirlilik parametreleri online olarak izlenmekte ve kirlilik durumunda anında müdahale edilmektedir.

Çizelge 27– 2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Çerkezköy	Faal	80.000	Var	İleri Biyolojik	51,64	Derin Deniz Deşarjı
Muratlı	Faal	25.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	19,21	Ergene Nehri
Velimeşe	Faal	150.000	Var	Fiziksel, Kimyasal, İleri Biyolojik	----	Derin Deniz Deşarjı
Ergene -1	Faal	60.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	75,81	Derin Deniz Deşarjı
Ergene – 2	Faal	60.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	----	Derin Deniz Deşarjı
Çorlu – 1	Faal	30.500	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	1,36	Derin Deniz Deşarjı
Avrupa Serbest Bölgesi	Faal	3.600	Var (Marbin)	Fiziksel, Biyolojik	2,93	Ergene Nehri
Malkara	Faal	200	----	Paket Biyolojik	0,02	Pire Deresi
Hayrabolu	Yok	---	----	----	----	---
Çorlu Deri İhtisas ve Karma	Faal	36.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	285,1	Derin Deniz Deşarjı

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge 28– 2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

Tesis Statüsü	Münferit AAT Sayısı
OSB Dışında Kalan Sanayi Tesisleri	55
OSB İçerisinde Yer Alan Sanayi Tesisleri	146
Toplam	201

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

İlimizde, Panab Tekirdağ Enerji A.Ş.'ye ait Demirli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası ve Karatepe Katı Atık Düzenli Depolama Sahası olmak üzere 2 (iki) adet II. sınıf katı atık düzenli depolama tesisi bulunmaktadır. Demirli Katı Atık Düzenli Depolama Sahasında sızıntı suyu toplama havuzu mevcut olup, sızıntı suyu arıtma tesisi projesi onaylanmıştır.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

İlimizde özellikle hazır beton üretim tesislerinde ve tehlikesiz atık geri kazanım tesislerinde atıksuyun proste tekrar kullanımı şeklinde geri kazanım uygulamaları yaygın bir şekilde yürütülmektedir. Bunun yanı sıra tekstil sanayisinde de atıksuyun ve kirlilik yükünün azaltımı ile atıksuyun geri kazanılmasına yönelik çalışmalar yapılmakta ve Atıksu Bilgi Sisteminde kayıt altına alınmaktadır.

Çizelge 29– 2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

ARITILDIKTAN SONRA BERTARAF EDİLEN ATIKSU DURUMU							
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanım Oranı %
212.098.406	18.777.095	15.000	600	6.456.564	0	0	2,96

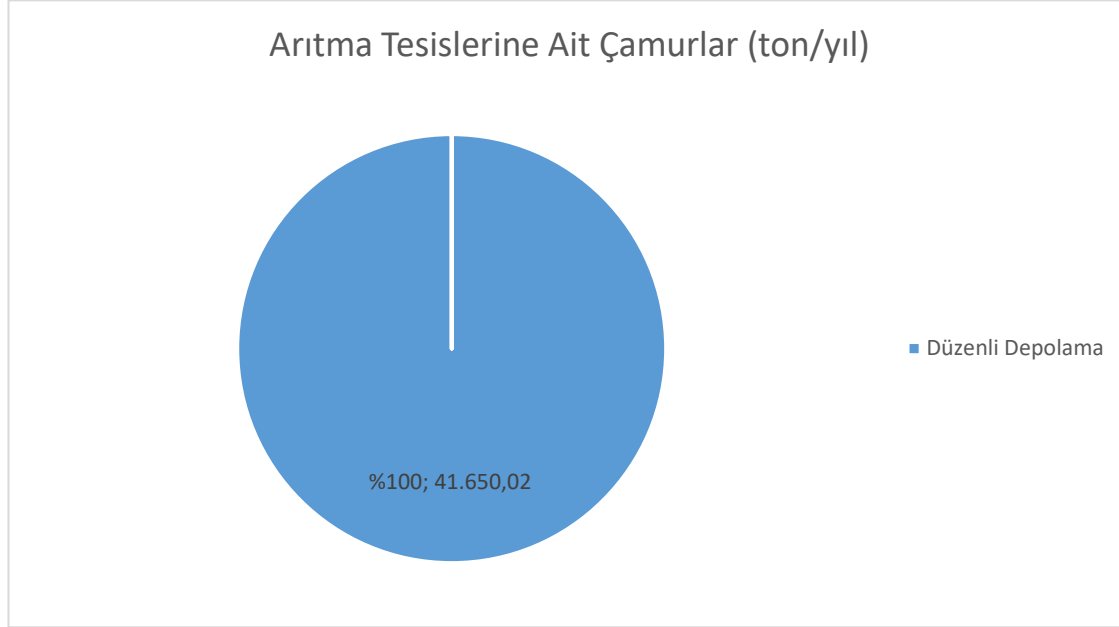
B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar

Tekirdağ ilinin toplam alanı 6313 km²'dir. 2024 yılında Tekirdağ ilinin toplam tarım alanı 4.232.313 da.'dır. (TUIK-2024) İlin tarım alanlarının Tekirdağ ili tüm arazi varlığına oranı %67,04 olarak belirlenmiştir. 2023 yılında İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün izni ile 726.554 da alan tarım dışı alana çıkarılmıştır. Tarım dışına çıkarılan alanın ilin tüm arazi varlığı içindeki oranı %11,50'dir. Toprak kirliliğinin önlenmesi, kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel sahaların ve sektörlerin tespiti, kayıt altına alınması, kirlenmiş toprakların ve sahaların temizlenmesi ve izlenmesi ile ilgili olarak; 08.06.2010 tarihli ve 27605 sayılı R.G.'de yayımlanarak Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında ilimizde 1268 adet Faaliyet Ön Bilgi Formu onaylanmıştır.

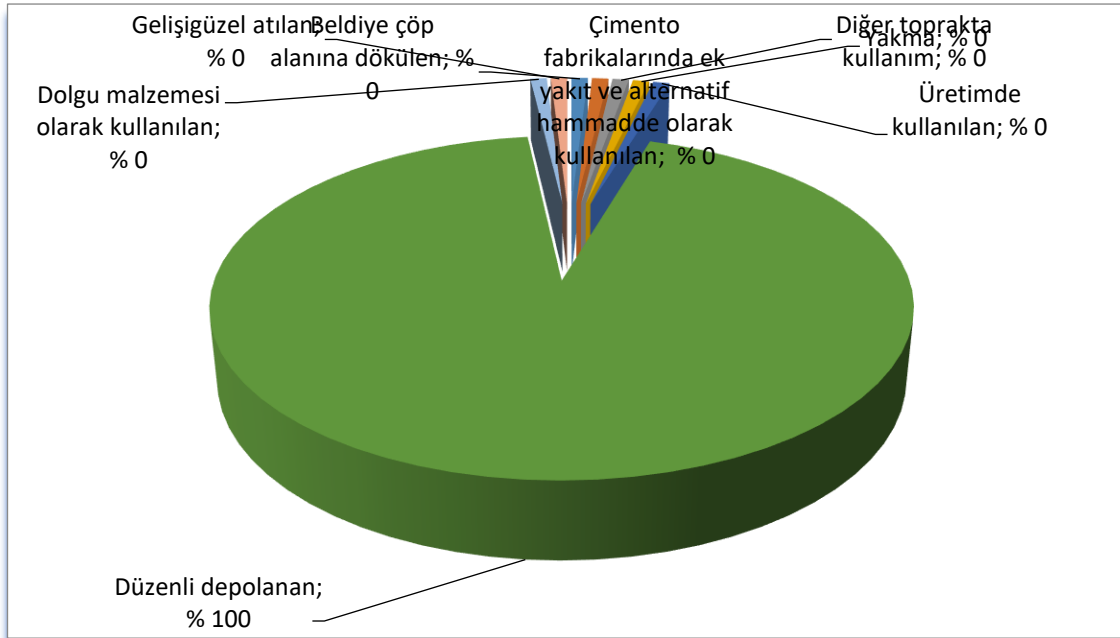
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi

2024 yılında TESKİ arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurlarının tamamı (41.650,020 ton/yıl olup) Düzenli Depolama yoluyla bertaraf edilmiştir. Arıtma çamurlarının toprakta kullanımı ile ilgili TESKİ bünyesinde bir çalışma yapılmamıştır.

Grafik 30– 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi (TESKİ, 2024)

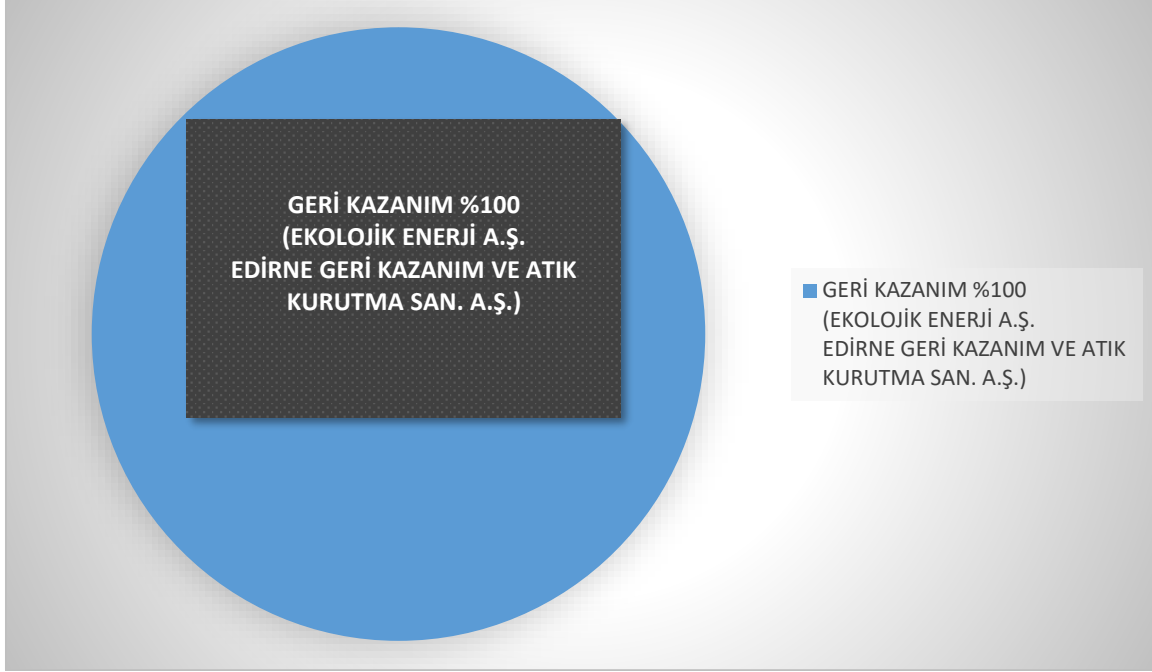
Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi

Grafik 31- 2024 yılında Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Çorlu 1 OSB, 2024)

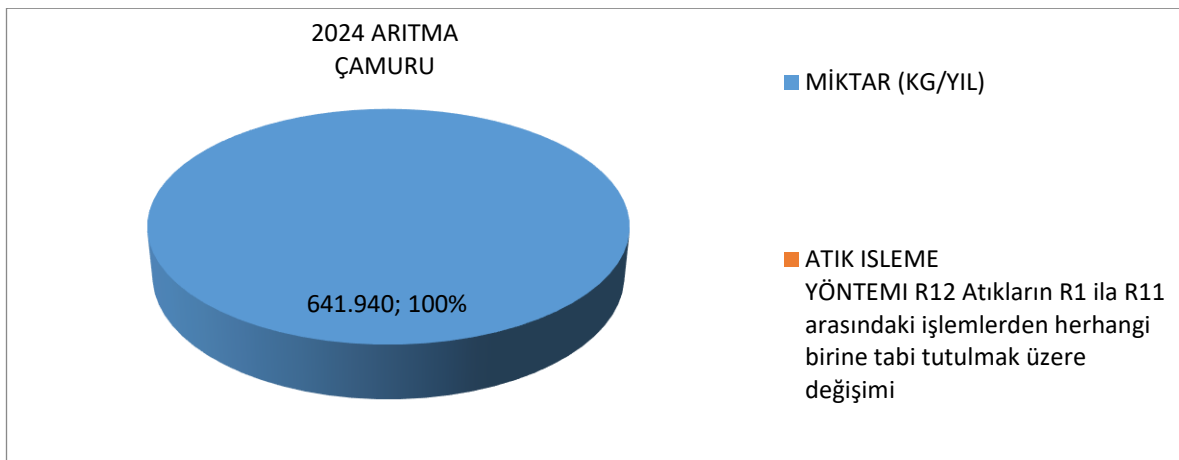
- 2024 Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının miktarı: 1.718.400 kg/yıl
- Çamur gönderilen lisanslı bertaraf/geri kazanım firması: 111838 - EKOLOJİK ENERJİ A.Ş. ÇORLU ŞUBESİ (ÇKN: 227661262)
- Lisanslı firma çamur bertaraf yöntemi: D5 - Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama ve benzeri)

Ergene 1 Organize Sanayi Bölgesi

Grafik 32: 2024 Yılında Ergene-1 Organize Sanayi Bölgesi Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Ergene 1 OSB, 2024)

Yalıboyu Organize Sanayi Bölgesi

Grafik 33- 2024 yılında YalıboyuOrganize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Yalıboyu OSB, 2024)

Muratlı Organize Sanayi Bölgesi

Muratlı Organize Sanayi Bölgesi içerisinde tüm firmalarımızın atıksuları tesisimize gelmekte olup atıksu arıtma tesisimizden 2024 yılında 10350,5 ton çamur lisanslı firmaya gönderilmiştir.

Tesislerimizin çamur miktarları ve bertaraf yöntemi aşağıdaki gibidir

Münferit Kurutma Tesisi: 10350,5 ton/yıl

Firmalarımızın çamur miktarları ve bertaraf yöntemi aşağıdaki gibidir;

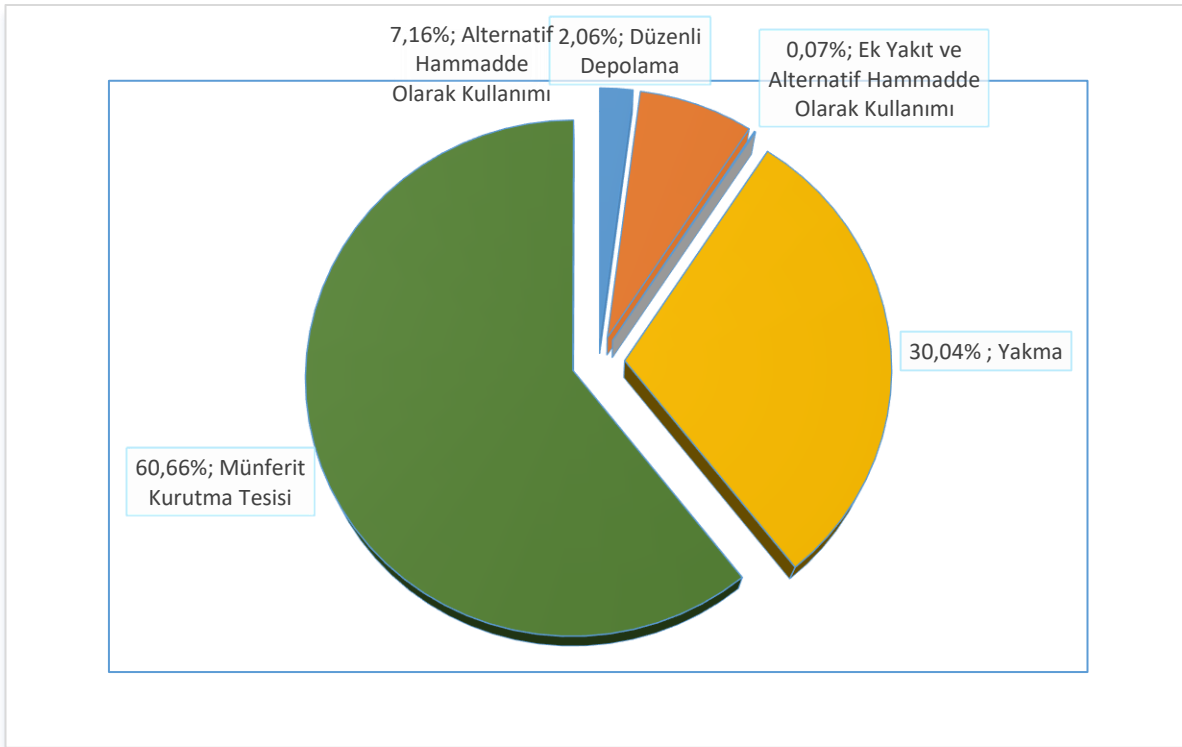
Düzenli Depolama: 353,903 ton/yıl

Alternatif Hammadde Olarak Kullanımı: 1227,03 ton/yıl

Yakma: 5150,45 ton/yıl

Ek Yakıt Ve Alternatif Hammadde Olarak Kullanımı: 12,36 ton/yıl

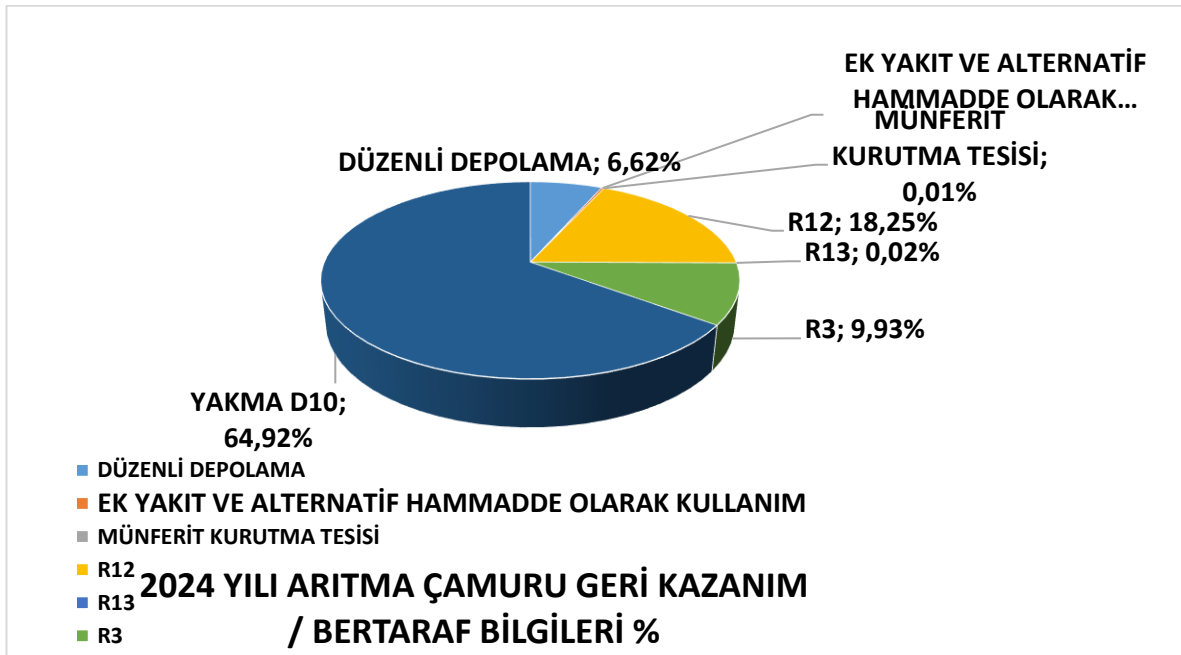
Münferit Kurutma Tesisi:49,52 ton/yıl

Grafik 34- 2024 yılında Muratlı Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Muratlı OSB, 2024)

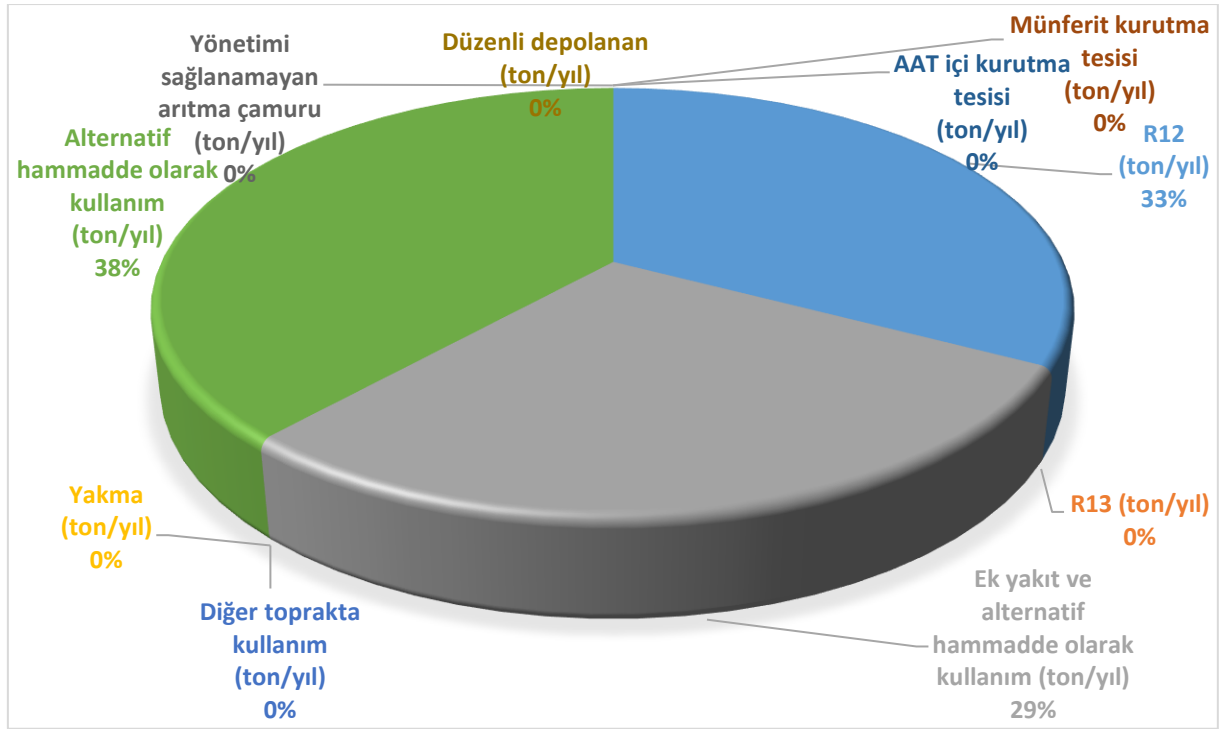
Ergene 2 Organize Sanayi Bölgesi

2024 YILI ARITMA ÇAMURU GERİ KAZANIM / BERTARAF BİLGİLERİ		
BERTARAF / GERİ KAZANIM YÖNTEMİ	%	TOPLAM MİKTAR (TON / YIL)
DÜZENLİ DEPOLAMA	6,62%	3.603,70
EK YAKIT VE ALTERNATİF HAMMADDE OLARAK KULLANIM	0,25%	135,72
MÜNFERİT KURUTMA TESİSİ	0,01%	5,02
R12	18,25%	9.932,59
R13	0,02%	8,98
R3	9,93%	5.402,47
YAKMA D10	64,92%	35.325,94
TOPLAM	100,00%	54.414,42

Grafik 35- 2024 yılında Ergene 2 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Muratlı OSB, 2024)

Kapaklı Organize Sanayi Bölgesi

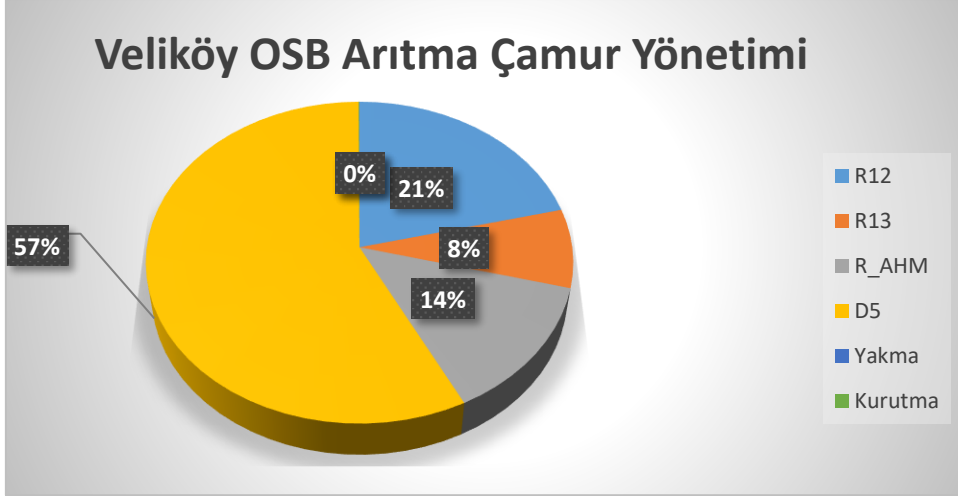

Grafik 36- 2024 yılında Kapaklı Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Kapaklı OSB, 2024)

Veliköy Organize Sanayi Bölgesi

Çamur Miktarı ton/yıl

R12	698,593
R13	260,77
R_AHM	447,149
D5	1.895,25
Yakma	0,63
Kurutma	1,81

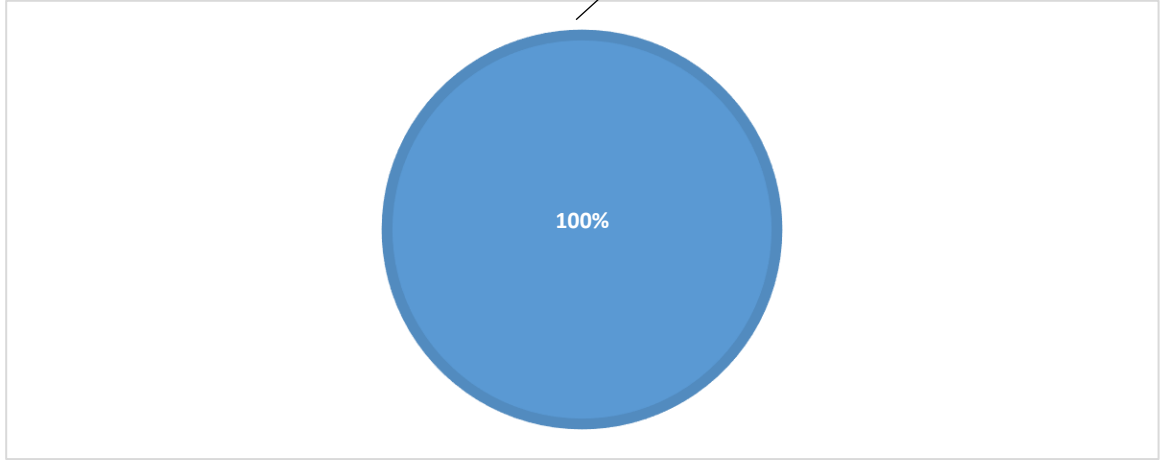

Grafik 37- 2024 yılında Veliköy Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Veliköy OSB, 2024)

Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesi

Hayrabolu OSB atıksu arıtma tesisi bulunmamakta olup, OSB içindeki atıksu arıtma tesisi olan firmaların 2024 yılında Bakanlık lisanslı firmalara gönderdiği arıtı

Bakanlık Lisanslı Firmaya
Gönderme: 947.543 kg/yıl

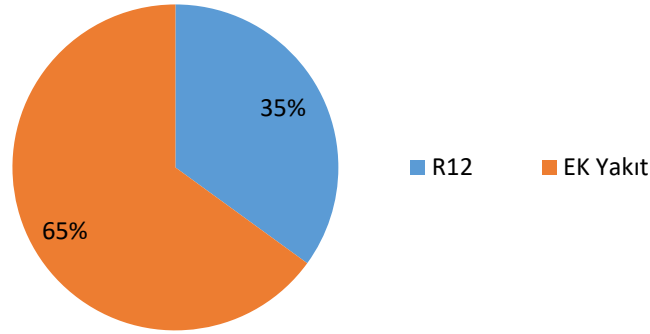

Grafik 38- 2024 yılında Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Hayrabolu OSB, 2024)

Marmara Ereğlisi Organize Sanayi Bölgesi

Marmara Ereğlisi Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğüne, işletmelerin yapmış oldukları beyanlara göre fiili olarak 2024 yılı arıtma çamuru olarak 340 kg oluşmuş ve Çevre izni ve Lisansına sahip işletmelere bu çamurlar verilmiştir.

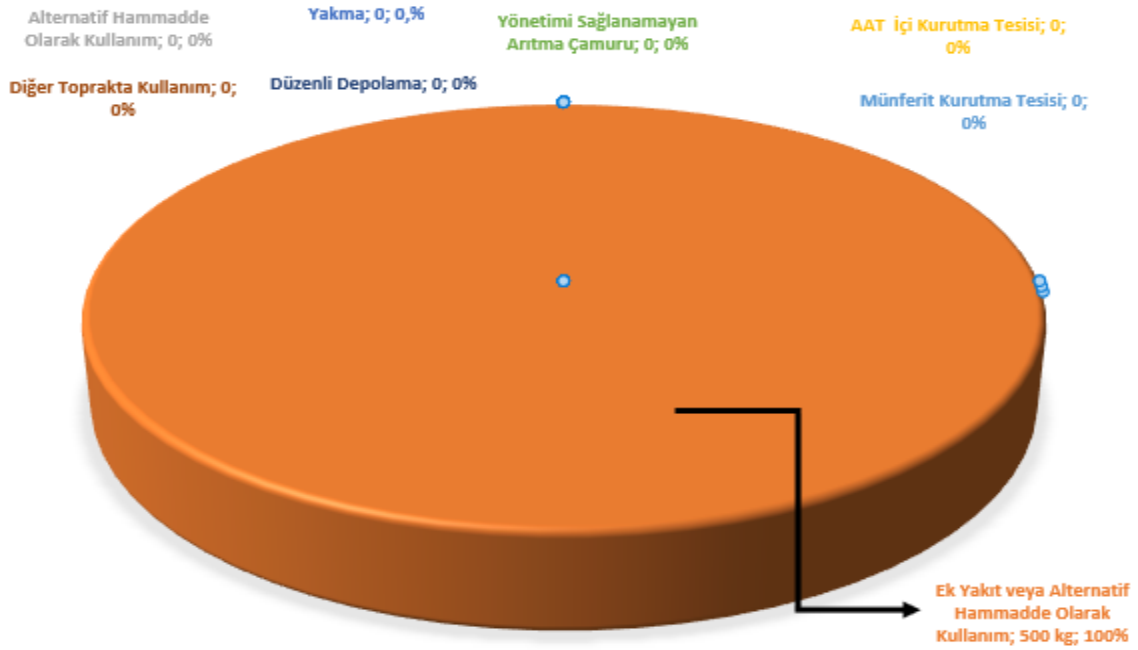
Arıtma Çamuru Bertaraf Yöntemi

Grafik 39- 2024 yılında Marmara Ereğlisi Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Marmara Ereğlisi OSB, 2024)

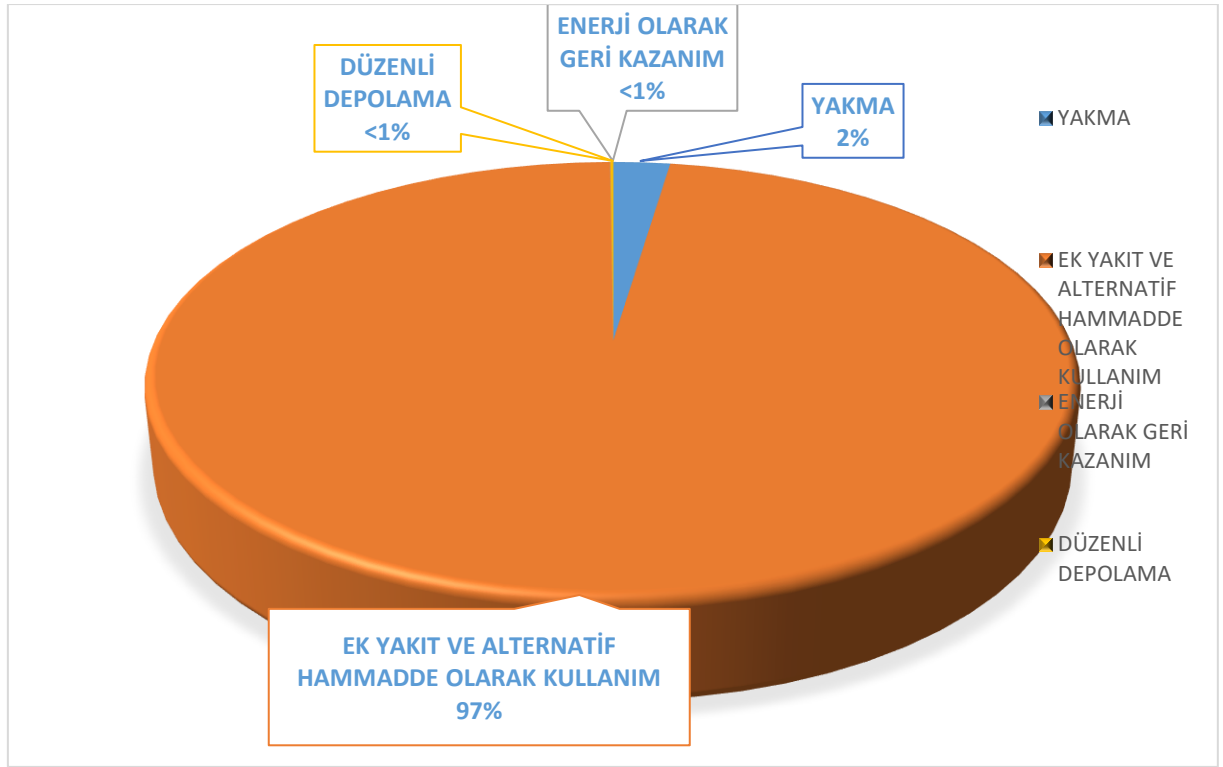
Malkara Organize Sanayi Bölgesi

MALKARA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ- AAT ÇAMUR YÖNETİMİ 2024

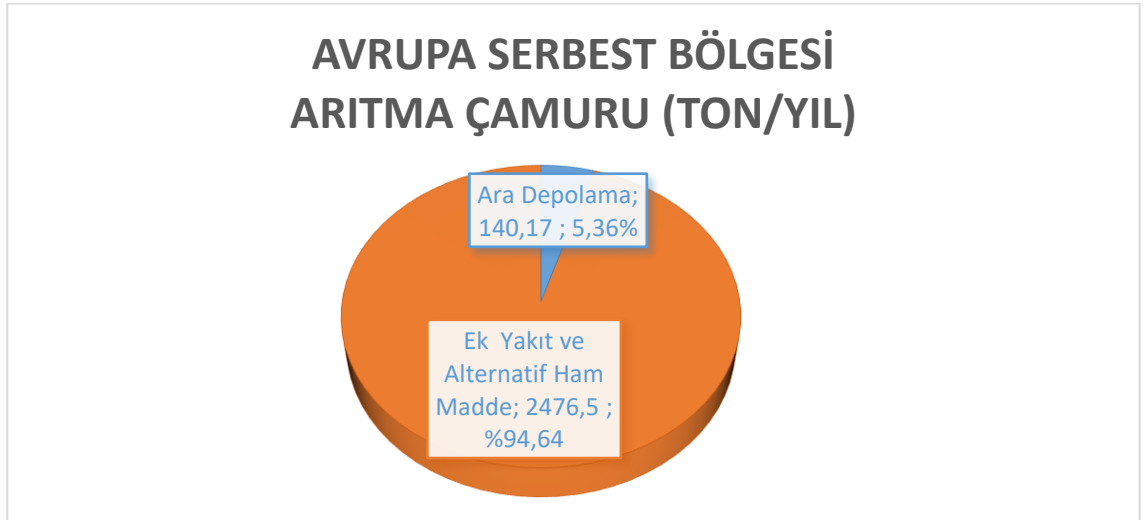
Grafik 40- 2024 yılında Malkara Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Malkara OSB, 2024)

Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi

Grafik 41- 2024 yılında Velimeşe Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Velimeşe OSB, 2024)

Avrupa Serbest Bölgesi

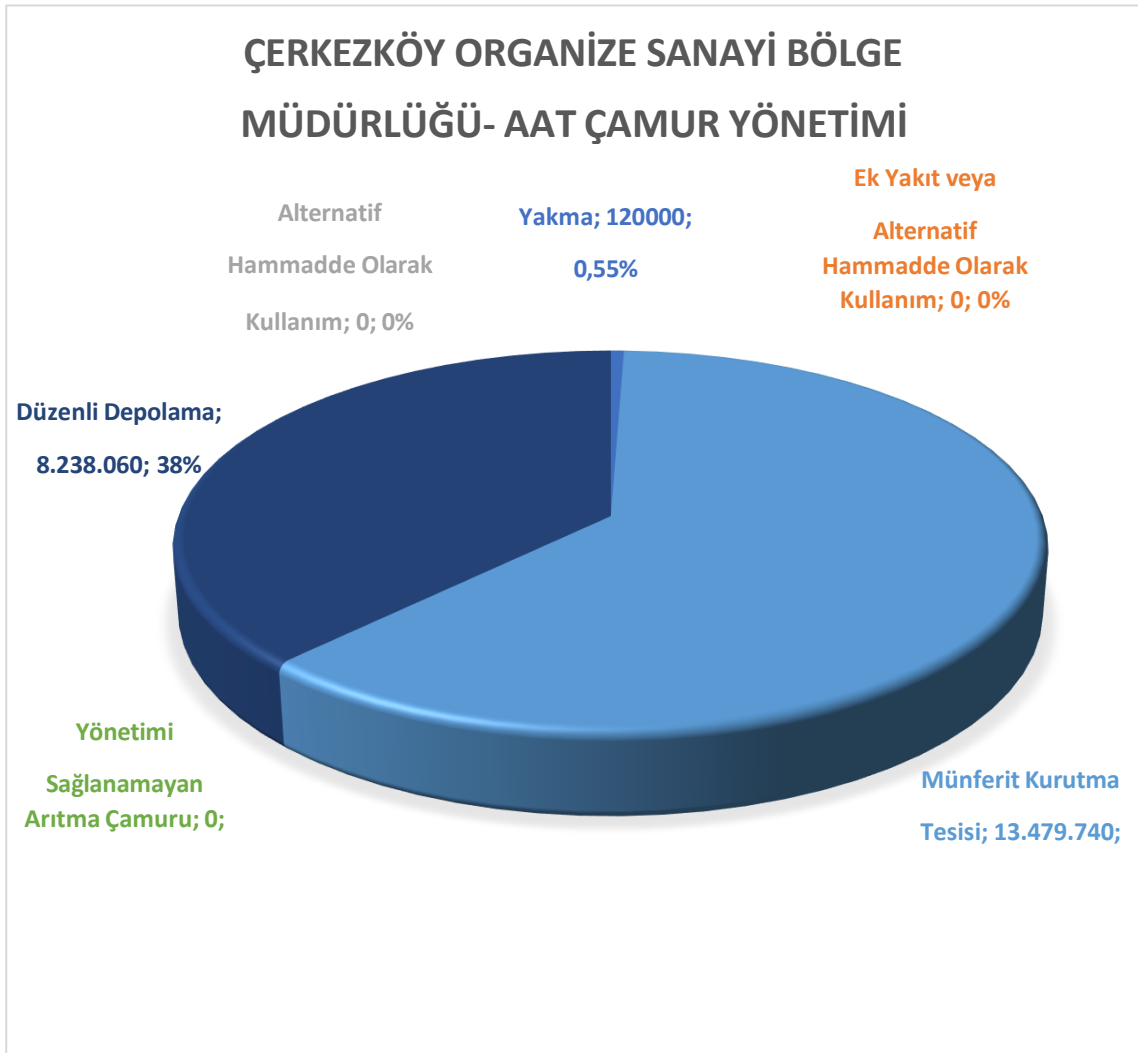

Grafik 42- 2024 yılında Avrupa Serbest Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (ASB, 2024)

Çerkezköy Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

AAT ÇAMURU BERTARAF YÖNETİMİ	MİKTAR (kg)
Yakma	120000
Ek Yakıt veya Alternatif Hammadde Olarak Kullanım	0
Alternatif Hammadde Olarak Kullanım	0
AAT İçi Kurutma Tesisi	0
Münferit Kurutma Tesisi	13.479.740
Yönetimi Sağlanamayan Arıtma Çamuru	0
Düzenli Depolama	8.238.060
Diğer Toprakta Kullanım	0
	21837800

Grafik 43- 2024 yılında Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesindeki tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi (Çerkezköy OSB, 2024)

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir. Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında, yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana İlde hazırlanmış Doğaya Yeniden Kazandırma Planlarından ve bunların sayısından söz edilmelidir.

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Doğaya Yeniden Kazandırma Planı, Madencilik faaliyetleri, malzeme ve toprak temini için arazide yapılan kazılar, dökümler ve doğaya bırakılan atıklarla bozulan sahaların geriye düzenlenme, duyarlılığı sağlama, düzeltme, üst toprağı serme, tohum ekme, fidan dikme, arazi yapısı uygun yerlerde rekreasyon alanları oluşturulması, bitkilendirme ve ağaçlandırma işlemlerinin tümünü içeren süreci tanımlayan plandır.

Madencilik Faaliyetleri sonucu Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği tarih olan 23.01.2010 itibari ile Müdürlüğümüze yaklaşık **75 (yetmişbeş)** adet doğaya yeniden kazandırma planı sunulmuştur.

Madencilik faaliyetleri sonucu hafriyat, katı atıklar, sıvı atıklar, toz ve gürültü gibi çevresel etkiler oluşmaktadır. Oluşacak olası çevresel etkilere karşı 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklere uyularak tedbirler alınmaktadır. Madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi için işletme sahasına serilmektedir.

Yapılan madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi için işletme sahasına serilmekte, çalışılan alan orman alanı ise yeniden ağaçlandırılması için gerekli önlemler alınmaktadır. Yer altı işletmeciliğinin açık ocak işletmeciliğinde olduğu gibi çevreye olumsuz etkileri yoktur.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge 30– 2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Tekirdağ İl Tarım Orman Müdürlüğü, 2024)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	90778	4153921
Fosfor	23805	
Potasyum	4361	
TOPLAM	118944	

Çizelge 31-2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)
(Tekirdağ İl Tarım Orman Müdürlüğü, 2024)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Kimyasal Mücadele	85,3	
Herbisitler	Kimyasal Mücadele	854,5	
Fungisitler	Kimyasal Mücadele	418,3	
Rodentisitler	Kimyasal Mücadele	1,3	
Nematositler		-	
Akarisitler	Kimyasal Mücadele	2,7	
Kışlık ve Yazlık Yağlar		-	
Diğer	Kimyasal Mücadele	0,9	
TOPLAM		1363	4153921

Çizelge 32-2024 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları
(Kaynak, yıl)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)

İl Tarım Orman Müdürlüğünce yapılmış çalışma bulunmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ ilinde su kaynakları evsel, sanayi ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirlilik faktörlerinin etkisi altında kalmaktadır. Yoğun gübreleme ve pestisit kullanımı tarımsal alanlardaki dere, akarsu ve gölleri etkilemektedir. Ergene Havzasına yaklaşık endüstriden kaynaklanan ve deşarj edilen atıksu miktarı 212.098.406 m³/yıl (kayıtlı olan) dır. 2024 yılında ilimiz sınırları içinde yaşayan yerleşik nüfusun yaklaşık % 6,12 fosseptik, % 93,88'si kanalizasyon şebekesi hizmetinden yararlanmıştır.

2024 yılında TESKİ arıtma tesislerinde 41.650,020 ton/yıl arıtma çamuru düzenli depolamaya gönderilmiştir.

Derin Deniz Deşarj Sistemi Doğu Hattı 13.11.2020 tarihinde hizmete alınmış olup, kara boru hattının doğu bölümünün devreye girmesiyle, Çorlu Deri OSB arıtma tesisinin bağlantısı tamamlanarak arıtılmış sular ilk kez Marmara Denizi'ne deşarj edilmiştir. Çerkezköy OSB, Ergene 1 OSB, Çorlu 1 OSB, Ergene 2 OSB ve Velimeşe OSB arıtma tesislerinin deşarjları Derin Deniz Deşarj Sistemine bağlantısı tamamlanmıştır.

Su kalitesi iyileştirme çalışmaları Ergene Havzası Eylem Planı çalışmaları kapsamında sürdürülmektedir. “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında atıksu

debisi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan 10 adet soğutma suyu/endüstriyel nitelikli atıksu arıtma tesisi ve 8 adet evsel/kentsel nitelikli atıksu arıtma tesisi deşarjı sürekli atıksu izleme sistemi ile donatılmış olup, kirletici parametreler online olarak izlenmekte ve kirlilik durumunda anında müdahale edilmektedir.

Kaynaklar

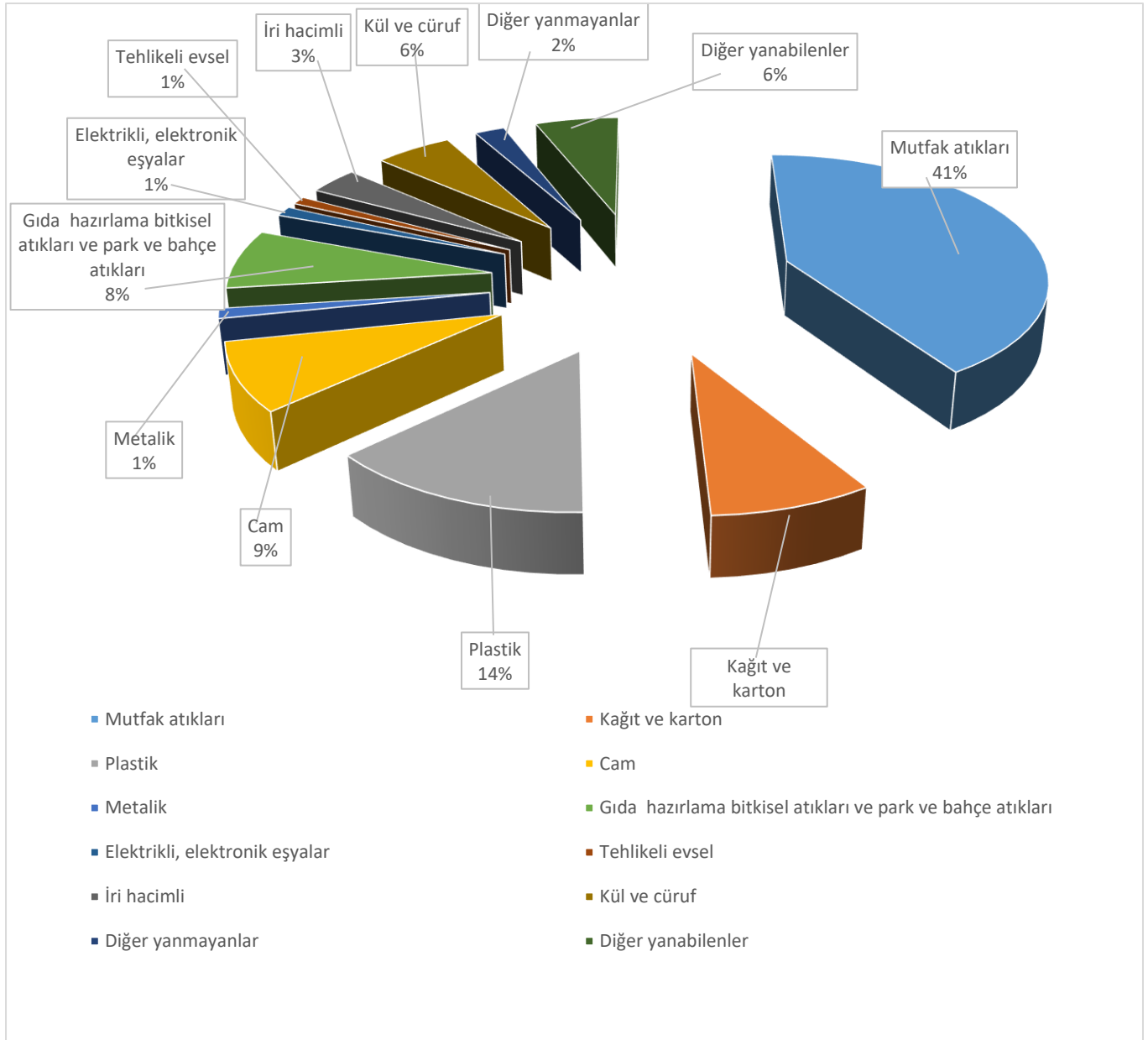
- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 2024
 - Tekirdağ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024
 - Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024
 - TESKİ, 2024
- Atıksu Bilgi Sistemi, 2024

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları

Çizelge 33: Tekirdağ ili 2024 yılı kış ayı atık karakterizasyonu dağılımı
(Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, 2024)

Atık Cinsi	Atık Oranı, %
Mutfak atıkları (Yemek artıkları, ekmek, sebze, meyve vb.)	41,00
Kağıt ve karton atıklar	8,38
Plastik atıklar	13,75
Cam atıklar	8,63
Odun atıkları	0,00
Tekstil ve deri atıkları	0,00
Metalik atıklar	1,25
Gıda hazırlama ve ürünlerinin bitkisel atıkları ve park ve bahçe atıkları	7,60
Atık elektrikli ve elektronik eşyalar	1,25
Tehlikeli evsel atıklar (pil, boya kutusu, sprej vb.)	1,00
Karışık ve ayrıştırılamayan atıklar	0,00
İri hacimli atıklar (koltuk, yatak, masa vb.)	3,50
Kül ve cüruf	5,50
Diğer yanmayanlar	2,14
Diğer yanabilenler	5,00
Diğer yanabilir hacimli atıklar	1,00
TOPLAM (%)	100,00

Grafik 44 – Tekirdağ ili 2024 yılı kış ayı Belediye atık karakterizasyonu dağılımı
(Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

İl sınırları içerisinde ilçe belediyeleri tarafından toplanan, Süleymanpaşa ve Çorlu ilçelerinde yer alan düzenli depolama sahalarında işlem gören evsel katı atıklara ait veriler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Çizelge 34: İlçelere göre 2024 yılı evsel katı atık miktarları
(Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, 2024)

İlçe Adı	(Atık Miktarı (Ton/Yıl),2024)
Çerkezköy	71.664
Çorlu	107.490
Ergene	37.727
Hayrabolu	12.921
Kapaklı	45.804

Malkara	23.610
Marmaraeğlisi	23.712
Muratlı	12.502
Saray	15.911
Süleymanpaşa	102.946
Şarköy	17.328
Toplam	471.614

İlimiz sınırları içerisinde toplanan evsel katı atıklar “İmtiyaz Devri Yapmak Suretiyle Entegre Katı Atık Yönetimi Tesislerinin Yapımı ve İşletilmesi ile Evsel Katı Atıkların Taşınması ve Aktarma İstasyonlarının İşletilmesi İşİ” imtiyaz sözleşmesi kapsamında Yüklenici firma tarafından ilimiz Süleymanpaşa ilçesi Bıyıklı Mahallesi ve Çorlu ilçesi Hatip Mahallesi bulunan düzenli depolama sahalarında yönetilmektedir. Aşağıdaki tabloda tesislere ait bilgilere yer verilmiştir.

Çizelge 35: Çorlu ilçesi tesis bilgileri
(Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, 2024)

Çorlu Entegre Katı Atık Tesisi	
Atık Kabulü Yapılan İlçeler	Çerkezköy, Çorlu, Ergene, Kapaklı, Marmaraeğlisi, Saray
Mekanik Ayrıştırma Ünitesi	1.286,47 ton/gün kapasiteye sahiptir.
Biyometanizasyon Ünitesi	875,98 ton/gün kapasiteye sahiptir.
Atıktan Türetilmiş Yakıt Tesisi	271,52 ton/gün kapasiteye sahiptir.
Düzenli Depolama Tesisi	2 lot olarak 2050 yılına kadar kullanımı planlanmaktadır. 1.Lot: 590.000 m ³ , yüzey alanı: 35.300 m ² 2.Lot: 900.000 m ³ , yüzey alanı: 33.400 m ²
Sızıntı Suyu Arıtma Tesisi	200 m ³ /gün kapasitelidir.

Çizelge 36: Süleymanpaşa ilçesi tesis bilgileri
(Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, 2024)

Süleymanpaşa Demirli Düzenli Depolama Sahası	
Atık Kabulü Yapılan İlçeler	Hayrabolu, Malkara, Muratlı, Süleymanpaşa, Şarköy
Düzenli Depolama Tesisi	2.Lot: 1.401.446 m ³ , yüzey alanı: 82.000 m ² 3.Lot ile ilgili işlemler devam etmektedir.
Sızıntı Suyu Yönetimi	Tesis içerisinde yaklaşık 700 m ³ sızıntı suyu toplama havuzuna sahiptir. Arıtma tesisi yapımı için çalışmalar devam etmektedir. Yüklenici firmanın sızıntı suyu bertarafı için Çorlu Deri OSB ile sözleşmesi bulunmaktadır.

Çizelge 37: Aktarma istasyonu bilgileri
(Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, 2024)

Aktarma İstasyonu Adı	Alandan Faydalanan İlçeler
Hayrabolu Aktarma İstasyonu	Hayrabolu
Malkara Aktarma İstasyonu	Malkara
Marmaraeğlisi Aktarma İstasyonu	Marmaraeğlisi
Muratlı Aktarma İstasyonu	Muratlı
Saray Aktarma İstasyonu	Kapaklı, Saray
Süleymanpaşa Aktarma İstasyonu	Süleymanpaşa
Şarköy Aktarma İstasyonu	Şarköy

Çizelge 38– 2024 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, 2024)

Büyükşehir/İl/ilçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi / İlçe Belediyeleri/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Birlik Üyesi Olmayan İlçe Belediyeleri	Nüfus	Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde kaynağında ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletmecisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü				
				Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon, ATY vb.)	Atık Yakma	Depo Gazından Enerji Üretimi	Diğer
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi (Süleymanpaşa)**			368.425				OS	169.307 ton	-	-	27.582,63 mW/yıl	-
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi (Çorlu)***			818.737				OS	302.308 ton	Mekanik ayırma; %2 Biyometanizasyon; %74 Atı; %4,5 (tesise gelen toplam atığın yaklaşık %verileridir.)	-	40.536,34 mW/yıl	-
İl Geneli												

*Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ)

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

“Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir. Eğer mevcut ise, oluşan hafriyat toprağı, inşaat, ve yıkıntı atığı miktarları, döküm sahalarının yeri, inşaat yıkıntı atıklarının depolandığı III. Sınıf düzenli depolama tesisi yeri, kapasiteleri ile inşaat ve yıkıntı atıklarının geri kazanıldığı tesisler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Çizelge 39– 2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi
(Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Hafriyat Yönetim Sistemi Verileri, 2024)

Belediye Adı	Üretilen İnşaat/Yıkıntı Atığı Miktarı (m ³ /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m ³ /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi				Hafriyat Toprağı Yönetimi	
			Geri Kazanım Tesisi Adı	Geri Kazanım Tesisi Adresi	Düzenli Depolama Tesisi Adı	Düzenli Depolama Tesisi Adresi	Döküm Sahası Adı	Döküm Sahası Adresi
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi	71.619	2.454.775	Seçkin Madencilik İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Hatip Mahallesi, Karatepe Küme Evler No: 6 Çorlu / Tekirdağ	İmpaz İnşaat ve İnşaat Malzeme Nakliye Madencilik Katı Atık Depolama Pazarlama Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Hıdırağa Mahallesi, Tokatalı Mevkii, 79 Pafta, 377 Ada, 134 Parsel Çorlu / Tekirdağ	Karta Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti	Tekirdağ İli Çorlu İlçesi, Yenice Mah. 311 Ada, 90 Parsel
							Baztaş Mad. İnş. San. Tic. A.Ş.	Çevrimkaya Mah. 118 Ada, 18 Parsel Muratlı/ Tekirdağ
							Kardeşoğulları Hafriyat İnş. Tic. Ltd. Şti. Hafriyat Toprağı Sahası	Yukarısırt Mah. Eğridere Mevkii F18c10c Pafta, 0 Ada, 129 Parsel Muratlı / Tekirdağ
					İbrice Maden İşl. Akaryakıt Otom. Tur. Hafr. Ulus. Nak. İnş. Gıda Paz. Tic. ve San. Ltd. Şti. III. Sınıf Düzenli	Batkın Mahallesi, Koca Buzalık Mevkii 412 Parsel ve Karakavak Mevkii 487	Asyaport Hafriyat Toprağı Depolama Sahası	Kumbağ Mahallesi 261 Ada 41 No.lu Parsel Süleymanpaşa / Tekirdağ
							Yolaş Madencilik İnş. Taah. İşl. San. Tic. A.Ş.	Osmanlı Mah.2190 Ve 2194 Parseller Süleymanpaşa

					Depolama Tesis	No.lu Parsel Malkar a / Tekirda ğ		aşa/ Tekirdağ
							Deniz Toprak San. ve Tic. Ltd. Şti	Naip Mah. Kumbağ Hududu Mevkii, 134 Ada 68-69 No.lu Parseller Süleymanp aş / Tekirdağ
					Kardeşoğulları Hafriyat İnşaat Tic. Ltd. Şti. III. Sınıf Düzenli Depolama Sahası	Çengelli Çiftliği Mevkii, F19D25 A Pafta, 3542 Parsel Çorlu / Tekirda ğ	Tekin Grup İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.	Osmanlı Mahallesi, 0 Ada 2247 Parsel Süleymanp aş / Tekirdağ
					Trakya Atık Bertaraf Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti III. Sınıf Düzenli Depolama Tesis	Hıdırağ a Mahallesi, Sürek Çayırı civarı mevkii, 79 Pafta, 377 Ada, 71 No.lu Parsel Çorlu / Tekirda ğ	Sayim Aydın Büyükyoncalı Hafriyat Toprağı Depolama Sahası	Büyükyoncalı Mahallesi, Sazlıdere Mevkii, 0 Ada, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2786, 2787, 2788, 2807, 2809, 2810, 2823, 2825, 2979, 2980, 2981, 2982, 2984, 2983, 2986, 2988, 2989, 3009, 3010, 3011, 3012

								Ve 3028 No.lu Parseller Saray / Tekirdağ
							Karakuş Yapı Malz. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kurtpınar Mah. 57 Ada 5 Ve 8 No.lu Ve 56 Ada 17 No.lu Parseller Muratlı / Tekirdağ
İl Geneli (Topla m)	71.619	2.454.7 75						

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

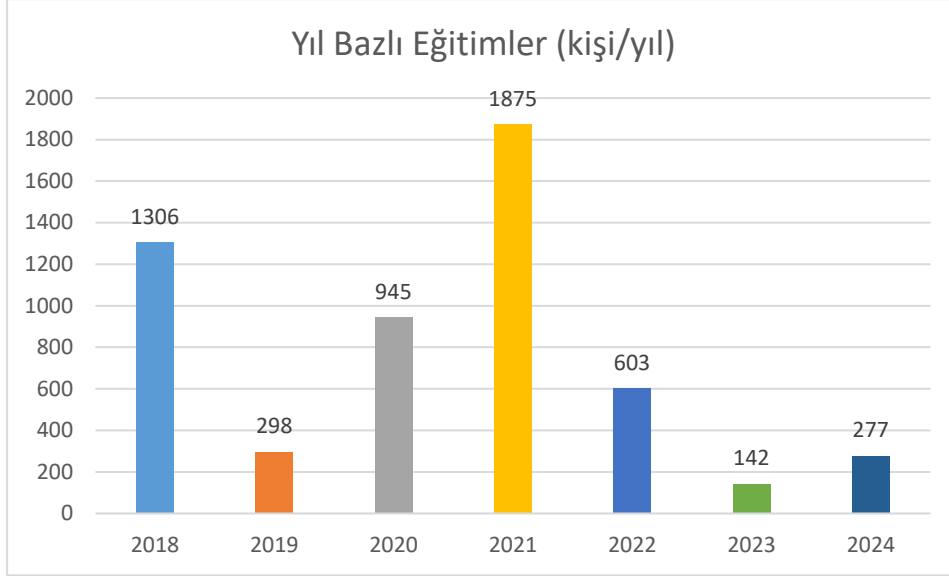
2021 yılı içerisinde tüm muhatapların Entegre Çevre Bilgi sistemine kayıt çalışmaları yapılmış olup, sıfır atık bilgi sistemini aktif kullanmaları sağlanmıştır. Ayrıca 2022, 2023 ve 2024 yıllarında Sıfır Atık kapsamında ilimiz genelinde öğrencilere, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile ilgili kişilere eğitimler düzenlenerek veri girişlerinin sıfır atık bilgi sistemi üzerinden yapılması konusunda bilgilendirmeler yapılmıştır.

Sıfır Atık Projesi kapsamında etkin bir sıfır atık yönetim sisteminin kurulabilmesi için Atık Getirme Merkezi Tebliğ kapsamında İlimizde bulunan 11 adet ilçe belediyesi tarafından Atık Getirme Merkezleri kurularak Müdürlüğümüzden onay almış ve faaliyetlerine devam etmektedir.

C.3.1. Eğitimler

İlde Sıfır Atık Yönetimi kapsamında verilen eğitimler ve farkındalık çalışmalar ile atık önleme ve azaltma kapsamındaki çalışmalar ve her hedef kitle için düzenlenen eğitimlere ilişkin bilgiler Grafik 12’de verilmiştir.

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 277 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik 45 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024).

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

İldeki Atık Getirme Merkezleri ve Mobil Atık Getirme Merkezlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki çizelgede verilmiştir.

Çizelge 40– 2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Süleymanpaşa Belediyesi	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Çorlu Belediyesi	1		14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Çerkezköy Belediyesi	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Ergene Belediyesi	2		14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Hayrabolu Belediyesi	1		14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Kapaklı Belediyesi	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Malkara Belediyesi	1		14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Muratlı Belediyesi	1		14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Saray Belediyesi	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Şarköy Belediyesi	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	M.Ereğlisi Belediyesi	1		İlk 13 Grup

Atık Getirme Merkezi	Orion AVM	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Tekira AVM	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Trend Arena AVM	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Çerkezköy Center	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	YSK	1		İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Namık Kemal Üniversitesi (Hayrabolu MYO)	1		İlk 13 Grup
Mobil Atık Getirme Merkezi	Süleymanpaşa Belediyesi			İlk 13 Grup
Mobil Atık Getirme Merkezi	Kapaklı Belediyesi			İlk 13 Grup
Mobil Atık Getirme Merkezi	Süleymanpaşa Belediyesi	26		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Çorlu Belediyesi	24		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Çerkezköy Belediyesi	2		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Ergene Belediyesi	6		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Hayrabolu Belediyesi	7		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Kapaklı Belediyesi	46		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Malkara Belediyesi	5		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Muratlı Belediyesi	3		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Saray Belediyesi	6		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Şarköy Belediyesi	3		
Mobil Atık Getirme Merkezi	M.Ereğlisi Belediyesi	4		

C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı

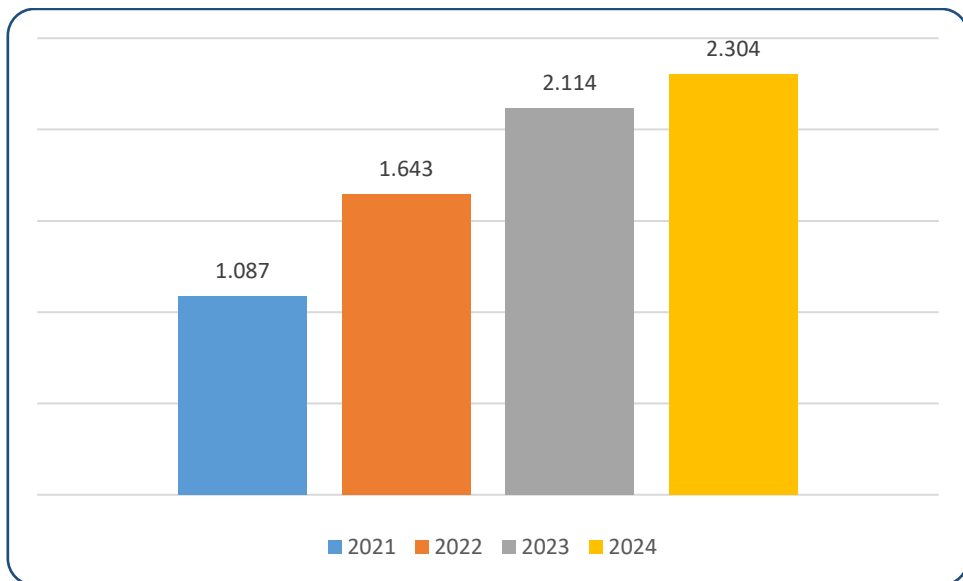
İlde temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşkelere ilişkin aşağıda yer alan çizelgede gösterilmiştir. Yıllar bazında karşılaştırma için aşağıda yer alan grafik oluşturulmuştur.

Çizelge 41– 2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Kurum Türü	Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	7
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	13
Alışveriş Merkezi	115
Belediye	20

ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	77
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	170
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	1
Diğer	169
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	468
Havalimanı	1
İl Özel İdaresi	0
İş merkezi ve Ticari Plaza	4
Kafeterya ve Restoranlar	5
Kamu Kurum ve Kuruluşu	306
Kargo şirketleri	21
Konaklama İşletmeleri	30
Laboratuvarlar, hukuk büroları, dernek, kooperatif, çevre danışmanlık firmaları ve meslek kuruluşları, tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar	10
Liman	8
Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	7
Organize Sanayi Bölgesi	12
Sağlık Kuruluşu	51
Serbest Bölge, Sanayi Siteleri	4
Tren ve Otobüs Terminali	4
Zincir Marketler	801
Toplam Sayı	2304

Grafik 46– Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

C.4. Ambalaj Atıkları

“Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında ilimizde 19 adet Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi, 25 adet Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi faaliyet göstermektedir.

Veriler Atık Beyan Sistemi’nden (Dinamik Raporlar Toplamı) alınmıştır.

Çizelge 42–2022 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Ambalaj Cinsi	Beyan Edilen Ambalaj Atığı Miktarı (kg)
Plastik	15.017.798
Metal	497.107
Kompozit	1.605.720
Kağıt Karton	49.446.802
Cam	369.462
Ahşap	29.558.848
Karışık	7.326.442
Toplam	103.816.179

Ambalaj Bilgi Sistemi kapalı olduğundan Çizelge 42’de bir önceki senenin verileri yazılmıştır.

Çizelge 43- Kayıtlı ekonomik işletme sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	1085
Ambalaj Üreticisi Sayısı	115
Tedarikçi Sayısı	103

(*Ambalaj Bilgi Sisteminden temin edilebilir.)

Grafik 47– Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

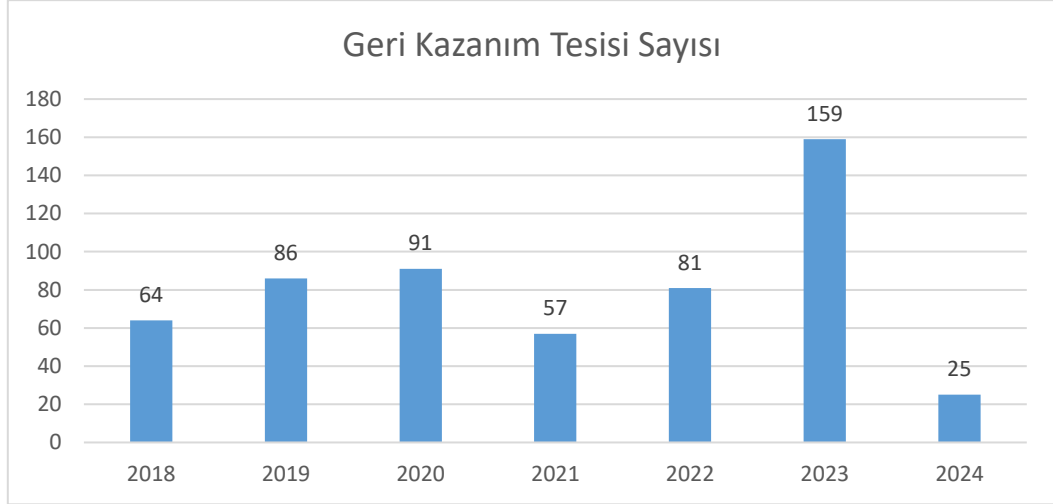
Çizelge 44 -2024 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2024)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesis (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
13	6	4	3

Çizelge 45-2024 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2024)

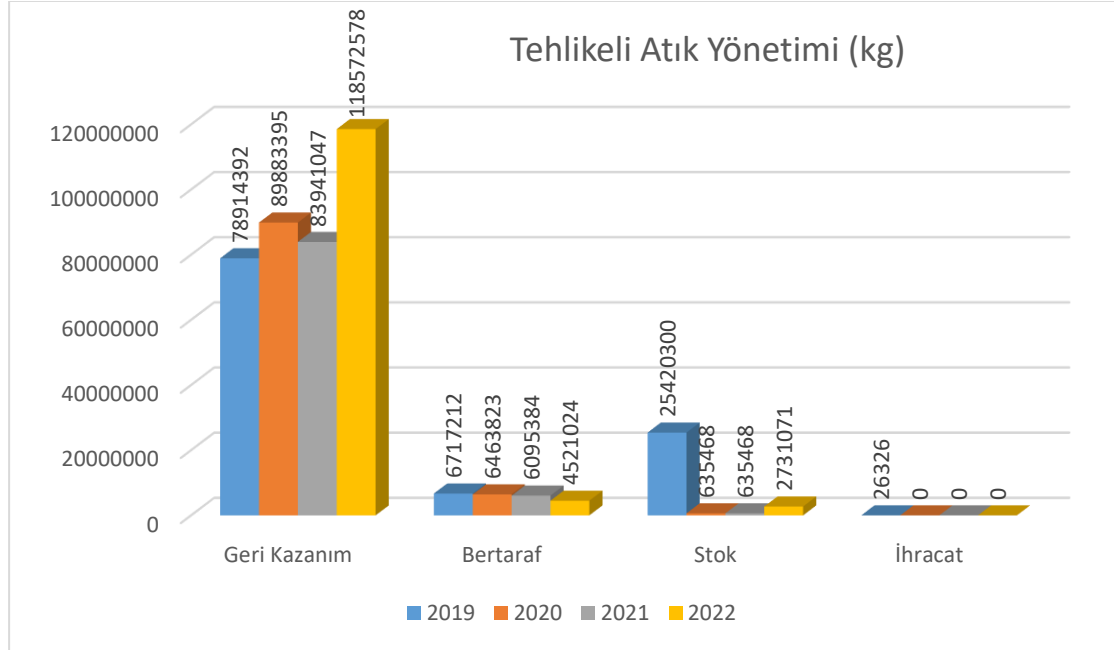
Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesis (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
25	19	2	1	2	3	0	0

*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.

Grafik 48- Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

C.5. Tehlikeli Atıklar

Grafik 49 – 2022 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

* Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

Çizelge 46-2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

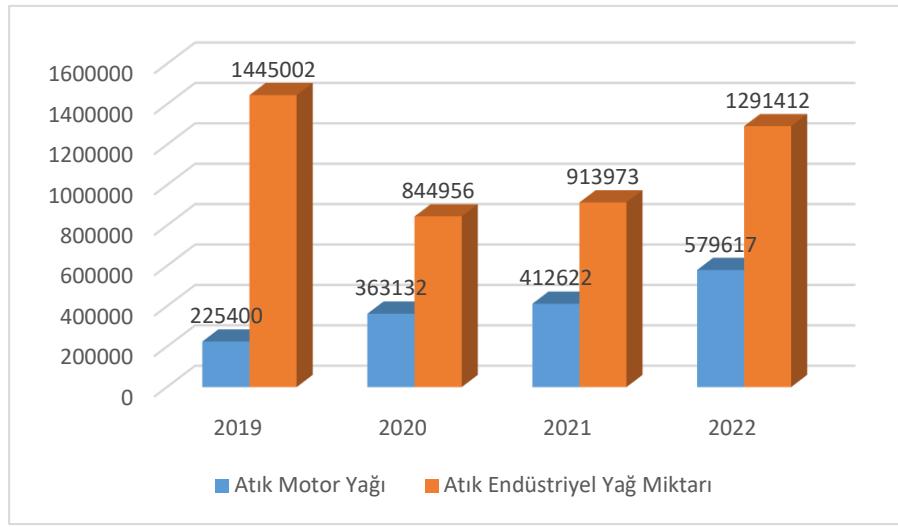
ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (kg)
R1	6.550.421
R2	2.033.095
R4	26.728.274
R5	42.667
R6	1.461.700
R9	1.575.826
R12	59.303.612
R13	20.876.869
R13_AGM	114
D5	1.189.871
D9	1.725.314
D10	752.522
D12	850.000
D15	3.316

*Atık Beyan Sisteminde yer alan tehlikeli atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup edilen yılda atık üreticisinin tesisinde oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikeli atık verisini içermektedir.

*Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

C.6. Atık Yağlar

İlimizde oluşan atık yağların Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'ne uygun bertarafının sağlanması için çalışmalar yapılmakta; atık yağ üreten resmi ve özel tüm kuruluşlar bu konuda bilgilendirilmektedir. İl genelinde atık yağların tesis sahalarında gelişigüzel depolanmasına izin verilmemektedir. Ancak; atıklarını kendi sahasında depolamak isteyen tesislere gerekli fiziki şartları sağlaması durumunda geçici atık depolama izni verilmektedir. 21.12.2019 tarihli ve 30985 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'nce atık motor yağı değişimi gerçekleştiren akaryakıt istasyonları, tamirhaneler, servisler, kamu kurum/kuruluşları, belediyeler, madencilik faaliyeti gösteren işletmeler ve diğer motor yağı değişimi yapan işletmelere Motor Yağı Değişim Belgesi verilmek suretiyle Müdürlüğümüzce belgelendirmeye başlanılmıştır. Müdürlüğümüzden toplam 267 adet Motor Yağı Değişim Noktası Belgesi düzenlenmiştir.

Grafik 50 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &

(Atık Yönetim Uygulaması)

(& Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'nde yer alan B grubu yağlar; atık motor yağlarını, A grubu yağlar; endüstriyel yağları tanımlamaktadır.)

Çizelge47–2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları

(Atık yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Geri kazanım& (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
1860575	2785	-	28069

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

İlimizce atık pil ve akümülatörler Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği gereğince lisanslı tesisler tarafından toplanmaktadır.

Çizelge 48– Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

2018	2019	2020	2021	2022
51.392	109.509	134.890	233.889	144.835

*Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

İlimizde oluşan bitkisel atık yağlar Bakanlığımızdan lisans almış geri kazanım tesislerine verilerek bertaraf edilmektedir.

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında ilimizde 1 adet bitkisel atık yağ ara depolama tesisi ve 1 adet bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi bulunmaktadır.

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

Çizelge 49–2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(E-İzin, Yıl, Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg)		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
1	192.774	1.390	1

Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri Dahil

* Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

İlimizde oluşan ömrünü tamamlamış lastikler “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” hükümleri doğrultusunda işlem görmektedir.

Çizelge 50– 2024 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler

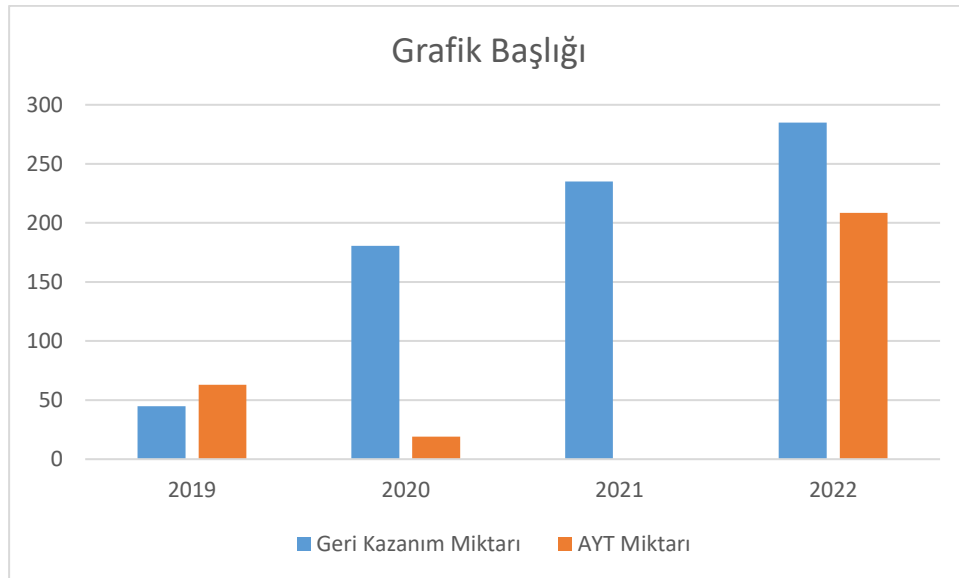
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
1	-	-	-	-	-

Çizelge 51– Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2024)

	2019	2020	2021	2022
Geri Kazanım Miktarı	44,7	180,692	235,170	285,001
AYT Miktarı	62,9	19,140	-	208,460

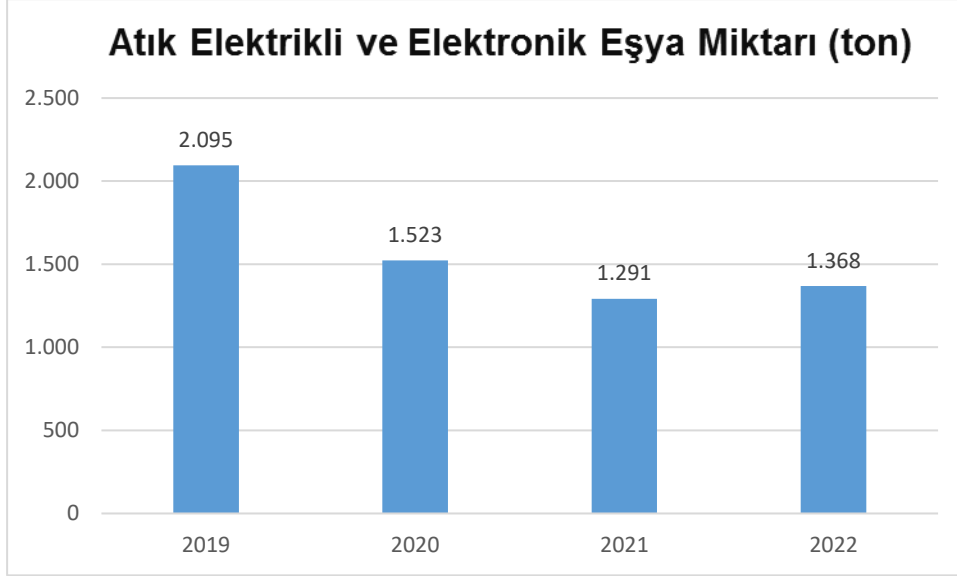

Grafik 51 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)

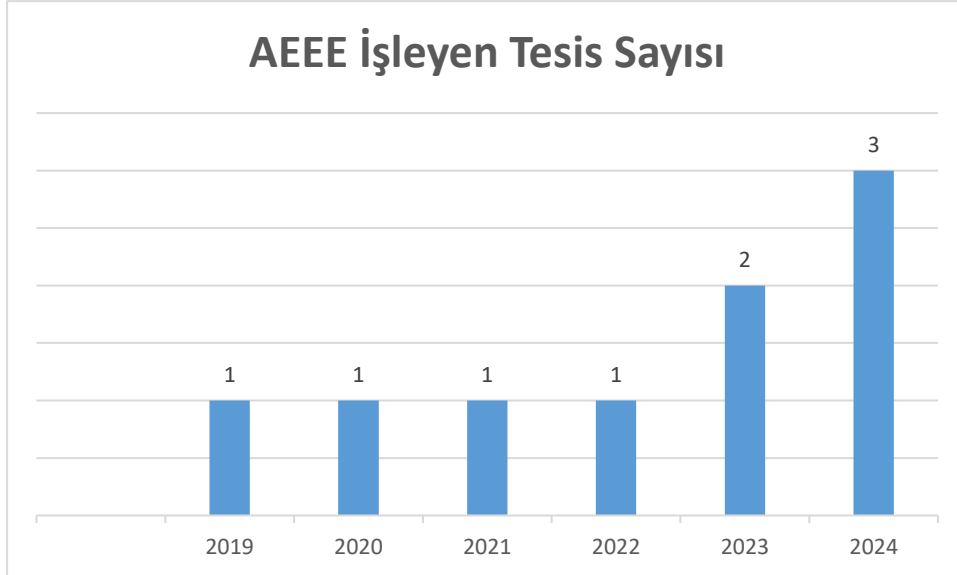
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

İlimizde atık elektrikli ve elektronik eşyaların toplanması vatandaşların belediyeye müracatı sonrasında belediye yetkililerince alınan söz konusu atıklar lisanslı tesislere teslim edilmektedir. İlimizde 3 adet Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme tesisi bulunmaktadır. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların toplanmasının yönetim planı kapsamında yapılması için çalışmalar devam etmektedir.

Grafik 52 - Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Grafik 53 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında ilde gerçekleştirilen çalışmalardan söz edilerek aşağıdaki çizelgeler oluşturulmalıdır.

Çizelge 52–2024 İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)

(Kaynak, yıl)

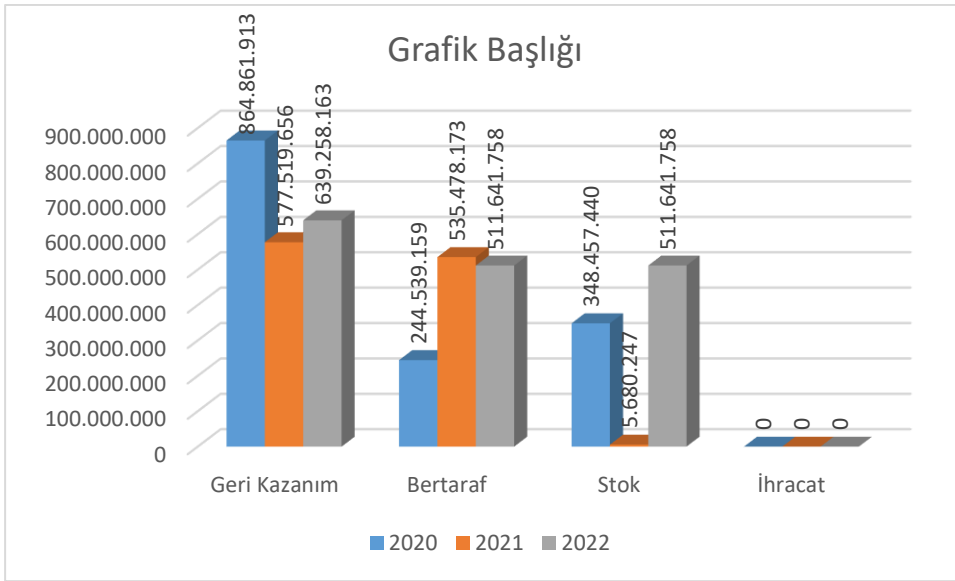
ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı
2	-	-

Çizelge 53– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)
(Ömrünü Tamamlamış Araçlar Bertaraf Takip Sistemi, Yıl)

2022
-

C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlde tehlikesiz atıklar konusunda gerçekleştirilen çalışmalardan, bu konuda eğer var ise çevre izin ve lisansı bulunan (toplama ayırma ve geri kazanım) tesislerden ve bunların kapasitelerinden söz edilerek aşağıdaki grafik ve çizelge oluşturulmalıdır.

Grafik 54– 2022 Yılı Atık Yönetim Uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	22.942.611
R2	Solvent (çözücü) ıslahı/yeniden üretim	2,033,095
R3	Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/ geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm süreçleri dahil)	91,615,630.
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	98,567,779
R5	Diğer anorganik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü	11,328,477
R6	Asitlerin veya bazların yeniden üretimi	1,461,700
R7	Kirliliğin azaltılması için kullanılan parçaların(bileşenlerin) geri kazanımı	0
R8	Katalizör parçalarının (bileşenlerinin) geri kazanımı	0
R9	Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları	1,575,826

R10	Ekolojik iyileştirme veya tarımcılık yararına sonuç verecek arazi ıslahı	0
R11	R1 ile R10 arasındaki işlemlerden elde edilecek atıkların kullanımı	0
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	383,680,433
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	26,057,910
D1	Toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (örn: düzenli depolama vs.)	147,505,410
D2	Arazi ıslahı (örn: sıvı veya çamur atıkların toprakta biyolojik bozulmaya uğraması vs.)	0
D3	Derine enjeksiyon (örn: pompalanabilir atıkların kuyulara, tuz kayalarına veya doğal olarak bulunan boşluklara enjeksiyonu ve benzeri)	0
D4	Yüzey doldurma (örn: Sıvı yada çamur atıkların kovuklara, havuzlara ve lagünlere doldurulması ve benzeri)	0
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama ve benzeri)	133,150,541
D6	Deniz/okyanus hariç bir su kütesine boşaltım	0
D7	Deniz yatakları dahil deniz/okyanuslara boşaltım	0
D8	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen biyolojik işlemler	0
D9	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	1,725,315
D10	Yakma (karada)	227,345,311
D11	Yakma (deniz üstünde)	0
D12	Sürekli depolama (bir madende konteynırların yerleştirilmesi ve benzeri)	850,000
D13	D1 ile D12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulmadan önce harmanlama veya karıştırma	0
D14	D1 ile D13 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulmadan önce yeniden ambalajlama	0
D15	D1 ile D14 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atığın üretildiği alan içinde geçici depolama (ara depolama tesisleri ve toplama işlemi hariç)	1,065,181

Çizelge 54–2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (Kg)
Geri Kazanım (R)	639,258,163,00
Bertaraf (D)	511,641,758,00

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

Mücbir sebeplerden dolayı son yıla ait veriler tabloda yer almamıştır.

Çizelge 55–2022 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
KAPTAN DEMİR ÇELİK END. VE TİC. A.Ş. (M.EREĞLİSİ ŞUBE	-	134.935	R_AHM

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde kömürle çalışan termik santral mevcut değildir.

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

İlde sanayi kuruluşları ve belediyenin sanayi/evsel/ kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları lisanslı tesisler tarafından bertaraf edilmektedir.

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ve endüstriden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi ile ilgili bilgiler Bölüm B.7.2’de daha ayrıntılı olarak işlenmiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlde “Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalardan söz edilerek aşağıdaki çizelgeler oluşturulmalıdır.

Çizelge 56 – 2024 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı

(Atık Beyan Sistemi, 2024)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	ton/yıl	Yakma	Sterilizasyon + Düzenli Depolama	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi			X		1.712.091	2.585	1.709.506		X	Tekirdağ

Çizelge 57 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	932.5	913.6	944.5	1,265	1.541	1.700

C.14. Maden Atıkları

İlimizde madencilik faaliyetleri sonucunda oluşan atıklar (bitkisel toprak, harfiyat toprağı, pasa vb. atıklar) maden sahalarının doldurularak tekrardan tarım amaçlı kullanımı için kullanılmaktadır. Doğaya yeniden kazandırma planı çerçevesinde söz konusu atıklar madencilik faaliyetleri boyunca uygun alanlarda depolanmaktadır. Söz konusu atıkların çevreye zarar vermeden depolanması ve maden sahalarının tarım amaçlı kullanıma uygun hale getirilmesi amacıyla kullanımı Müdürlüğümüz denetimlerinde incelenmektedir. İlimizde 12 adet firmanın Maden Atık Yönetim Planı uygun bulunmuş olup, mayep.csb.gov.tr adresinde yer alan uygulamaya kayıt edilmiştir. Ayrıca 6 adet firmaya inert maden atıkları depolama izin belgesi düzenlenmiştir.

Çizelge 58 –2024 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

İşlenen Cevherin Adı	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı
-	-	-	-	-

	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilitasyon Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)
2024	13	7	-	-

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Çizelge 59 – 2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (1. Sınıf)	-
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (2. Sınıf)	1
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (3. Sınıf)	4
Atık Yakma ve Beraber Yakma	2
Biyobozunur Atık İşleme-Mekanik Ayırma	-
Biyobozunur Atık İşleme-Biyokurutma	-
Biyobozunur Atık İşleme-Biyometanizasyon	1
Biyobozunur Atık İşleme-Kompost	-
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	36
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	17
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Tesisleri	1
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	154
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	3
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Yeniden Kullanıma Hazırlama Tesisi	-
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Transfer Noktaları	-
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	?
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	1
Atık Yağ Transfer Noktaları	-
PCB Arındırma Tesisleri	-
Toplama Ayırma Tesisi	83
1. Tip Toplama Ayırma Tesisi	7
2. Tip Toplama Ayırma Tesisi	9
3. Tip Toplama Ayırma Tesisi	12

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi
Ambalaj Bilgi Sistemi

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluşta bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

2024 yılında, BEKRA bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri Çizelge 60’de yer almaktadır.

Çizelge 60 – 2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(Bekra Bildirim Sistemi,2024)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	10
Üst Seviye	18
TOPLAM	28

2024 yılında yapılan çevre denetimlerinde BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayıları Çizelge 61’de yer almaktadır.

Çizelge 61 – 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	4
Üst Seviye	4
Kapsam Dışı	81
TOPLAM	89

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Bekra bildirim sistemine 1295 adet tesis bildirimde bulunmuş olup, bunlardan 18 adedinin üst seviye kuruluş, 10 adedinin alt seviye kuruluş, 1267 adedinin ise kapsam dışı tesis olduğu görülmüştür.

İlimizde 2022 yılından itibaren planlı Bekra denetimleri yapılmakta olup, Entegre Çevre Bilgi sisteminde yer alan e-denetim uygulamasında her yıl Bekra Denetim Programı oluşturulmaktadır. Müdürlüğümüzce 2024 yılı içerisinde 4 adet alt seviyeli, 4 adet üst seviyeli, 2 adet kapsam dışı tesis olmak üzere toplam 10 adet kuruluşta planlı bekra denetimi gerçekleştirilmiştir.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi ve E-Denetim Uygulaması

D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI

D.1. Piyasa Gözetimi Ve Denetimi (PGD)

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 62–2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

	PGD Sayısı (Adet)	PGD Miktarı (Ton)	İdari Yaptırım Miktarı (TL)
İl Müdürlüğü	42	684.976,126	0
Yetki Devri Yapılan Kurum	0	0	0

D.2. Sonuç Ve Değerlendirme

2024 yılında Müdürlüğümüzce İlimizde 684.976,126 mTon'u temsilen 42 adet yerli ve ithal katı yakıt numunesi uygunluk için alınmış olup, 611.016,126 mton'u temsilen 39 adet ithal katı yakıt ve 3 adet 73.960 m ton'u temsilen yerli katı yakıt numunesi uygunluk için alınmıştır.

Ayrıca; 11.09.2020 tarih ve 21 no'lu İl Mahalli Çevre Kurulu Kararı (MÇK) ile onaylanarak yürürlüğe giren "Tekirdağ Temiz Hava Eylem Planı"ında; ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğın azaltılmasına yönelik eylem planları arasında yer alan *"İ01-İl Genelinde doğalgaz altyapısı bulunan yerlerde, kamuya ait tüm hizmet binalarında ve lojmanlarda, doğalgaz dönüşümünün tamamlanarak kömür kullanımının 2024 yılına kadar sonlandırılması"* eylemi kapsamında, kömür kullanımının kamu binalarında bahse konu MÇK'da belirtilen tarihe kadar sonlandırılması hususu İlimizde yer alan bütün resmi kurumlara 05.12.2023 tarihli ve 8320142 sayılı Müdürlüğümüz yazısı ile iletilmiş olup; 2024 yılı itibari ile İlimiz genelinde kamu binalarında kömür kullanımı kalmamıştır.

Kaynaklar

-Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

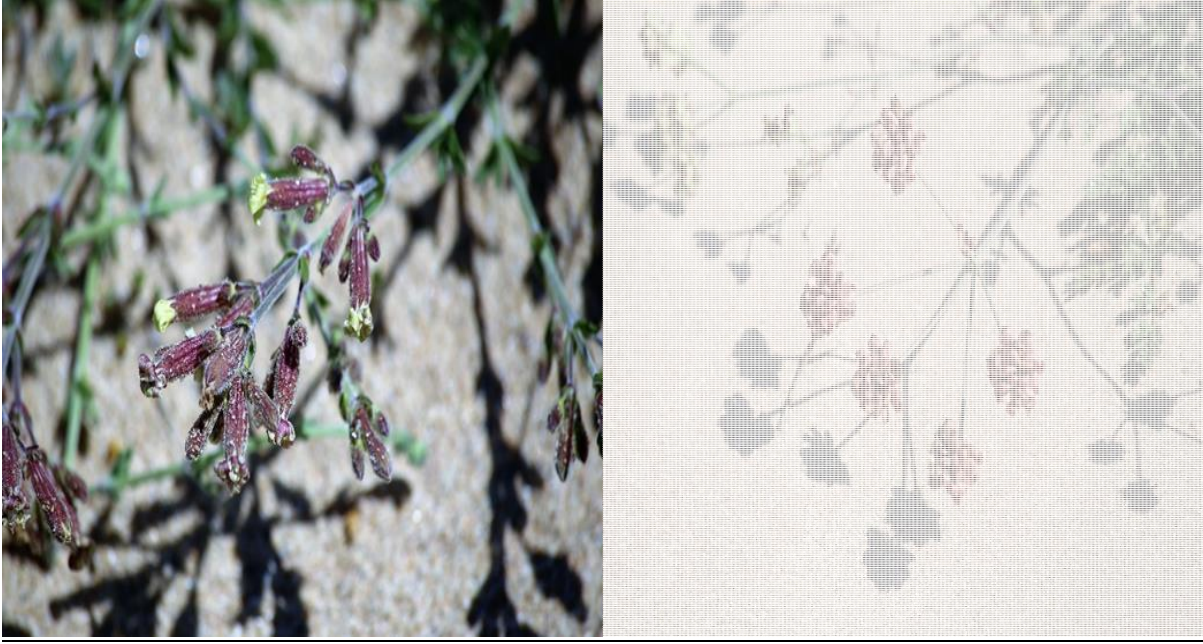
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Tekirdağ İli'nin Karasal Biyolojik Çeşitlilik ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme çalışmaları sonucu; 730 arazi 361 literatürden olmak üzere 1091 bitki, 20 memeli, 218 kuş, 22 iç su balık, 16 sürüngen, 9 amfibi, 1032 omurgasız ve 263 tohumuz bitki türü olmak üzere toplam 2671 tür tespit edilmiştir. Ayrıca biyolojik çeşitliliğin diğer basamakları olan ekosistem çeşitliliği ile ilgili 7 temel makro ekosistem ve 33 farklı EUNIS habitat tipi kaydedilmiştir.

E.1. Flora

Tespit edilen endemik flora türleri;

Türkçe Adı	Bilimsel Adı
Su Papatyası	<i>Tripleurospermum hyrgophyllum</i>
Ağca Kavağı	<i>Taraxacum turcicum</i>
Zarif Kangal	<i>Cirsium baytopae</i>
Kulindor	<i>Centaurea hermanni</i>
Kum Belumotu	<i>Asperula littoralis</i>
Ümraniye Çiğdemi	<i>Crocus pestalozzae</i>
Istıranca Nakılı	<i>Silene thymifolia</i>
Kilyos düğmesi	<i>Centaurea kilaea</i>
Ebülmülük	<i>Achillea multifida</i>
Kedi Kışnişi	<i>Ferulago macrosciadia</i>
Kıl Kuyruk	<i>Ferulago humilis</i>

Resim 3: İstiranca Nakılı-*Silene thymifolia*

E.2. Fauna

Tespit edilen endemik/CR kategorisinde fauna türleri;

Türü	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Endemik	CR Kategorisinde (IUCN)
Kuş	Anadolu sıvacısı	Sitta krueperi	X	
Balık	Yılan Balığı	Aguilla anguilla		X

Resim 4: Anadolu sıvacısı – *Sitta krueperi*

E.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

E.3.1. Ormanlar

İldeki orman varlığının ilçelere dağılımı tabloda gösterilmiştir.

İLİ	İLÇESİ	ORMAN ALANI (Ha.)	ORMAN DIŞI ALANI (Ha.)	İLİN ORMAN %'Sİ
TEKİRDAĞ	Malkara	25.560	93.914	20
	Hayrabolu	4.072,9	100.748,7	4
	Şarköy	28.261,9	22.110,8	54
	Süleymanpaşa	19.749,4	88.133,1	21
	Muratlı	1.009	41.691	2,5
	Çerkezköy	2.832,5	8.629	25
	Kapaklı	5.123	13.077	28
	Çorlu	2.426	42.984,6	5
	Ergene	0	41.800	0
	Marmara Ereğlisi	0	17.500	0
	Saray	26.830	47.263	36
İL TOPLAMI		114.864,7	515.476,2	18

İldeki toplam 114.864,7 Ha. Orman alanının 93.045,00 Ha'ı verimli, 21.819,70 Ha.'ı verimsiz ormanlardır. Verimli orman alanları, toplam orman alanının % 81 'ini oluşturmaktadır.

İlin kuzey bölümünde yer alan ormanlar daha çok yapraklı ağaçlardan oluşmakta olup, Meşe, Kayın asli ağaç türlerinin hakim olduğu verimli ormanlardır. İlin güney bölümünde ise meşe, gürgen, ıhlamur, akça ağaç vb. yapraklı ağaçlar ile büyük kısmı ağaçlandırma yoluyla gelen kızılçam, karaçam, fıstıkçamı ağaçlarından oluşan ibrelili türler bulunmaktadır..

E.3.2. Milli Parklar

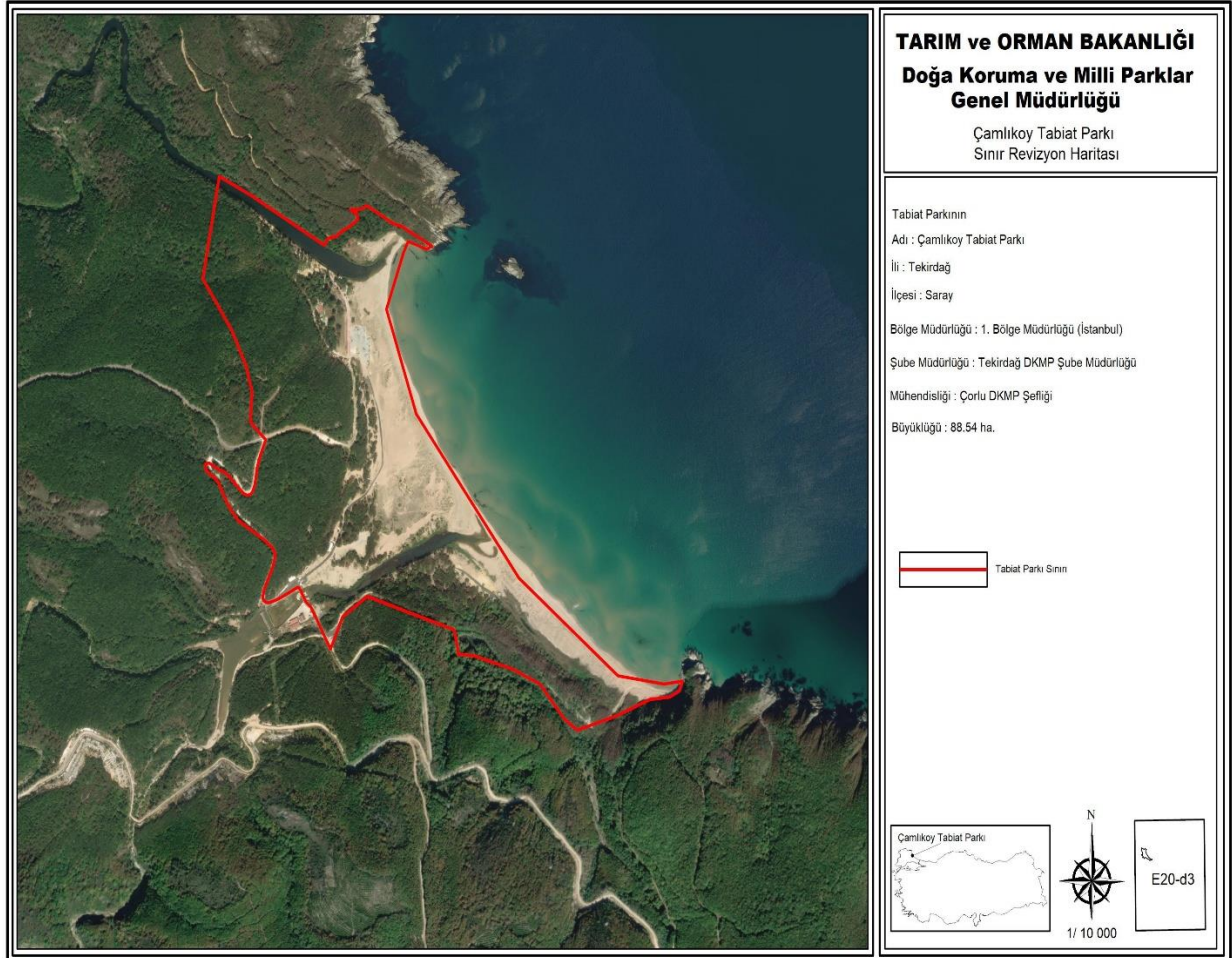
Tekirdağ İli'nde 2873 sayılı kanun kapsamında tescil edilmiş Milli Park bulunmamaktadır.

E.3.3. Tabiat Parkları

Tekirdağ İli sınırları dahilinde; Saray İlçesi, Kastro Mevkii'nde Çamlıkoy Tabiat Parkı ve Şarköy İlçesi, Uçmakdere Mahallesi ile Süleymanpaşa İlçesi, Yeniköy Mahallesi hudutları içerisinde Kartaltepe Tabiat Parkı olmak üzere toplam iki adet Tabiat Parkımız bulunmaktadır.

Saray İlçesi'nde yer alan Çamlıkoy Tabiat Parkının sahası 88,54 Ha büyüklüğündedir. Sahanın onaylı gelişme planı mevcuttur.

Çamlıkoy Tabiat Parkı bitki örtüsü ve florası: Bölgede ağaç ve çalılardan; Karaçam, Macar Meşesi, Saçlı Meşe, Doğu Gürgeni, Kara Gürgen, Dışbudak, Kayın, Akçaağaç, Ihlamur, Kızılağaç, Menengiç, Ardiç, Kocayemiş, Funda, Alıç, Yabani Muşmula, Ahlat, Kuşburnu, Böğürtlen, otsu türlerden; Orman Sarmaşığı, Papatya, Hindiba, Uyuz Otu, Sütlegan, Ayrik Otu, Çiğdem, Sinir Otu, Sığır Kuyruğu, Yapışkan Otu, Çuha Çiçeği, Menekşe vs. bulunmaktadır. Alanda bulunan kumul, zengin bitki çeşitliliğine sahiptir. Kasatura kumulları olarak bilinen bu kumullarda; *Asperulla littoralis*, *Centaurea kilea*, *İsatis arenaria*, *Linum tauricum* ssp., *Bosphori*, *Silena sangaria* gibi endemik kumul bitkileri bulunmaktadır. (Kaynak: Türkiye'nin Kuzey Kumullarının Korunmasına Dair Rapor)

Süleymanpaşa ve Şarköy ilçe sınırlarında yer alan 254,00 Ha saha, 06.02.2014 tarihinde Kartaltepe Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Sahanın Gelişme Planı mevcuttur.

Kartaltepe Tabiat Parkı bitki örtüsü ve florasında, orman vejetasyonu bulunmaktadır. Bu vejetasyonda kayın, meşe, gürgen, dişbudak, akçaihlamur, kocayemiş, süpürge çalısı, eğrelti, orman sarmaşığı, katır tırnağı, böğürtlen, ardıç, yemişgen, çayır otları bulunmaktadır.

E.4. Çayır ve Mera

4342 Sayılı Mera Kanunu kapsamında ilimizde tespit, tahdit ve aplikasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Aplikasyon sonucu ilimizin toplam mera varlığı 334.864 dekadır.

Tahsis, mera ıslah ve amenajman çalışmaları ağırlıklı olarak yürütülmektedir. Ekonomik mera varlığına sahip mahallelerde mera yönetim birlikleri kurularak meraların daha etkin kullanılması çalışmaları yapılmaktadır. Çalışmalarımız ilimiz mera komisyonu marifetiyle yürütülmektedir.

2024 yılı sonu itibarıyla mera tespit, tahdit ve tahsis çalışmalarımız tamamlanmıştır. 283 mahallemizde mera, 137 mahallemizde mera yönetimi birliği kurulmuştur.

Mera Varlığımız

İlçeler	Çayır-Mera (da)	Yüzde (%)
Hayrabolu	98.801	30
Malkara	78.822	24
Süleymanpaşa	43.019	13
Saray	34.744	10
Ergene	21.437	6
Muratlı	28.942	9
Çorlu	8.188	2
Kapaklı	7.785	2
Çerkezköy	4.920	1
Marmaraereğlisi	4.569	1
Şarköy	3.637	1
Toplam	334.864	100,00

Hazırlamış olduğumuz Mera Islah ve Amenajman Projelerimizle 35 mahallemizde toplam 84.934 dekar alanda meralarımızda ıslah çalışmaları tamamlanmıştır. Bununla birlikte halen 8 mahallemizde toplam 18.996 dekar alanda ıslah çalışmalarımız devam etmektedir.

Alternatif Yem Bitkisi Silajlık Sorgum Projesi; 11 ilçede 1650 dekar alanda 60 üretici ile 2'ci ürün Silajlık mısır yerine su tüketimi azaltmak amacı ile uygulanmıştır. Silajlık mısıra göre yarı yarıya daha az su tüketimiyle çiftçilerimiz tarafından benimsenmiş ve projenin ileriki yıllarda devam etmesi yönünde değerlendirme yapılmıştır.

Hazırladığımız projelerde;

1. Proje süresi bittikten sonra gerekli çalışmaların kontrolümüz altında devam ettirilmesi,
2. Merada bulunan mevcut bitki örtüsünün çeşitliliğinin ve yem kalitesinin artırılması ile bölgenin ekolojik dengesinin korunarak biyolojik hayatın sürdürülebilirliğine katkı verilmesi,
3. Münavebeli otlatma düzeninin sağlanarak mera verimliliğinin artırılması ve işletiminin sürdürülebilirliğinin tesisi,

4. Yem değeri olmayan ve hayvan sağlığı için zararlı olan bitkilerin meradaki varlığının asgari düzeye indirilmesi,
5. İşlemeli tarım alanlarında tek ve çok yıllık yem bitkileri üretimi arttırılarak hayvancılığın kaliteli kaba yem ihtiyacının karşılanması ve toprak ıslahına katkı verilmesi,
6. Mera ıslahının ve işletiminin ilimizde teşvik edilmesi, alınan sonuçların diğer Mahallelere duyurularak konunun bölgemizde yaygınlaşmasının sağlanması,
7. Hayvancılıkla istihdam yaratılarak göçün önlenmesi, ülkemizin hayvancılığının gelişimine, hayvansal ürün ihtiyacının karşılanmasına destek verilmesi,
8. Projede görev yapacak teknik eleman, hayvan sahipleri ve çobanlar eğitime tabi tutularak mesleki teknik bilgi düzeylerinin yükseltilmesi, amaçlanmaktadır.

Yapmış olduğumuz proje çalışmalarında; Namık Kemal Üniversitesi Tarla Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof Dr. Cana ŞEN hocamızdan teknik destek alınmaktadır. Buna göre meralarımızın genel olarak mevcut durumları teknik yöntemlerle etüd edilmektedir.

Bitki İle Kaplı Alan Durumu Değerlendirme

Sıra No	Parsel No	Otsu Bitkilerle Kaplı Alan (%)	Çalılarla Kaplı Alan (%)	Taşlık Alan (%)	Çıplak Alan (%)
1.	0/220	85	15	5	5
2.	0/2223				
3.	0/2242				
4.	0/2381				
5.	0/2410				

Mevcut Bitki Örtüsünü Oluşturan Türler

Parsel No	Azalıcı Bitki Türleri (%) ve İsimleri	Çoğalıcı Bitki Türleri (%) ve İsimleri	İstilacı Bitki Türleri (%) ve İsimleri
Tüm Parseller	<i>Chrysopogon gryllus</i> (15) <i>Lolium perenne</i> (3) <i>Dactylis glomerata</i> (8)	<i>Vicia sativa</i> (4) <i>Trifolium subterraneum</i> (2) <i>Festuca ovina</i> (10)	<i>Eryngium bithynicum</i> (5) <i>Rumex acetosella</i> (5) <i>Vulpia ciliata</i> (15) <i>Thymus sp.</i> (10) <i>Achillea millefolium</i> (11) <i>Taraxacum officinale</i> (12)

Lup yöntemi ile tespit edilmektedir. Projelerimizde meralarımızda otlayan hayvan sayıları tespit edilerek mevcut otlatma kapasitesine ulaşılmaktadır. Yaptığımız projelerimizde 240 gün otlatma süresi 180 güne indirilmek suretiyle yararlanılabilir yem miktarı 50 kg /da'dan 200 kg/da'a çıkartılması suretiyle meralarımızda otlayan hayvan sayılarının da artırılması sağlanmaktadır. Böylelikle mahalle meralarımızdaki kaliteli kaba yem miktarlarında artışlar sağlanmaktadır. Meralarımızdaki kaba yem açığı da bu sayede azaltılmış olmaktadır. Ayrıca proje yapılan alanlarda mahalli imkanlarla yem bitkisi üretimi teşvik edilerek mevcut meradan gelen kaba yem ihtiyacına ek olarak hayvan beslenmesinde önemli katkılar sağlanmaktadır

E.5. Sulak Alanlar

Melen Gölü Sulak Alanı 19.09.2023 tarihli ve 11200688 sayılı Makam Olur'u ile onaylanmıştır.

Melen Gölü, Ganos Dağı üzerinde bulunan, sığ ve küçük bir doğal göldür. Melen Gölü'nün yer aldığı havza bölümü, Ganos Dağlarının üzerinde olması nedeniyle denizden yüksek rakıma sahip dağın yüksek kesimlerinde bulunan düzlüklere sahiptir. Melen Gölü, mevsimsel yağışlara bağlı olarak genişliği değişen, büyük oranda çayırılık-bataklık karakteri taşıyan ve çamur düzlükleri ve ormanla ile çevrilidir. En fazla 945 metreye yükselen tepelerle çevrili Göl'ün yakın çevresinde orman arazisi ve meralar bulunmaktadır. Etrafında çok fazla yerleşimin olmaması su kuşlarının konaklaması, yaban hayvanlarının su ihtiyacının giderilmesi için oldukça uygun ortam sunmaktadır. Bu özellikler kuşlar ve memeli yaban hayvanlarının bölgede konaklaması için uygun ortam sağlamasından dolayı önemlidir.

E.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

E.6.1. Tabiat Anıtları

Tekirdağ İli Sınırları içerisinde Tabiat Anıtı bulunmamaktadır.

E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

Tekirdağ İli Sınırları içerisinde Tabiat Koruma Alanı bulunmamaktadır.

E.6.3. Anıt Ağaçlar

Yaş, çap ve boy itibarıyla kendi türünün alışılmış ölçüleri üzerinde boyutlara sahip olan, yöre folkloründe, kültür ve tarihinde özel yeri bulunan, doğal ve uzun ömre sahip olan ağaç olması itibarıyla koruma altına alınmaktadır.

İlimizde tescilli 32 adet anıt ağaç bulunmaktadır.

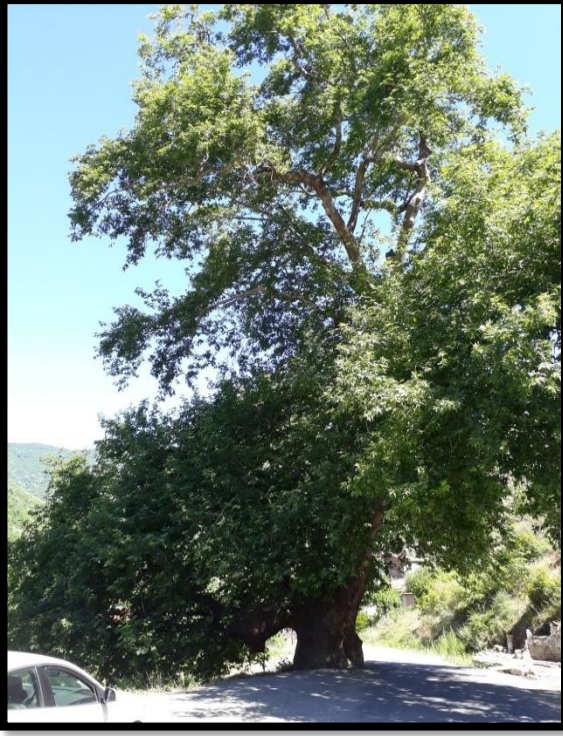
TEKİRDAĞ İLİ ANIT AĞAÇ ENVANTERİ BİLGİLERİ

NO	ALAN BİLGİSİ			ANIT AĞAÇ TÜRÜ	ANIT AĞAÇ TESCİL TARİH NO	BOYUTSAL ÖZELLİKLERİ			
	İLİ	İLÇESİ	MAHALLE / MEVKİİ			YAŞI	BOYU (m)	TEPE ÇAPI (m)	GÖVDE ÇAPI (cm)
1	TEKİRDAĞ	Şarköy	Mürefte Mahallesi (Hamam Önünde)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	19.09.1991 114	284	18,5	22	142
2	TEKİRDAĞ	Şarköy	Mürefte Mahallesi (Sağlık Ocağı Yanı)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	19.09.1991 114	244	24	25	147
3	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Gündoğdu Mahallesi YK. Anaokulu Bahçesi 151 Ada 5 Nolu Parsel	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	15.01.1992 1044	499	27	27	147
4	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ortacami Mahallesi Namık Kemal Caddesi 98 Ada	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	06.05.1992 1110	184	19	18	123
5	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Kumbağ Mah. Sütluce Manastırı Mevkii	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	24.02.1993 1344	719	23	24,5	200
6	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Girişi Muhtarın Kahvesi Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	234	21	18	108
7	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Güney Girişi Dere yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	244	21	18,5	124
8	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Köprü Üstü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	129	20	11,5	64

9	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Kasap Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	149	20	16	75
10	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Köy Meydanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	229	22	19	128
11	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Çoşkun Market Üst Kahve Önü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	184	15,5	7,3	94
12	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Kurtkan Kahve Önü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	214	19	17	109
13	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi 4no'lu Kahve Yanı Köşe	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	159	18	11,5	80
14	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Bayram Kasap Önü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	194	20	13	99
15	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Bakkal Önü Camii Karşısı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	329	21	17,5	170
16	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Cami Önü Çeşme Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	149	16,5	16,5	75
17	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Cami Arkası Kuzey Dere Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	274	18	17,5	135
18	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Kasap Bayram Sokağı 1.ağaç	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	179	19	18,5	90
19	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Su Kuyusu Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	144	18	11	70
20	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Köy İçi Çeşme Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	219	20	17,5	112
21	TEKİRDAĞ	Şarköy	Güzelköy Mahallesi Köy Camii Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993/1 429	219	23	21	137
22	TEKİRDAĞ	Şarköy	Uçmakdere Mahallesi Tekirdağ girişi	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993/1 429	524	25	24,5	255
23	TEKİRDAĞ	Şarköy	Güzelköy Mahallesi Köy Kahvesi Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	20.10.1993/1 579	234	20	23	147
24	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Yavuz Mahallesi 1461 Ada 179 Nolu Parsel	Dut Ağacı (Morus alba)	01.12.2000/6 516	--	9	13	118
25	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Barbaros Mahallesi 2538 Nolu Parsel İçinde Kocaçeşme Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	02.03.2001/6 721	169	19	16	101
26	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Yavuz Mahallesi 390 Ada 103 Nolu Parsel Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	12.05.2006/8 67	209	17	17	94
27	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 365 Ada 3 Nolu Parsel İçinde (Harf Devrim Heykeli Yanı)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/9 17	94	15	16	64
28	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 365 Ada 3 Nolu Parsel İçinde (Harf Devrim Heykeli Yanı)	Çitlembik (Celtis australis)	09.06.2006/9 17	69	15	14,5	65
29	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 366 Ada 2 Nolu Parselde (Rüstem Paşa Cami Avlusunda)	Çitlembik (Celtis australis)	09.06.2006/9 17	229	15	16,5	89

30	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 279 Ada 16 Nolu Parsel İçinde (Eski Cami Avlusunda)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/9 17	434	17	16,5	113
31	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ortacami Mahallesi 99 Ada 1 Nolu Parsel İçinde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/9 17	159	21	22	105
32	TEKİRDAĞ	Şarköy	Uçmakdere Mahallesi Şarap Fabrikasının Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/9 17	184	21	21,5	142

Resim 5: Tescilli Anıt Ağaçlar Doğu Çınarı (*Platanus orientalis*) / Şarköy -Süleymanpaşa İlçesi, (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

Tekirdağ İli Sınırları içerisinde; 05.11.2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 4758 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmiştir.

Ekolojik önemi olan bu alanlarda doğal süreçlere yapılacak aşırı müdahaleler, telafisi mümkün olmayan tahribatlara, hassas habitatların parçalanmasına, habitata bağlı flora ve fauna ve ekosistemin zarar görmesine neden olacaktır.

KROKİ

MARMARA DENİZİ VE ADALAR ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ

İLİ : İSTANBUL - KOCAELİ - YALOVA - BURSA
BALIKESİR - ÇANAKKALE - TEKİRDAĞ

 MARMARA DENİZİ VE ADALAR ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ SINIRI

* Alana ait koordinat bilgileri www.says.gov.tr adresinde mevcuttur.

**4/11/2021 TARİHLİ VE 4758 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARININ EKİ
KARAR**

MADDE 1- (1) Kıyı kenar çizgisi esas alınarak hazırlanan ekli krokide sınırları gösterilen alan, Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiştir.

MADDE 2- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde 19/10/1989 tarihli ve 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır. İstanbul İli, Adalar İlçesi (Prens Adaları) ile Bahçesir İli, Erdek ve Marmara ilçeleri sınırlarındaki mevcut her ölçekteki plan, plan kararları ve projeler konusunda mezkûr Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yapılacak değerlendirme sonuçlanıncaya kadar herhangi bir uygulama yapılamaz.

MADDE 3- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde ilgili mevzuat hükümlerine göre çevrenin araştırılması, korunması ve izlenmesine ilişkin belirlenecek usul ve esaslar ile bunların yansıtıldığı planlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanır ve onaylanır. Söz konusu usul ve esaslar çerçevesinde bölgedeki faaliyetlerle ilgili tedbirlerin alınması, kontrolü ve izlenmesi yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aittir.

MADDE 4- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde bu Kararın yayımı tarihinden önce onaylı planlarına veya mevzuata uygun olarak ruhsatı alınmış ve inşaatı su basman seviyesinde tamamlanmış yapıların inşaatına ruhsat ve eklerine göre devam edilir.

MADDE 5- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde noktasal ve/veya yayılı olarak atık su deşarjları, debisine bakılmaksızın deşarj standartları sağlanarak yapılır.

MADDE 6- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde; harekât eğitim sahaları ile askeri yasak ve güvenlik bölgelerinde yürütülecek faaliyetler, Milli Savunma Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülür.

MADDE 7- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde; 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun, 14/4/1341 tarihli ve 618 sayılı Limanlar Kanunu, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 31/10/2012 tarihli ve 28453 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Limanlar Yönetmeliği ile belirlenen Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı veya liman başkanlıklarına verilen görev, yetki ve sorumluluklar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığıyla koordineli olarak yürütülür.

MADDE 8- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde su ürünleri istihsaline yönelik olarak 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunuyla Tarım ve Orman Bakanlığına verilen görev, yetki ve sorumluluklar Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülür.

MADDE 9- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- (1) Bu Karar hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

E.6.5. Doğal Sit Alanları

Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yer altında ve veya su altında bulunan korunması gerekli alan olarak ilimizde tescilli 7 tane doğal sit alanı vardır.

Çizelge 63: Tekirdağ İli Doğal Sit Alanları

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

SIRA NO	İLÇESİ	(MEVKİİ)	NEV'İ	TESCİL	
				TARİH	NO
1	Süleymanpaşa	İsmail Yazıcı Mesire Yeri Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	12.03.2021	509925
2	Süleymanpaşa	Kumbağ Mahallesi, Dut Limanı ve Sütluçe Manastırı Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	11.09.2020	191763
3	Çerkezköy Ergene	Veliköy Antik Su Yolu Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	15.04.2020	88178
4	Şarköy	Uçmaktdere Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	15.04.2020	88190
5	Şarköy	Kızılcaterzi Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	11.09.2020	191777
6	Saray	Kavacık Mahallesi, Güneşkaya Vadisi Mağaraları Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	15.04.2020	88175
7	Saray	Güngörmez Mahallesi, Galata Deresi Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	21.10.2019	246739

E.7. Sonuç ve Değerlendirme

Doğa korumanın en temel taşlarından biri olarak önemli yaşam alanlarının ve doğal kaynakların korunduğu, sürdürülebilir kalkınma stratejilerinin uygulandığı ve insan faaliyetlerinin kısıtlandığı veya tamamen yasaklandığı alanlar olarak tanımlanan korunan alanlar besin, içme suyu, balıkçılık ve ormancılık gibi insanların sosyal ve ekonomik refahı için gerekli doğal kaynakların korunmasını sağlarlar. Korunan alanlar olmaksızın dünyamızın sağlıklı bir geleceği olabileceğini düşünmek bile mümkün değildir.

Kaynaklar

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>

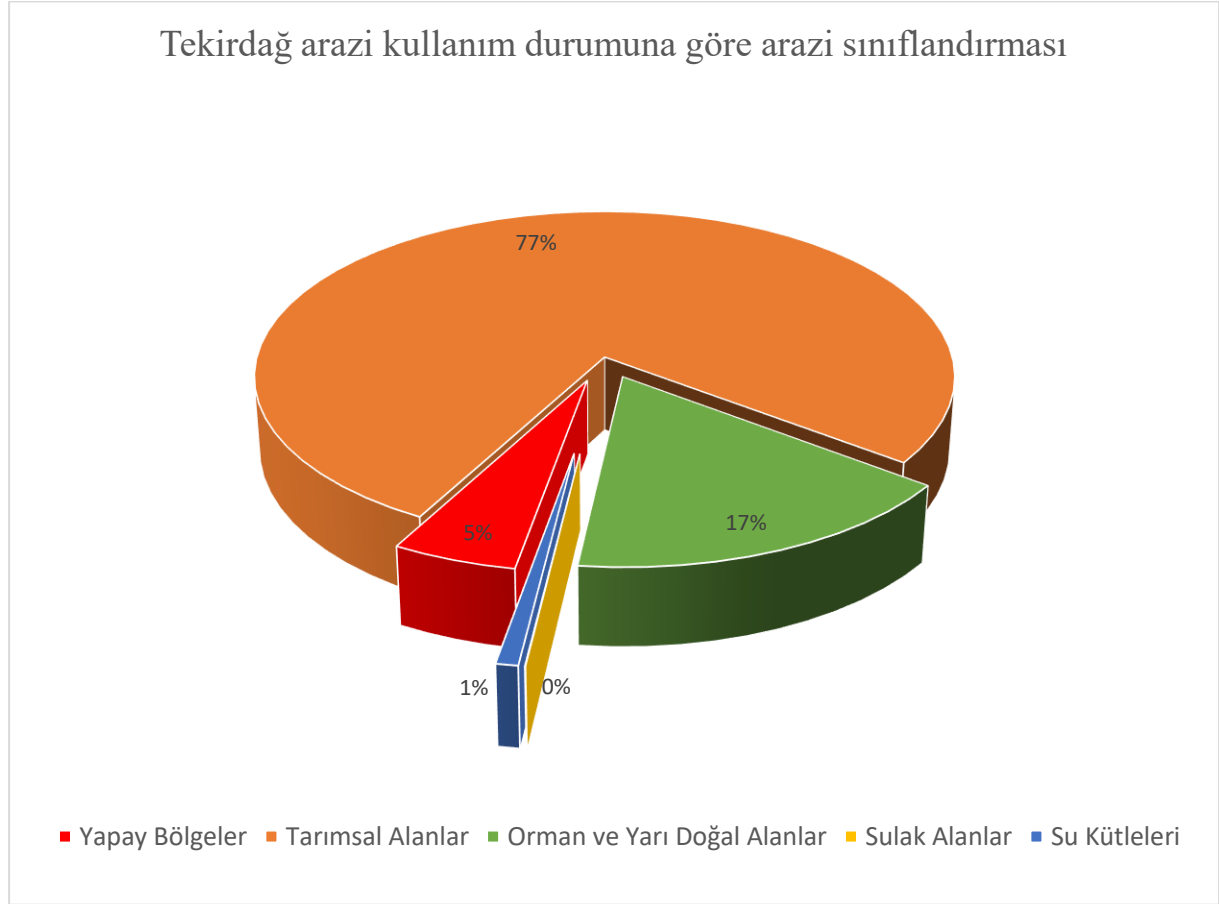
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>

<https://ockb.csb.gov.tr/>

F. ARAZİ KULLANIMI

F.1. Arazi Kullanım Verileri

Grafik 55 - Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması

(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

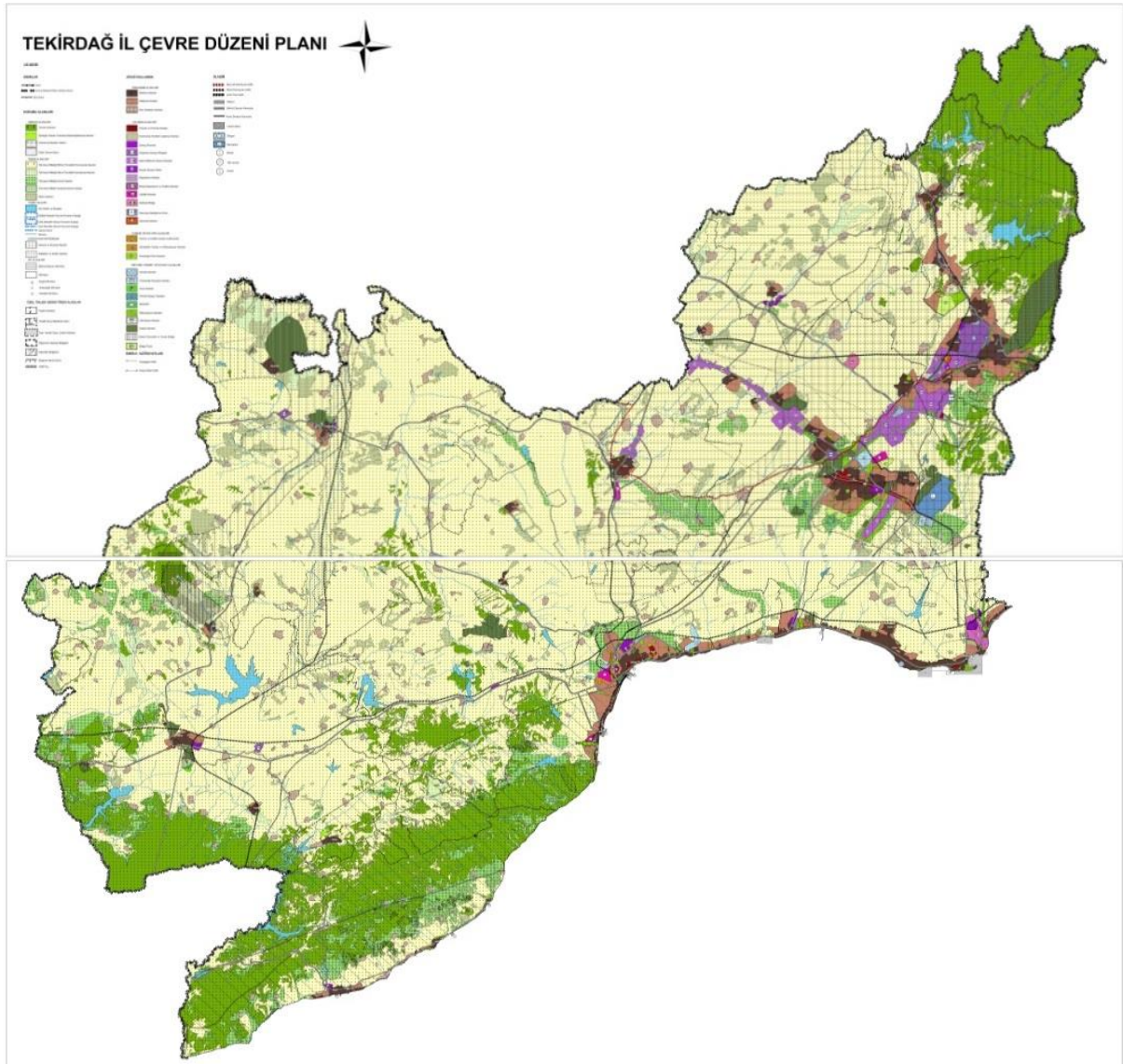
Çizelge 64– Arazi kullanım sınıflandırması

(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	15.809,11	2,55	25.384,19	4,10	28.389,38	4,59	30.093,74	4,86	31.613,83	5,11
2) Tarımsal Alanlar	493.629,88	79,76	483.887,82	78,19	478.745,19	77,35	480.780,68	77,68	479.116,59	77,41
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	107.052,42	17,30	106.951,95	17,28	108.814,57	17,58	103.198,76	16,67	102.675,94	16,59
4) Sulak Alanlar	125,38	0,02	110,42	0,02	134,16	0,02	141,07	0,02	141,07	0,02
5) Su Yapıları	2.280,67	0,37	2.563,07	0,41	2.814,14	0,45	4.683,21	0,76	5.350,04	0,86
TOPLAM	618.897,46		618.897,45		618.897,44		618.897,46		618.897,47	

- Demir-elik retimi,
- Ağır metal tuzu retimi,
- Petrokimya,
- Klor-alkali,
- Rafineri.

1/100.000 lekli Revizyon evre Düzeni Planına 31.12.2019 tarihinde eklenen ‘2.10.41’ plan notunda; “Planlama alanında, 4562 sayılı OSB Kanunu kapsamında ilan edilmiş OSB veya Islah OSB alanlarında doluluk %100 oranına ulaşıncaya kadar; OSB alanları dışındaki mevcut planlı sanayi alanlarında yeni sanayi yatırımlarına izin (ÇED, Ruhsat, Yapı Belgesi vb.) verilemez. Ancak OSB veya Islah OSB olarak ilan edilmiş alanlarda, ilgili OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı tarafından OSB’de talep edilen tesis için uygun büyüklükte parsellerin bulunmadığına ilişkin yazılı belgenin Bakanlığımıza sunulması durumunda, Valiliğin teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü ile mevcut planlı sanayi alanlarında yer seçimi yapılabilir.” hükmü gereği, OSB alanları dışında yapılması planlanan sanayi faaliyetlerine kısıtlama getirilmiştir.

Harita 8 - 1/25.000 lekli Tekirdağ İli evre Düzeni Planı (2011)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ İli Büyükşehir ve ilçe sınırları dahilinde yerleşim alanı içerisinde mevcut durum itibarıyla 11 İlçe ve bunlara bağlı mahalleleri ile yerleşim deseni temel yapısını oluşturmaktadır. Kırsal alanlardaki yerleşim yoğunluğu, yörenin tarıma dayalı toprak yapısı ile, yörede yer alan sanayi kuruluşlarının etkisi altında farklı yoğunluklar göstermektedir. Bu itibarla, bölge içerisindeki kırsal yerleşim alanlarında tarım topraklarının büyüklüğü içerisinde sırasıyla yer alan Malkara, Hayrabolu, Saray İlçeleri büyük yoğunluk göstermekte olup, Şarköy, Muratlı ve Marmara Ereğlisi İlçeleri sıralamayı takip etmektedir. Sanayi alanları Çorlu, Çerkezköy, Muratlı, Kapaklı, Ergene ilçelerinde yoğunlaşmıştır. 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı ‘2.10.41’ plan hükmüyle sanayi gelişiminin OSB alanlarında gerçekleşmesi sağlanmaya çalışılmaktadır.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024
- Tekirdağ Valiliği Resmi web Sitesi, 2024

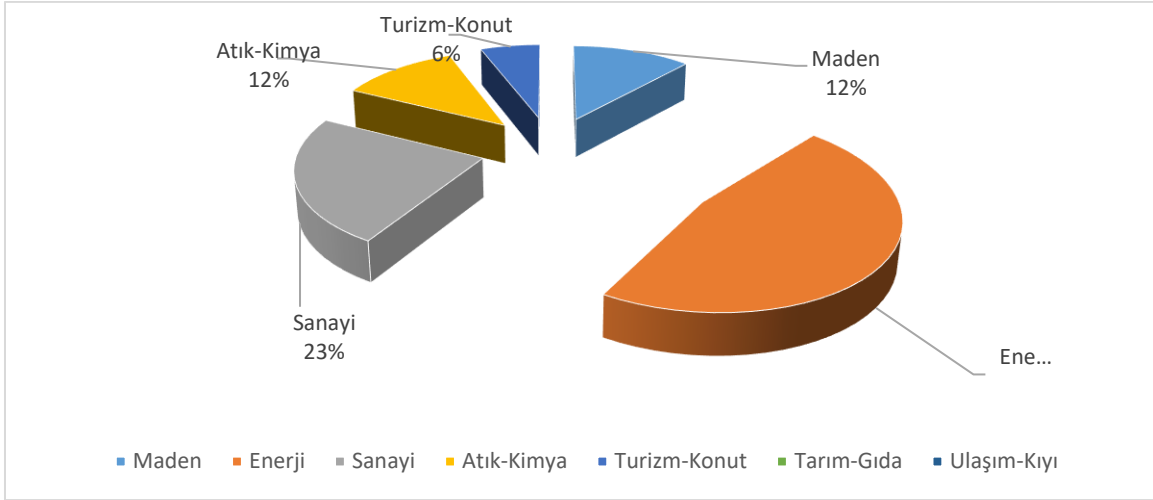
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

G.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge 65 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*

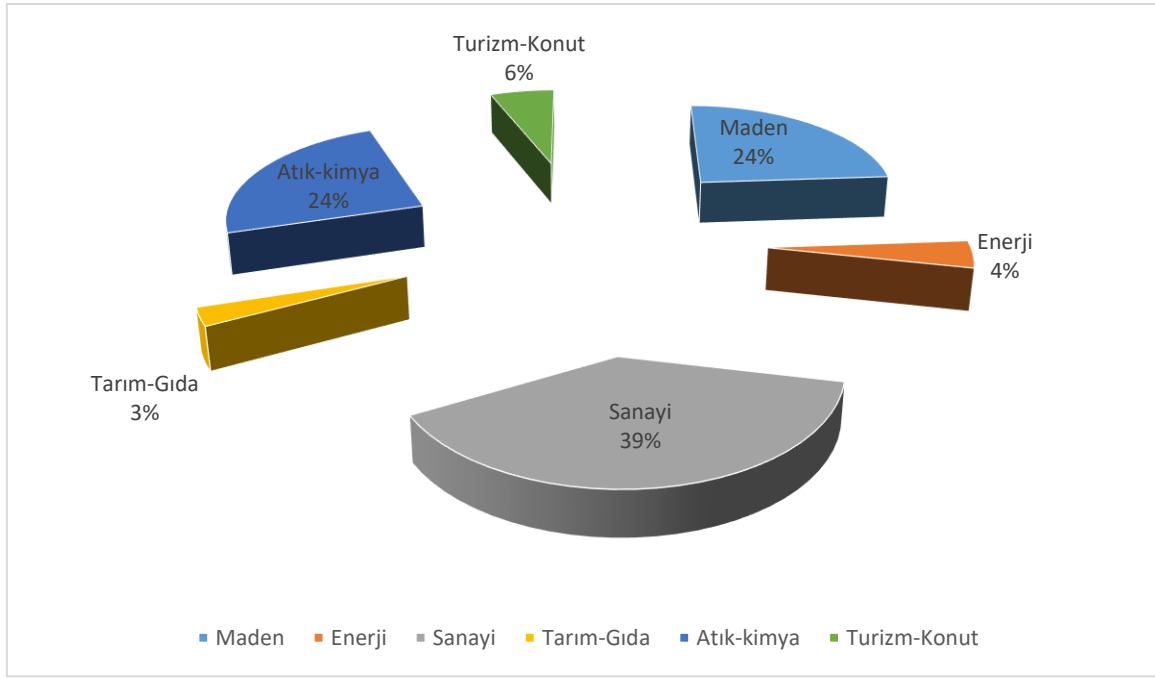
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	16	3	26	2	16	-	4	67
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	1	-	-	1
ÇED Olumlu Kararı	2	8	4	-	2	-	1	17
ÇED Olumsuz Kararı	-	-	-	-	-	-	-	-
İade/İptal	7	11	5	1	3	1	3	31

Grafik 56 –2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Grafik 57–2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Çizelge 66 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 05/2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda-Hayvancılık	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı-Eğitim	Turizm-Konut	TOPLAM
82	261	1.912	280	988	32	94	3.649

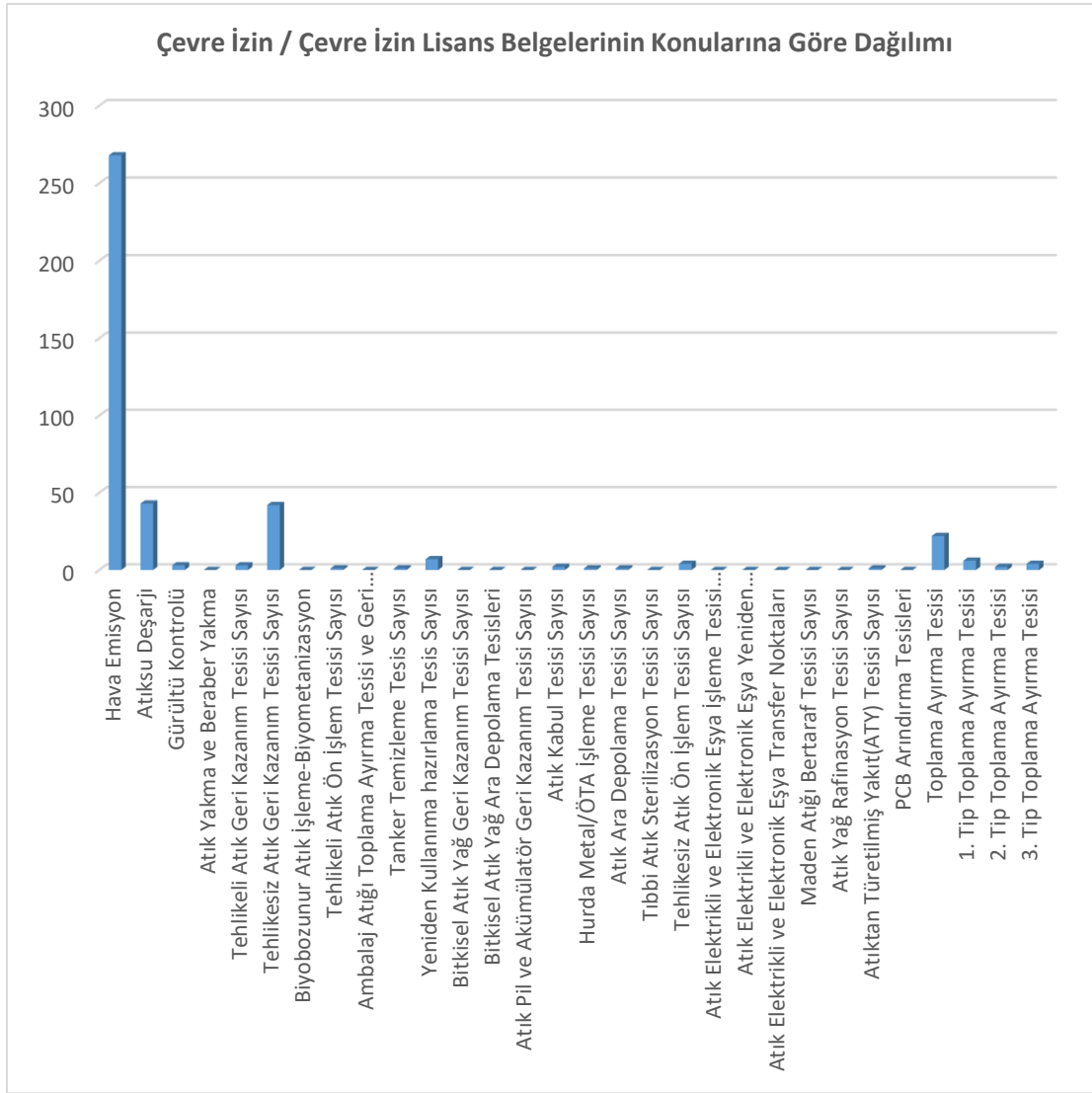
Çizelge 67 – 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 05/2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
87	24	47	8	30	7	5	208

G.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge 68-2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, yıl)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	53	159	212
Çevre İzin/Çevre İzni ve Lisans Belgesi	73	239	312
TOPLAM	126	398	524

Grafik 58 –2024 .yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(e-izin yazılımı, 2024 yılı)

G.3. Sonuç ve Değerlendirme

Müdürlüğümüz ve Bakanlığımız tarafından 2024 yılında, 212 işletmeye Geçici Faaliyet Belgesi, 312 işletmeye Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı verilmiştir. Bununla birlikte 67 işletmeye ÇED Gerekli Değildir, 1 işletmeye ÇED Gereklidir, 17 işletmeye ÇED Olumlu, 3649 işletmeye ÇED Muafiyet kararı verilmiş olup 31 başvuru iptal/iade edilmiştir.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-ÇED Yazılımı
- e-İzin Yazılımı

H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

H.1. Çevre Denetimleri

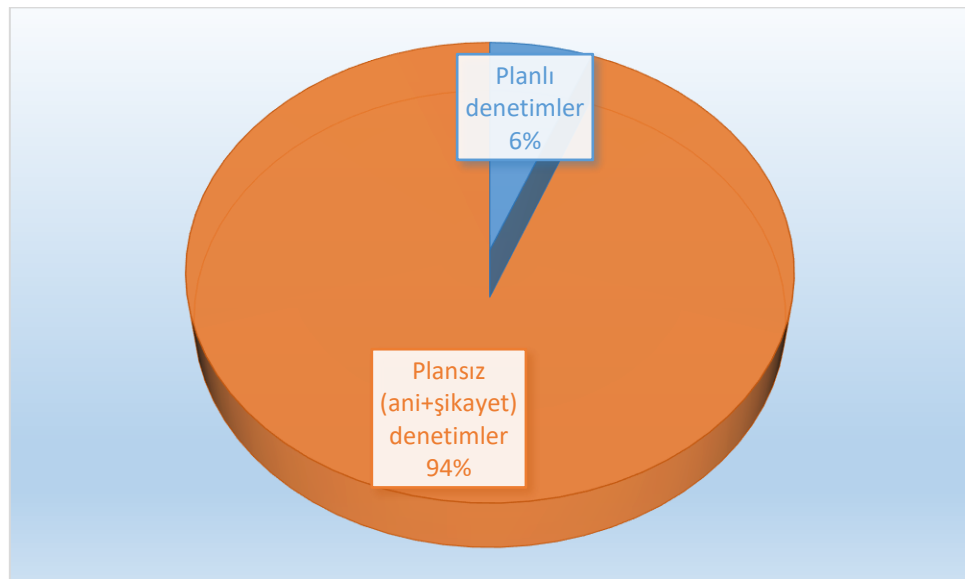
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, "ÇED Olumlu" kararına esas nihai ÇED raporunda veya "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izlemek amacıyla,
- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge 69 -2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	90
Plansız (ani+şikayet) denetimler	1415
Genel toplam	1505

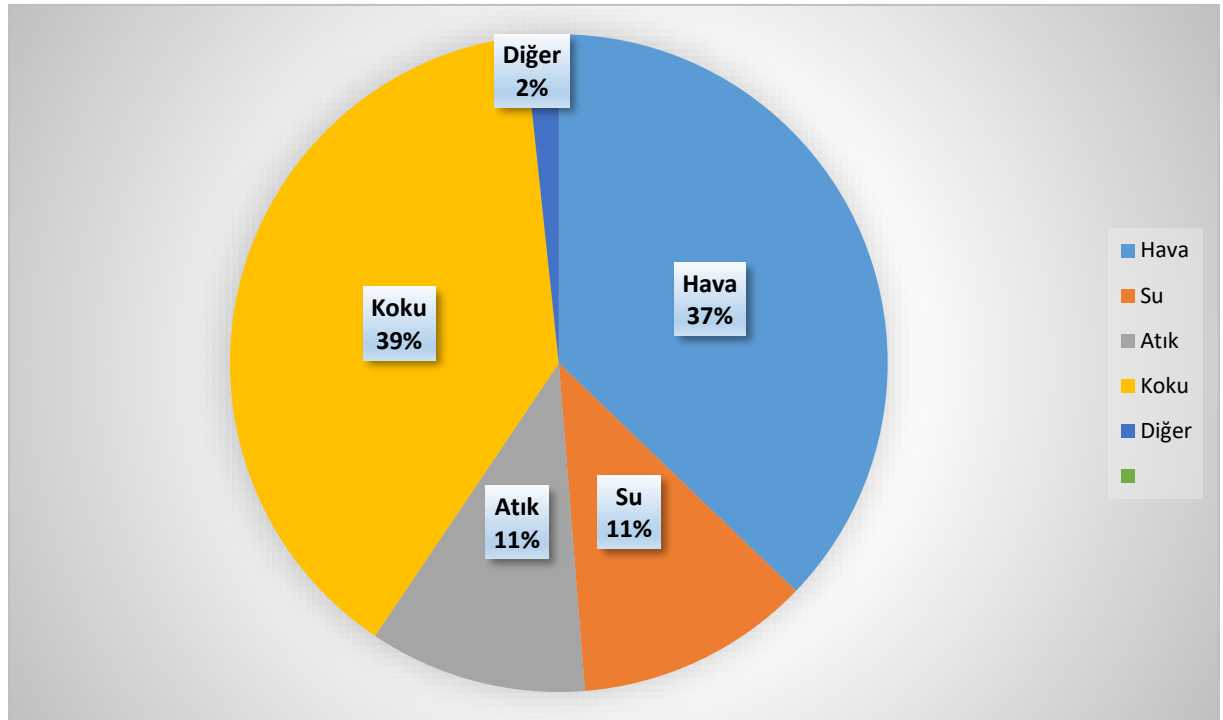
Grafik 59 – ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 70- 2024 yılında ÇŞİDİM'e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü ve e-denetim yazılımı 2024)

Şikâyetler	Hava	Su	Atık	Koku	Diğer	TOPLAM
Şikâyet sayısı	132	41	38	138	6	355
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	45	26	20	12	6	109
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	34,09	63,41	52,63	8,69	100	30,70

Grafik 60-2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı

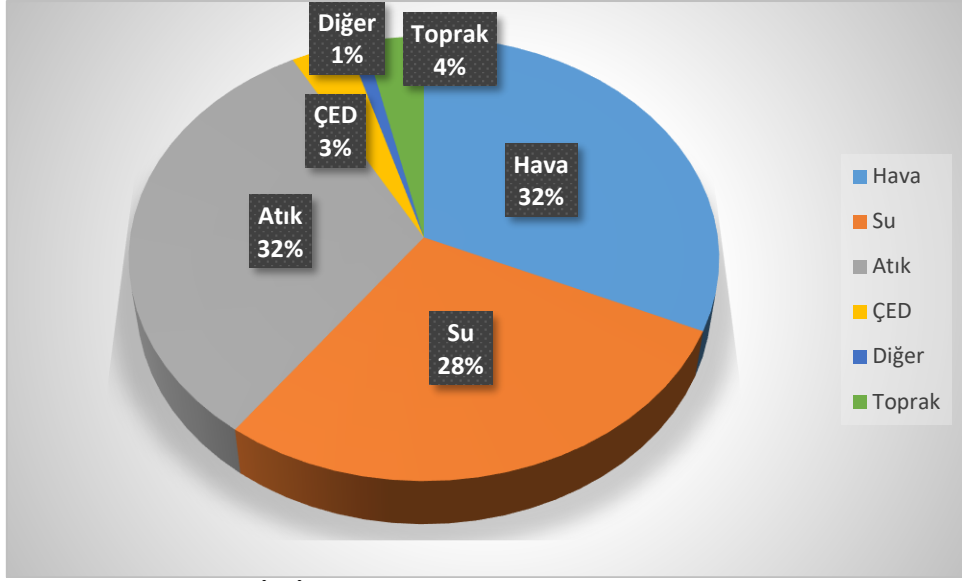
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

H.3. İdari Yaptırımlar

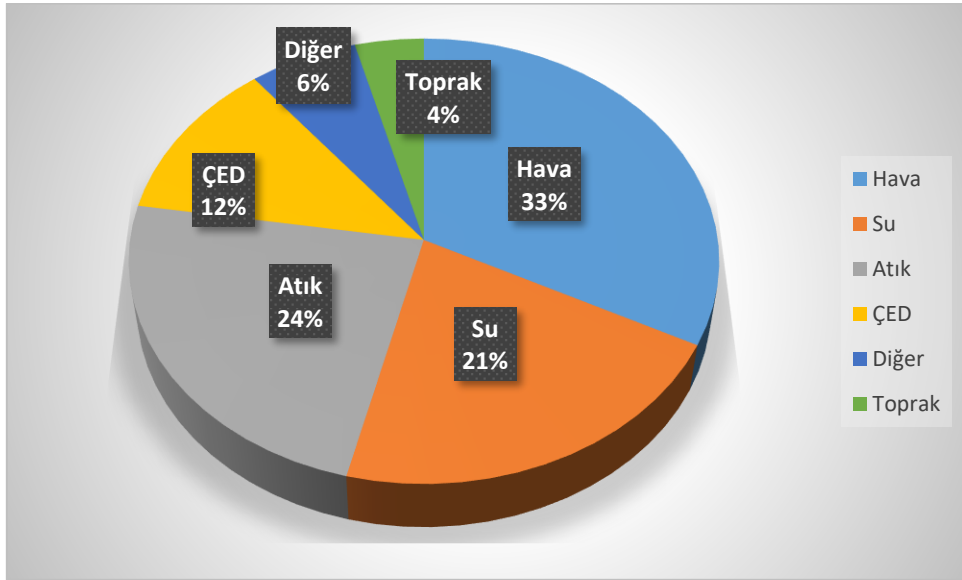
Çizelge 71 –2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

(e-denetim yazılımı, 2024)

	Hava	Su	Toprak	Atık	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	28.947.672,00	25.914.718,00	3.252.095,00	29.069.122,00	3.144.477,10	948.676,82	91.276.760,92
Uygulanan Ceza Sayısı	55	36	7	40	20	11	169

Grafik 61-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Grafik 62-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

2024 yılı içerisinde Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 27 tane işletmeye 11.08.1983 tarihli ve 18132 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 15. Maddesi ve 10.09.2014 tarihli ve 29115 resmi gazete sayılı Çevre İzin Lisans Yönetmeliği kapsamında faaliyet durdurma kararı alınmıştır.

15 işletmeye ise; 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'ne aykırılık gerekçesiyle faaliyet durdurma/kapatma kararı verilmiştir.

H.5. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 2024 yılı içerisinde yapılan denetimlerde; çevrenin kalkınma ile birlikte sürdürülebilirlik ilkesi bütününde gelecek nesillere bırakılması, bu kapsamda denetlenen kişi, kurum ve kuruluşlarda Çevre Mevzuatı bilincinin oluşturması hedeflenmektedir. Bu çerçevede; 2024 yılı içerisinde Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 1505 adet denetim neticesinde; 211 işletmeye 2872 Sayılı Çevre Kanunu kapsamında 91.276.760,92 TL idari para cezası ve faaliyet durdurma kararı verilmiştir.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-Denetim Yazılımı

I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI

Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydının kurulmasına ilişkin 18/1/2006 tarihli ve (AT) 166/2006 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmış olan Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Yönetmeliği 4 Aralık 2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

KSTK; belirli endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan kirleticilerin hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına ve arıtma, işleme vb. faaliyetler için atıksu aracılığıyla taşınmasına ve tehlikeli/tehlikesiz atıkların taşınmasına ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla tesisler tarafından gerçekleştirilecek raporlamaya dayanan envanterin uluslararası tanımıdır.

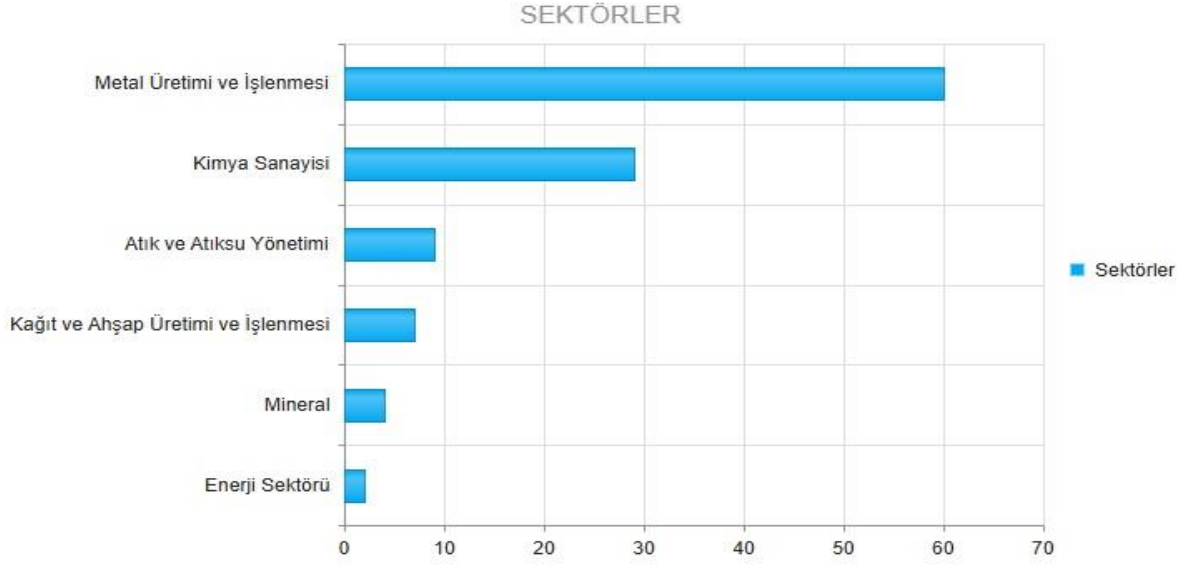
Yönetmelik, Ek-1 Faaliyetlerin Listesi'nde 9 Sektör altında sınıflandırılmış 65 endüstriyel faaliyet için kademeli olarak yürürlüğe girmekte ve 91 kirleticinin raporlanmasını kapsamaktadır. Yönetmeliğin yayımı tarihinde enerji ve metal sektörü; bir yıl sonra maden ve kimya sektörü; iki yıl sonra atık ve atıksu yönetimi ile kağıt ve ahşap sektörü, üç yıl sonra yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler ve diğer faaliyetler başlığı altında yer alan endüstriyel faaliyetleri gerçekleştiren tesisler KSTK Sistemine dahil olarak yıllık raporlamalarını kademeli olarak gerçekleştirmektedir.

Çizelge 72: Tekirdağ İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı

Tesisin Ana Faaliyetinin Dahil Olduğu Sektör	KSTK Tesis Sayısı
Enerji sektörü	2
Metal üretimi ve işlenmesi	60
Mineral/Maden sanayisi	4
Kimya sanayisi	29
Atık ve atıksu yönetimi	9
Kağıt ve ahşap üretimi ve işlenmesi	7
Yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	
Gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler	
Diğer faaliyetler	
TOPLAM	111

TESİSLERİN SEKTÖREL DAĞILIMI

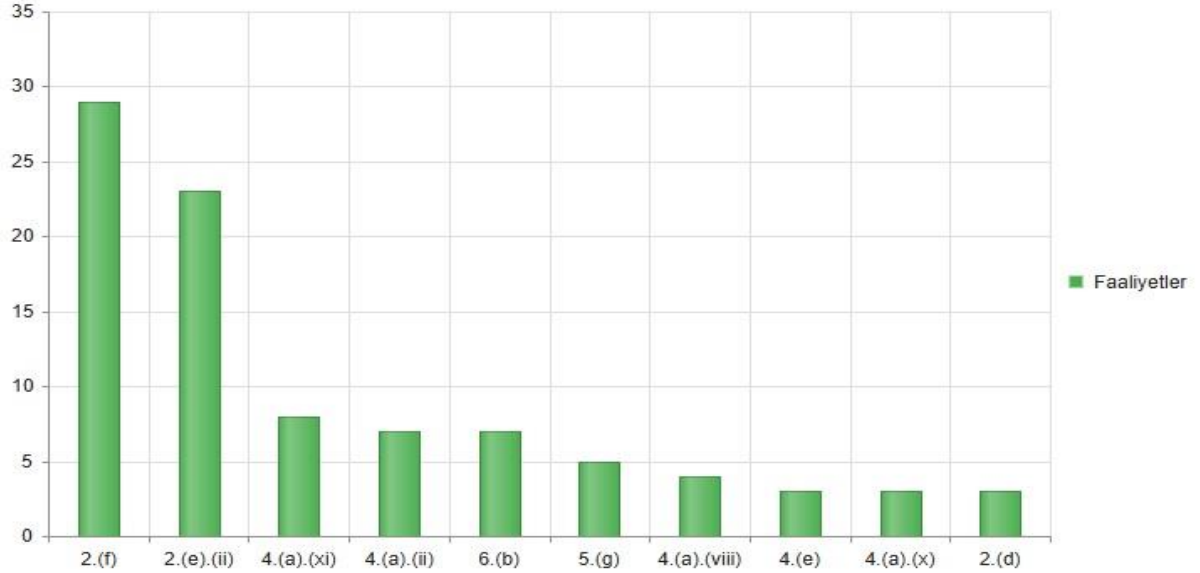
Tesisler arası durumuna göre sektörel dağılım

Grafik 63 – Tekirdağ İlnde Kirlетici Salm ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı

TESİSLERİN FAALİYET DAĞILIMI

Tesisler arası durumuna göre faaliyetler dağılımı

Grafik 64- Tekirdağ İlnde Kirlетici Salm ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Endüstriyel Faaliyet Dağılımı

Harita 9: Tekirdağ İlinde Kirlетici Salm ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Harita üzerinde gösterimi

İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 277 kişiye eğitim verilmiştir.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü